

Den Europæiske Unions Tidende

L 347

Dansk udgave

Retsforskrifter

49. årgang
11. december 2006

Indhold

I Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk

- ★ Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem 1

Pris: 26 EUR

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

I

(Retsakter, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

RÅDETS DIREKTIV 2006/112/EF

af 28. november 2006

om det fælles merværdiafgiftssystem

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag ⁽¹⁾ er flere gange blevet ændret væsentligt. I forbindelse med nye ændringer af direktivet bør det af hensyn til en klar og rationel lovgivning derfor omarbejdes.
- (2) Denne omarbejdning bør også omfatte de bestemmelser, der fortsat er gældende i Rådets direktiv 67/227/EØF af 11. april 1967 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter ⁽²⁾. Direktivet bør derfor ophæves.
- (3) For at sikre, at bestemmelserne præsenteres på en klar og rationel måde, der er i overensstemmelse med princippet om bedre lovgivning, bør direktivets struktur og affattelse omarbejdes, uden at dette dog principielt medfører nogen materielle ændringer af gældende lovgivning. Enkelte indholdsmæssige ændringer er dog naturligt forbundet med selve omarbejdningen og bør derfor alligevel foretages. Når sådanne ændringer foretages, er de udtømmende anført i bestemmelserne vedrørende gennemførelse og ikrafttræden.
- (4) Det er en forudsætning for virkeliggørelsen af målet om indførelse af et indre marked, at der i medlemsstaterne findes lovgivning om omsætningsafgifter, der ikke fordrejer konkurrencevilkårene, og som ikke hindrer den frie bevægelighed for varer og ydelser. Det er derfor nødvendigt

at gennemføre en harmonisering af lovgivningen om omsætningsafgift ved hjælp af et system med afgift på merværdien, i det følgende benævnt moms, for i videst muligt omfang at fjerne de faktorer, der kan fordreje konkurrencevilkårene både på det nationale plan og på fællesskabsplan.

- (5) Det mest enkle og mest neutrale momssystem opnås, når afgiften opkræves så generelt som muligt, og når dens anvendelsesområde omfatter samtlige produktions- og distributionsled samt levering af ydelser. Det er derfor i det indre markeds og medlemsstaternes interesse at indføre et fælles system, der også finder anvendelse på detailhandelen.
- (6) En gennemførelse i etaper er nødvendig, da harmoniseringen af omsætningsafgifterne i medlemsstaterne medfører ændringer af den fiskale struktur og har mærkbare konsekvenser på det budgetmæssige, økonomiske og sociale område.
- (7) Det fælles momssystem bør, selv om satserne og fritagelserne ikke er fuldstændigt harmoniseret, medføre konkurrencemæssig neutralitet, således at varer og ydelser af samme art på de enkelte medlemsstaters område beskattes ens uanset produktions- og distributionskædens længde.
- (8) I medfør af Rådets afgørelse 2000/597/EF, Euratom af 29. september 2000 om ordningen for De Europæiske Fællesskabs egne indtægter ⁽³⁾ finansieres De Europæiske Fællesskabs budget, med forbehold af andre indtægter, fuldt ud af Fællesskabernes egne indtægter. Disse indtægter omfatter bl.a. indtægter, som hidrører fra moms, og som opnås ved anvendelse af en fælles sats på et beregningsgrundlag, der fastsættes på samme måde og efter fællesskabsregler.
- (9) Det er uomgængeligt nødvendigt at fastsætte en overgangsperiode, der gør det muligt gradvist at tilpasse den nationale lovgivning på de pågældende områder.

⁽¹⁾ EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2006/98/EF (EUT L 221 af 12.8.2006, s. 9).

⁽²⁾ EFT 71 af 14.4.1967, s. 1301. Senest ændret ved direktiv 69/463/EØF (EUT L 320 af 20.12.1969, s. 34).

⁽³⁾ EFT L 253 af 7.10.2000, s. 42.

- (10) I denne overgangsperiode bør der i bestemmelsesmedlemsstaterne med de satser og på de vilkår, der gælder i disse medlemsstater, lægges afgift på transaktioner inden for Fællesskabet, der foretages af andre afgiftspligtige personer end dem, der er fritaget for afgift.
- (11) I denne overgangsperiode bør der i bestemmelsesmedlemsstaterne med de satser og på de vilkår, der gælder i disse medlemsstater, ligeledes lægges afgift på erhvervelser inden for Fællesskabet af en bestemt værdi, når erhververen er en afgiftspligtig person, der er fritaget for afgift, eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, samt på visse transaktioner inden for Fællesskabet i form af fjernsalg og levering af nye transportmidler til privatpersoner eller til afgiftsfritagne eller ikke-afgiftspligtige institutioner, såfremt disse transaktioner i mangel af særbestemmelser ville kunne føre til alvorlige konkurrenceforvridninger mellem medlemsstaterne.
- (12) Af hensyn til deres geografiske, økonomiske og sociale forhold bør visse områder ikke omfattes af dette direktivs anvendelsesområde.
- (13) Begrebet afgiftspligtig person bør defineres således, at medlemsstaterne for at sikre afgiftens neutralitet har mulighed for at lade det indbefatte personer, der foretager lejlighedsvis transaktioner.
- (14) Begrebet afgiftspligtig transaktion kan give anledning til vanskeligheder, navnlig for så vidt angår transaktioner, der sidestilles med afgiftspligtige transaktioner. Det er derfor nødvendigt at præcisere disse begreber.
- (15) For at lette samhandelen inden for Fællesskabet for så vidt angår arbejde udført på løsøregenstande bør der fastlægges afgiftsregler for disse transaktioner, når de udføres for en kunde, der er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, hvor ydelserne faktisk udføres.
- (16) En transport af varer inden for en medlemsstats område bør sidestilles med en transport af varer inden for Fællesskabet, når den er direkte forbundet med en transport af varer mellem medlemsstaterne, med henblik på at forenkle principperne og reglerne for beskatning ikke blot af disse indenlandske transportydelser, men også af ydelser knyttet hertil og af ydelser leveret af formidlere, der medvirker i leveringen af disse forskellige ydelser.
- (17) Fastsættelsen af stedet for afgiftspligtige transaktioner kan medføre kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne, navnlig med hensyn til levering af en vare med montering og levering af ydelser. Selv om stedet for levering af en ydelse principielt bør fastsættes som det sted, hvor den, der leverer ydelserne, har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed, bør dette sted dog fastsættes som beliggende i kundens medlemsstat, navnlig for visse ydelsers vedkommende, der leveres mellem afgiftspligtige personer, og hvis omkostninger indgår i varens pris.
- (18) Beskatningsstedet for visse transaktioner, der udføres om bord på et skib, et fly eller et tog under passagerbefordring i Fællesskabet, bør defineres nærmere.
- (19) Elektricitet og gas betragtes som varer i momsmæssig forstand. Det er dog særdeles vanskeligt at fastslå leveringsstedet. Med henblik på at undgå dobbelt påligning af afgift eller manglende påligning af afgift og for at opnå et ægte indre marked bør leveringsstedet for gas gennem distributionssystemet for naturgas og leveringsstedet for elektricitet, inden de når det endelige forbrugsled, derfor være det sted, hvor erhververen har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed. Levering af elektricitet og gas i slutledet, dvs. fra forhandlere og distributører til slutbrugeren, bør beskattes der, hvor kunden rent faktisk anvender og forbruger varen.
- (20) Ved udlejning af løsøregenstande kan anvendelse af den almindelige regel om, at levering af ydelser beskattes i den medlemsstat, hvor leverandøren er etableret, føre til omfattende konkurrenceforvridning, såfremt udlejer og lejer ikke er etableret i samme medlemsstat, og afgiftssatserne ikke er lige høje i de pågældende medlemsstater. Det må derfor fastslås, at leveringsstedet for ydelsen er det sted, hvor kunden har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, for hvilket ydelsen er blevet leveret, eller i mangel af et sådant hjemsted eller forretningssted det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.
- (21) For så vidt angår udlejning af transportmidler bør denne almindelige regel dog af kontrollenssyn anvendes strengt, således at leveringsstedet for disse ydelser er det sted, hvor udlejeren er etableret.
- (22) Alle teleydelser, der forbruges i Fællesskabet, bør pålægges afgift for at hindre konkurrenceforvridning på dette område. Med henblik herpå bør teleydelser, der leveres til afgiftspligtige personer etableret i Fællesskabet eller til kunder etableret i tredjelande, principielt pålægges afgift på det sted, hvor aftageren af ydelserne er etableret. For at sikre ens beskatning af teleydelser, som leveres af afgiftspligtige personer etableret i tredjelandsområder eller tredjelande til ikke-afgiftspligtige personer etableret i Fællesskabet, og som faktisk benyttes og udnyttes i Fællesskabet, bør medlemsstaterne dog fastslå, at leveringsstedet ligger inden for Fællesskabet.
- (23) For også at forhindre konkurrenceforvridning bør radio- og tv-spredningstjenester og elektronisk leverede ydelser fra tredjelandsområder eller tredjelande til personer etableret i Fællesskabet eller fra Fællesskabet til kunder etableret i tredjelandsområder eller tredjelande pålægges afgift på kundens sted.

- (24) Begreberne afgiftspligtens indtræden og afgiftens forfald bør harmoniseres, så iværksættelsen og senere ændringer af det fælles momssystem får virkning fra samme dato i alle medlemsstater.
- (25) Afgiftsgrundlaget bør harmoniseres, så anvendelsen af momsen på afgiftspligtige transaktioner fører til sammenlignelige resultater i alle medlemsstater.
- (26) For at sikre, at der ikke bliver noget afgiftstab, fordi der benyttes forbundne parter til at opnå afgiftsfordele, bør det være muligt for medlemsstaterne under specifikke, begrænsede omstændigheder at gribe ind i forbindelse med beskatningsgrundlaget for levering af varer og ydelser samt erhvervelse af varer inden for Fællesskabet.
- (27) For at bekæmpe skattesvig eller skatteunddragelse bør det være muligt for medlemsstaterne i beskatningsgrundlaget for en transaktion, der indebærer forarbejdning af investeringsguld, som stilles til rådighed af en kunde, at indregne værdien af dette investeringsguld, hvor gullet som følge af forarbejdningen mister sin status som investeringsguld. Medlemsstaterne bør have en vis skønsæssig margen med henblik på anmeldelsen af disse foranstaltninger.
- (28) For at undgå konkurrenceforvridning som følge af afskaffelsen af den fiskale kontrol ved grænserne bør der ikke blot være et ensartet beregningsgrundlag for momsen, men også et antal afgiftssatser og afgiftsniveauer, der er tilstrækkelig ens medlemsstaterne imellem.
- (29) Den normalsats for momsen, der er gældende i de forskellige medlemsstater, sikrer sammen med bestemmelserne i overgangsordningen, at ordningen fungerer acceptabelt. For at undgå, at forskelle mellem de normalsatser for momsen, der anvendes af medlemsstaterne, fører til strukturel uligevægt inden for Fællesskabet og til konkurrenceforvridning i visse erhvervssektorer, bør der fastsættes en minimumsnormalsats på 15 %, og denne bør kunne tages op til revision.
- (30) For at sikre momsens neutralitet bør de satser, der anvendes af medlemsstaterne, som hovedregel give mulighed for fradrag af afgiften i det tidligere omsætningsled.
- (31) I overgangsperioden bør det være muligt at gøre visse undtagelser med hensyn til afgiftssatsernes antal og niveau.
- (32) For bedre at vurdere virkningen af nedsatte satser er det nødvendigt, at Kommissionen udarbejder en evalueringsrapport om virkningen af nedsatte satser på ydelser, der leveres lokalt, især med hensyn til jobskabelse, økonomisk vækst og det indre markeds funktion.
- (33) For at bekæmpe arbejdsløshedsproblemet bør de medlemsstater, som ønsker det, have mulighed for at afprøve, hvorledes en momslettelse for arbejdskraftintensive ydelser vil fungere, og hvilke jobskabende virkninger den vil have. Denne momslettelse kan ligeledes forventes at mindske de pågældende virksomheders tilskyndelse til at begynde eller fortsætte med sort arbejde.
- (34) En sådan nedsættelse af momssatsen er imidlertid ikke uden fare for det indre markeds rette funktion og for afgiftens neutralitet. Der bør derfor fastsættes en tilladelsesprocedure for et bestemt men tilstrækkeligt langt tidsrum, således at det bliver muligt at vurdere virkningen af de nedsatte satser for lokalt leverede ydelser. For at sikre, at en sådan foranstaltning kan kontrolleres og begrænses, bør omfanget af den nøje defineres.
- (35) Der bør udarbejdes en fælles liste over fritagelser, således at der kan ske en sammenlignelig opkrævning af Fællesskabernes egne indtægter i alle medlemsstater.
- (36) Til fordel både for de betalingspligtige personer og for de kompetente administrative myndigheder, bør de nærmere regler for pålæggelse af moms for visse leveringer og erhvervelser inden for Fællesskabet af punktafgiftspligtige varer tilpasses angivelsesprocedurerne og -forpligtelserne i forbindelse med forsendelse af sådanne varer til en anden medlemsstat, jf. Rådets direktiv 92/12/EØF af 25. februar 1992 om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed ⁽¹⁾.
- (37) Levering af gas gennem distributionssystemet for naturgas og af elektricitet bør beskattes på kundens hjemsted. For at undgå dobbelt påligning af afgift bør import af sådanne produkter derfor fritages for moms.
- (38) Det er nødvendigt at fastsætte forenklingsforanstaltninger, som sikrer ensartet behandling i alle medlemsstater for så vidt angår afgiftspligtige indenlandske transaktioner, der har forbindelse med samhandelen med varer inden for Fællesskabet, og som foretages i løbet af overgangsperioden af afgiftspligtige personer, der ikke er etableret på den medlemsstats område, hvor erhvervelsen af varerne inden for Fællesskabet finder sted, herunder kædetransaktioner. Med henblik herpå bør bestemmelserne vedrørende afgiftsordningen og den person, der er betalingspligtig for momsen i forbindelse med disse transaktioner, harmoniseres. Dog bør varer, der er bestemt til levering i detailledet, i princippet udelukkes fra sådanne procedurer.
- (39) Fradragsordningen bør harmoniseres, i det omfang den har indvirkning på de faktisk opkrævede beløb, og beregningen af pro rata-satsen for fradraget bør foretages på ensartet måde i alle medlemsstater.
- (40) Den ordning, der tillader regulering af fradrag for investeringsgoder i hele deres levetid på grundlag af den faktiske brug heraf, bør også kunne anvendes på ydelser, der

⁽¹⁾ EFT L 76 af 23.3.1992, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2004/106/EF (EUT L 359 af 4.12.2004, s. 30).

- har karakter af investeringsgoder.
- (41) Det bør nærmere angives, hvem der er betalingspligtig for momsen, navnlig for så vidt angår visse ydelser, hvor leverandøren ikke er etableret i den medlemsstat, hvor afgiften skal betales.
- (42) Medlemsstaterne bør i særlige tilfælde kunne gøre modtageren af leveringer af varer og ydelser betalingspligtig for afgiften. Det skulle hjælpe medlemsstaterne med at forenkle reglerne og modvirke momssvig og momsunddragelse i nærmere bestemte sektorer og for en række transaktionstypers vedkommende.
- (43) Medlemsstaterne bør frit kunne bestemme, hvem der er betalingspligtig for momsen ved indførsel.
- (44) Medlemsstaterne bør ligeledes kunne bestemme, at en anden end den betalingspligtige person hæfter solidarisk for momsens erlæggelse.
- (45) De afgiftspligtige personers forpligtelser bør så vidt muligt harmoniseres for i nødvendigt omfang at sikre ensartet opkrævning af momsen i alle medlemsstater.
- (46) Det skal være muligt for de fiskale myndigheder at udføre deres kontrol i forbindelse med anvendelsen af elektronisk fakturering. For at sikre, at det indre marked fungerer korrekt, bør der derfor opstilles en harmoniseret liste over, hvilke oplysninger der skal anføres på fakturaer, og fastsættes en række fælles regler for elektronisk fakturering og elektronisk opbevaring af fakturaer samt for selv-fakturering og outsourcing af faktureringen.
- (47) Medlemsstaterne bør på betingelser, som de selv fastsætter, give tilladelse til og skal kunne kræve, at visse momsopgørelser og -angivelser afgives elektronisk.
- (48) Det er nødvendigt at søge at mindske de administrative og statistiske formaliteter for virksomhederne, navnlig for de små og mellemstore virksomheder, men samtidig er det nødvendigt at iværksætte effektive kontrolforanstaltninger og at fastholde kvaliteten af Fællesskabets statistiske instrumenter, både af økonomiske og af fiskale grunde.
- (49) Medlemsstaterne bør have mulighed for at opretholde deres særordninger for mindre virksomheder i overensstemmelse med fælles bestemmelser og med henblik på en nærmere harmonisering.
- (50) Medlemsstaterne bør have mulighed for at anvende en særordning for landbrugere med en standardgodtgørelse for momsen i tidligere led til landbrugere, som ikke omfattes af den almindelige ordning. Hovedprincipperne for en sådan ordning bør fastsættes, og der bør vedtages en fælles metode for fastsættelse af den merværdi, der er skabt af disse landbrugere, til brug ved opkrævningen af de egne indtægter.
- (51) Der bør vedtages en fællesskabsafgiftsordning for brugte genstande, kunstgenstande, antikviteter og samlereobjekter, der tager sigte på at undgå dobbelt påligning af afgift og konkurrenceforvridning mellem afgiftspligtige personer.
- (52) Anvendelse af de almindelige momsregler på guld udgør en betydelig hindring for brugen af guld til finansielle investeringsformål, og der bør derfor anvendes en særlig afgiftsordning, også for at forbedre Fællesskabets guldmærkedets internationale konkurrenceevne.
- (53) Levering af guld til investeringsformål adskiller sig ikke grundlæggende fra andre finansielle investeringsformer, der er fritaget for afgift. Det er derfor mest hensigtsmæssigt at fritage leverancer af investeringsguld for afgift.
- (54) Definitionen af investeringsguld bør omfatte guldmønter, hvis værdi først og fremmest afspejler prisen på det guld, de indeholder. Af hensyn til gennemsigtigheden og retssikkerheden bør der til sikkerhed for de operatører, der handler med sådanne mønter, hvert år udfærdiges en liste over, hvilke guldmønter der er omfattet af ordningen for investeringsguld. Denne liste forhindrer ikke, at guldmønter, som ikke figurerer på listen, men som opfylder kriterierne i dette direktiv, kan fritages for afgift.
- (55) For at forebygge momsunddragelse og samtidig mindske de økonomiske omkostninger ved levering af guld af høj lødighed bør medlemsstaterne kunne udpege kunden som betalingspligtig for momsen.
- (56) For at gøre det lettere for operatører, der leverer ydelser elektronisk, og som hverken er etableret eller forpligtet til at være momsregistreret i Fællesskabet, at overholde de afgiftsmæssige forpligtelser, bør der indføres en særordning. Efter denne ordning bør en operatør, der leverer sådanne elektroniske ydelser til ikke-afgiftspligtige personer i Fællesskabet, hvis han ikke på anden måde er momsregistreret i Fællesskabet, kunne vælge at blive registreret i en enkelt medlemsstat.
- (57) Det er ønskeligt, at bestemmelserne om radio- og tv-spredningstjenester og om visse elektronisk leverede ydelser kun indføres midlertidigt, og at de revideres inden for kort tid på baggrund af erfaringerne.
- (58) Det er vigtigt at fremme en samordnet anvendelse af bestemmelserne i dette direktiv, og med henblik herpå er det nødvendigt at nedsætte et rådgivende udvalg vedrørende merværdiafgift, som kan sikre et nært samarbejde mellem medlemsstaterne og Kommissionen på dette område.

- (59) Inden for visse grænser og på visse betingelser bør medlemsstaterne kunne indføre eller opretholde særlige foranstaltninger, der fraviger dette direktiv, for at forenkle opkrævningen af afgiften eller forhindre visse former for unddragelse eller undgåelse af momsbetaling.
- (60) For at sikre, at en medlemsstat får svar på Kommissionens behandling af dens anmodning om fravigelse, bør der fastsættes en frist for, hvornår Kommissionen skal forelægge Rådet et forslag om tilladelse eller en meddelelse, hvori den fremsætter sine eventuelle indvendinger.
- (61) Det er afgørende at sikre en ensartet anvendelse af momsordningen. Gennemførelsesforanstaltninger er et passende redskab til at nå dette mål.
- (62) Disse foranstaltninger bør især imødegå problemet med dobbelt påligning af afgift af grænseoverskridende transaktioner, der kan opstå som følge af medlemsstaternes uensartede anvendelse af bestemmelserne om stedet for de afgiftspligtige transaktioner.
- (63) Selv om anvendelsesområdet er begrænset, vil sådanne gennemførelsesforanstaltninger have budgetmæssige konsekvenser, som for en eller flere medlemsstater vil kunne blive betydelige. På grund af konsekvenserne for medlemsstaternes budgetter er det berettiget, at Rådet forbeholder sig retten til at udøve gennemførelsesbeføjelserne.
- (64) I betragtning af det begrænsede anvendelsesområde bør gennemførelsesforanstaltningerne vedtages enstemmigt af Rådet på forslag af Kommissionen.
- (65) Målene for dette direktiv kan af ovennævnte årsager ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (66) Forpligtelsen til at gennemføre dette direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget ændringer af indholdet i forhold til de tidligere direktiver. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, hvori der ikke er foretaget ændringer, følger af de tidligere direktiver.
- (67) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag XI, del B, nævnte frister for gennemførelse af direktiverne i national ret –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

INDHOLDSFORTEGNELSE

AFSNIT I — GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE	9
AFSNIT II — TERRITORIALT ANVENDELSESOMRÅDE	10
AFSNIT III — AFGIFTSPLIGTIGE PERSONER	11
AFSNIT IV — AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER	12
Kapitel 1 — Levering af varer	12
Kapitel 2 — Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet	13
Kapitel 3 — Levering af ydelser	14
Kapitel 4 — Indførsel af varer	14
AFSNIT V — STEDET FOR AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER	14
Kapitel 1 — Leveringsstedet for varer	14
Afdeling 1 — Levering af varer uden transport	14
Afdeling 2 — Levering af varer med transport	14
Afdeling 3 — Levering af varer om bord på skibe, fly eller tog	15
Afdeling 4 — Levering af varer gennem distributionssystemer	16
Kapitel 2 — Stedet for erhvervelse af varer inden for Fællesskabet	16
Kapitel 3 — Leveringsstedet for ydelser	16
Afdeling 1 — Generel regel	16
Afdeling 2 — Særlige bestemmelser	17
Underafdeling 1 — Ydelser, der leveres af en formidler	17

Underafdeling 2 — Ydelser vedrørende fast ejendom	17
Underafdeling 3 — Transportydelser	17
Underafdeling 4 — Kulturelle og lignende ydelser, ydelser knyttet til transport og ydelser i forbindelse med løsøregerstande	17
Underafdeling 5 — Diverse ydelser	18
Underafdeling 6 — Kriteriet vedrørende faktisk benyttelse eller udnyttelse	19
Kapitel 4 — Indførselsstedet for varer	19
AFSNIT VI — AFGIFTSPLIGTENS INDTRÆDEN OG AFGIFTENS FORFALD	19
Kapitel 1 — Almindelige bestemmelser	19
Kapitel 2 — Levering af varer og ydelser	19
Kapitel 3 — Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet	20
Kapitel 4 — Indførsel af varer	20
AFSNIT VII — AFGIFTSGRUNDLAG	20
Kapitel 1 — Definition	20
Kapitel 2 — Levering af varer og ydelser	20
Kapitel 3 — Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet	22
Kapitel 4 — Indførsel af varer	22
Kapitel 5 — Diverse bestemmelser	23
AFSNIT VIII — SATSER	23
Kapitel 1 — Anvendelse af satserne	23
Kapitel 2 — Satsernes struktur og niveau	23
Afdeling 1 — Normalsats	23
Afdeling 2 — Nedsatte satser	23
Afdeling 3 — Særlige bestemmelser	24
Kapitel 3 — Midlertidige bestemmelser for visse arbejdskraftintensive ydelser	24
Kapitel 4 — Særlige bestemmelser, der finder anvendelse indtil indførelsen af den endelige ordning	25
Kapitel 5 — Midlertidige bestemmelser	26
AFSNIT IX — AFGIFTSFRITAGELSER	27
Kapitel 1 — Almindelige bestemmelser	27
Kapitel 2 — Fritagelse i forbindelse med visse former for virksomhed af almen interesse	27
Kapitel 3 — Fritagelse i forbindelse med andre aktiviteter	28
Kapitel 4 — Fritagelse i forbindelse med transaktioner inden for Fællesskabet	29
Afdeling 1 — Fritagelse i forbindelse med levering af varer	29
Afdeling 2 — Fritagelse i forbindelse med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet	30
Afdeling 3 — Fritagelse i forbindelse med visse transportydelser	30
Kapitel 5 — Fritagelse ved indførsel	31
Kapitel 6 — Fritagelse ved udførsel	32
Kapitel 7 — Fritagelse i forbindelse med internationale transportører	32
Kapitel 8 — Fritagelse i forbindelse med visse transaktioner, der sidestilles med udførsel	33
Kapitel 9 — Fritagelse i forbindelse med ydelser, der udføres af formidlere	33
Kapitel 10 — Fritagelse for transaktioner i forbindelse med international varehandel	33
Afdeling 1 — Toldoplag, andre oplag end toldoplag og lignende ordninger	33
Afdeling 2 — Transaktioner, der er fritaget med henblik på udførsel og som led i samhandelen mellem medlemsstaterne	35
Afdeling 3 — Fælles bestemmelse for afdeling 1 og 2	35

AFSNIT X — FRADRAG	35
Kapitel 1 — Fradragsrettens indtræden og omfang	35
Kapitel 2 — Pro rata-satsen for fradraget	35
Kapitel 3 — Begrænsninger i fradragsretten	37
Kapitel 4 — Betingelser for udøvelse af fradragsretten	37
Kapitel 5 — Regulering af fradrag	38
AFSNIT XI — AFGIFTSPLIGTIGE PERSONERS OG VISSE IKKE-AFGIFTSPLIGTIGE PERSONERS FORPLIGTELSE	39
Kapitel 1 — Betalingsforpligtelse	39
Afdeling 1 — Personer, der er betalingspligtige over for statskassen	39
Afdeling 2 — Bestemmelser om indbetaling	41
Kapitel 2 — Registrering	41
Kapitel 3 — Fakturering	42
Afdeling 1 — Definition	42
Afdeling 2 — Begrebet faktura	42
Afdeling 3 — Udstedelse af fakturaer	42
Afdeling 4 — Indhold af fakturaer	43
Afdeling 5 — Elektronisk fremsendelse af fakturaer	44
Afdeling 6 — Forenklinger	45
Kapitel 4 — Regnskaber	45
Afdeling 1 — Definition	45
Afdeling 2 — Almindelige forpligtelser	45
Afdeling 3 — Særlige forpligtelser i forbindelse med opbevaring af fakturaer af enhver art	45
Afdeling 4 — Ret til adgang til fakturaer, der opbevares elektronisk i en anden medlemsstat	46
Kapitel 5 — Angivelser	46
Kapitel 6 — Oversigter	47
Kapitel 7 — Diverse bestemmelser	49
Kapitel 8 — Forpligtelser i forbindelse med visse former for indførsel og udførsel	49
Afdeling 1 — Indførsel	49
Afdeling 2 — Udførsel	50
AFSNIT XII — SÆRORDNINGER	50
Kapitel 1 — Særordning for små virksomheder	50
Afdeling 1 — Forenklede regler for pålæggelse og opkrævning af afgifter	50
Afdeling 2 — Fritagelser eller gradvise nedsættelser	50
Afdeling 3 — Rapport og revision	52
Kapitel 2 — Fælles standardsatsordning for landbrugere	52
Kapitel 3 — Særordning for rejsebureauer	53
Kapitel 4 — Særordninger for brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter	54
Afdeling 1 — Definitioner	54
Afdeling 2 — Særordning for afgiftspligtige videreforhandlere	55
Underafdeling 1 — Fortjenstmargenordning	55
Underafdeling 2 — Overgangsordning for brugte transportmidler	56
Afdeling 3 — Særordning for salg ved offentlig auktion	57
Afdeling 4 — Foranstaltninger mod konkurrenceforvridning og skattesvig	58

Kapitel 5 — Særordning for investeringsguld	58
Afdeling 1 — Almindelige bestemmelser	58
Afdeling 2 — Afgiftsfritagelse	59
Afdeling 3 — Ret til at vælge at betale afgift	59
Afdeling 4 — Transaktioner på et reguleret guldmarked	59
Afdeling 5 — Særlige rettigheder og forpligtelser for investeringsguldhandlere	59
Kapitel 6 — Særordning for ikke-etablerede afgiftspligtige personer, der leverer elektroniske ydelser til ikke-afgiftspligtige personer	60
Afdeling 1 — Almindelige bestemmelser	60
Afdeling 2 — Særordning for elektronisk leverede ydelser	60
AFSNIT XIII — UNDTAGELSER	61
Kapitel 1 — Undtagelser, der finder anvendelse indtil indførelsen af den endelige ordning	61
Afdeling 1 — Undtagelser for de stater, der var medlem af Fællesskabet pr. 1. januar 1978	61
Afdeling 2 — Undtagelser for de stater, der er tiltrådt Fællesskabet efter 1. januar 1978	62
Afdeling 3 — Fælles bestemmelser for afdeling 1 og 2	63
Kapitel 2 — Undtagelser, der indrømmes efter tilladelse	63
Afdeling 1 — Forenklingsforanstaltninger og foranstaltninger for at forhindre momsunddragelse og momsundgåelse	63
Afdeling 2 — Internationale aftaler	64
AFSNIT XIV — DIVERSE BESTEMMELSER	64
Kapitel 1 — Gennemførelsesforanstaltninger	64
Kapitel 2 — Momsudvalget	64
Kapitel 3 — Omregningskurs	64
Kapitel 4 — Andre skatter og afgifter	65
AFSNIT XV — AFSLUTTENDE BESTEMMELSER	65
Kapitel 1 — Momsovergangsordningen for samhandelen mellem medlemsstaterne	65
Kapitel 2 — Overgangsforanstaltninger i forbindelse med tiltrædelse af Den Europæiske Union	65
Kapitel 3 — Gennemførelse og ikrafttræden	66
BILAG I — LISTE OVER DE FORMER FOR VIRKSOMHED, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 13, STK. 1, TREDJE AFSNIT	67
BILAG II — VEJLEDENDE LISTE OVER ELEKTRONISK LEVEREDE YDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 56, STK. 1, LITRA K)	68
BILAG III — LISTE OVER LEVERINGER AF VARER OG YDELSER, SOM KAN BELÆGGES MED DE I ARTIKEL 98 OMHANDLEDE NEDSATTE SATSER	69
BILAG IV — LISTE OVER YDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 106	70
BILAG V — VAREKATEGORIER, SOM HENHØRER UNDER ANDRE OPLAGSPROCEDURER END TOLDPLAG, JF. ARTIKEL 160, STK. 2	71
BILAG VI — LISTE OVER LEVERING AF VARER OG YDELSER, JF. ARTIKEL 199, STK. 1, LITRA d)	72
BILAG VII — LISTE OVER DE FORMER FOR VIRKSOMHED INDEN FOR LANDBRUGSPRODUKTION, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 295, STK. 1, NR. 4)	73
BILAG VIII — VEJLEDENDE LISTE OVER YDELSER PÅ LANDBRUGSOMRÅDET OMHANDLET I ARTIKEL 295, STK. 1, NR. 5)	74
BILAG IX — KUNSTGENSTANDE, SAMLEROBJEKTER OG ANTIKVITETER OMHANDLET I ARTIKEL 311, STK. 1, NR. 2), 3) OG 4)	75
Del A — Kunstgenstande	75
Del B — Samlerobjekter	75
Del C — Antikviteter	75

BILAG X — LISTE OVER TRANSAKTIONER, DER ER OMFATTET AF UNDTAGELSER OMHANDLET I ARTIKEL 370 OG 371 OG ARTIKEL 375-390	76
Del A — Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at lægge afgift på	76
Del B — Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at fritage for afgift	76
BILAG XI	78
Del A — Ophævede direktiver med ændringer	78
Del B — Frister for gennemførelse i national ret (omhandlet i artikel 411)	79
BILAG XII — SAMMENLIGNINGSTABEL	81

AFSNIT I

GENSTAND OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

1. Dette direktiv fastlægger det fælles merværdiafgiftssystem.

2. Det fælles merværdiafgiftssystem bygger på det princip, at der på varer og ydelser skal anvendes en generel forbrugsafgift, der er nøjagtig proportional med varenes og ydelseernes pris, uanset antallet af transaktioner i de produktions- og distributionsled, der ligger før beskatningsleddet.

Ved enhver transaktion svares en merværdiafgift (moms), der beregnes af varens eller ydelsens pris med anvendelse af den afgiftssats, som gælder for varen eller ydelsen, med fradrag af det afgiftsbeløb, der direkte er blevet pålagt de forskellige omkostningselementer.

Det fælles momssystem anvendes til og med detailhandelsleddet.

Artikel 2

1. Følgende transaktioner er momspligtige:

a) levering af varer, som mod vederlag foretages på en medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab

b) erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, som mod vederlag foretages på en medlemsstats område:

i) af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab, eller af en ikke-afgiftspligtig juridisk person, når sælgeren er en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab og hverken er omfattet af fritagelsesordningen for små virksomheder i artikel 282-292 eller af bestemmelserne i artikel 33 eller artikel 36

ii) når det drejer sig om nye transportmidler, af en afgiftspligtig person eller af en ikke-afgiftspligtig juridisk person, hvis øvrige erhvervelser ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1, eller af enhver anden ikke-afgiftspligtig person

iii) når det drejer sig om punktafgiftspligtige varer, og når punktafgifterne for disse erhvervelser forfalder på medlemsstatens område i henhold til direktiv 92/12/EØF, af en afgiftspligtig person eller af en ikke-afgiftspligtig juridisk person, hvis øvrige erhvervelser ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1

c) levering af ydelser, som mod vederlag foretages på en medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab

d) indførsel af varer.

2. a) Ved anvendelsen af stk. 1, litra b), nr. ii), forstås ved »transportmiddel« følgende transportmidler beregnet til person- eller godstransport:

i) motordrevne landkøretøjer med et slagvolumen på over 48 cm³ eller en effekt på over 7,2 kW

ii) fartøjer, der er over 7,5 meter lange, bortset fra fartøjer, som anvendes til sejlads i rum sø, og som mod betaling udfører passagerbefordring eller benyttes i forbindelse med handels-, industri- eller fiskerivirksomhed, samt fartøjer, der anvendes til bjærgnings- eller redningsoperationer på havet, og fartøjer, der anvendes til kystfiskeri

iii) luftfartøjer, hvis samlede startvægt er over 1 550 kg, bortset fra luftfartøjer, som anvendes af luftfartsselskaber, der mod betaling hovedsagelig flyver i udenrigstrafik.

b) Disse transportmidler betragtes som »nye« i følgende tilfælde:

i) for motordrevne landkøretøjer, når levering foretages inden for seks måneder efter første ibrugtagning, eller hvis køretøjet har tilbagelagt højst 6 000 km

ii) for fartøjer, når levering foretages inden for tre måneder efter første ibrugtagning, eller hvis fartøjet har sejlet højst 100 timer

- iii) for luftfartøjer, når levering foretages inden for tre måneder efter første ibrugtagning, eller hvis luftfartøjet har fløjet højst 40 timer.

Artikel 4

Ud over transaktionerne i artikel 3 er følgende transaktioner ikke momspligtige:

- a) erhvervelser inden for Fællesskabet af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 1) til 4), når sælgeren er en afgiftspligtig videreforhandler, der handler i denne egenskab, og den erhvervede vare er blevet pålagt moms i henhold til fortjenstmargenordningen i artikel 312-325 i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes
- b) erhvervelser inden for Fællesskabet af brugte transportmidler som defineret i artikel 327, stk. 3, når sælgeren er en afgiftspligtig videreforhandler, der handler i denne egenskab, og det erhvervede brugte transportmiddel er blevet pålagt moms i henhold til overgangsordningen for brugte transportmidler i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes
- c) erhvervelser inden for Fællesskabet af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 1)-4), når sælgeren er en auktionsholder ved offentlige auktioner, der handler i denne egenskab, og den erhvervede vare er blevet pålagt moms i henhold til særordningen for salg ved offentlig auktion i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes.

Artikel 3

1. Uanset bestemmelserne i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), er følgende transaktioner ikke momspligtige:

- a) erhvervelser inden for Fællesskabet af varer, som ville være fritaget ved levering på en medlemsstats område i medfør af artikel 148 og 151, når de foretages af en afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person
- b) erhvervelser af varer inden for Fællesskabet, bortset fra de i litra a) og i artikel 4 omhandlede erhvervelser og bortset fra erhvervelser af nye transportmidler og punktafgiftspligtige varer foretaget af en afgiftspligtig person som led i dennes landbrugs-, skovbrugs- eller fiskerierhverv, når den pågældende er omfattet af den fælles standardsatsordning for landbrugere, eller af en afgiftspligtig person, som kun foretager levering af varer eller ydelser, der ikke giver den pågældende nogen fradragsret, eller af en ikke-afgiftspligtig juridisk person.

2. Bestemmelsen i stk. 1, litra b), finder kun anvendelse, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) den samlede værdi af erhvervelser af varer inden for Fællesskabet i det løbende kalenderår overstiger ikke en tærskel, som medlemsstaterne fastsætter, men som ikke må være lavere end 10 000 EUR eller det hertil svarende beløb i national valuta
- b) den samlede værdi af erhvervelser af varer inden for Fællesskabet i det foregående kalenderår har ikke overstegt den tærskel, der er omhandlet i litra a).

Den tærskel, der tjener som reference, er den samlede værdi — uden den moms, som skal betales eller er betalt i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varerne påbegyndes — af erhvervelser af varer inden for Fællesskabet som omhandlet i stk. 1, litra b).

3. Medlemsstaterne giver afgiftspligtige personer og ikke-afgiftspligtige juridiske personer, som kan omfattes af bestemmelserne i stk. 1, litra b), ret til at vælge den generelle ordning i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i).

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for den i første afsnit nævnte valgmulighed, som mindst skal omfatte en periode på to kalenderår.

AFSNIT II

TERRITORIALT ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 5

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »Fællesskabet« og »Fællesskabets område«: medlemsstaternes samlede område som defineret i nr. 2
- 2) »medlemsstat« og »en medlemsstats område«: det område, som hver enkelt medlemsstat i Fællesskabet udgør, og som er omfattet af traktaten, jf. traktatens artikel 299, med undtagelse af det eller de i artikel 6 i nærværende direktiv angivne områder
- 3) »tredjelandsområder«: de områder, som er angivet i artikel 6
- 4) »tredjeland«: ethvert land eller område, som ikke er omfattet af traktaten.

Artikel 6

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende områder, der udgør en del af Fællesskabets toldområde:

- a) Athos-bjerget
- b) De Kanariske Øer

- c) de franske oversøiske departementer
- d) Ålandsøerne
- e) Kanaløerne.

2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på følgende områder, der ikke udgør en del af Fællesskabets toldområde:

- a) øen Helgoland
- b) området Büsingen
- c) Ceuta
- d) Melilla
- e) Livigno
- f) Campione d'Italia
- g) den italienske del af Luganosøen.

Artikel 7

1. Under hensyntagen til de konventioner og traktater, som er indgået med henholdsvis Frankrig, Det Forenede Kongerige og Cypern, betragtes Fyrstendømmet Monaco, Isle of Man og Det Forenede Kongeriges suveræne baseområder Akrotiri og Dhekelia ved anvendelsen af dette direktiv ikke som tredjelande.

2. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at transaktioner, der foretages fra eller til Fyrstendømmet Monaco, behandles som transaktioner, der foretages fra eller til Frankrig, at transaktioner, der foretages fra eller til Isle of Man, behandles som transaktioner, der foretages fra eller til Det Forenede Kongerige, og at transaktioner, der foretages fra eller til Det Forenede Kongeriges suveræne baseområder Akrotiri og Dhekelia, behandles som transaktioner, der foretages fra eller til Cypern.

Artikel 8

Finder Kommissionen, at bestemmelserne i artikel 6 og 7 ikke længere er berettigede, navnlig i henseende til konkurrenceneutralitet eller egne indtægter, forelægger den Rådet passende forslag.

AFSNIT III

AFGIFTSPLIGTIGE PERSONER

Artikel 9

1. Ved »afgiftspligtig person« forstås enhver, der selvstændigt og uanset stedet udøver økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed.

Ved »økonomisk virksomhed« forstås alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed

sidestillede erhverv. Ved økonomisk virksomhed forstås navnlig udnyttelse af materielle eller immaterielle goder med henblik på opnåelse af indtægter af en vis varig karakter.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede personer betragtes som afgiftspligtig person enhver person, der lejlighedsvis leverer et nyt transportmiddel, der af sælgeren, af kunden eller for disses regning, forsendes eller transporteres til kunden til steder uden for en medlemsstats område, men inden for Fællesskabets område.

Artikel 10

Eftersom økonomisk virksomhed kun kan udøves selvstændigt, jf. artikel 9, stk. 1, er lønmodtagere og andre personer ikke omfattet af momsreglerne, i det omfang de er forpligtede over for deres arbejdsgiver ved en arbejdskontrakt eller ved et andet retligt forhold, som skaber et arbejdstager-arbejdsgiverforhold med hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår og arbejdsgiverens ansvar.

Artikel 11

Efter høring af Det Rådgivende Udvalg vedrørende Merværdiafgift, i det følgende benævnt »Momsudvalget«, kan hver enkelt medlemsstat betragte personer, der er etableret på samme medlemsstats område, og som i retlig forstand er selvstændige, men finansielt, økonomisk og organisatorisk er nært knyttet til hinanden, som én enkelt afgiftspligtig person.

En medlemsstat, som gør brug af den i stk. 1 omhandlede mulighed, kan træffe de nødvendige foranstaltninger for at forebygge momssvig eller momsunddragelse ved anvendelsen af denne mulighed.

Artikel 12

1. Medlemsstaterne kan som afgiftspligtig person anse enhver, der lejlighedsvis udfører en transaktion henhørende under de i artikel 10, stk. 1, andet afsnit, omhandlede former for virksomhed og især en enkelt af følgende transaktioner:

- a) levering af en bygning eller en del af en bygning med tilhørende jord inden første indflytning
- b) levering af en byggegrund.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, litra a), forstås ved »bygning« enhver grundfast konstruktion.

Medlemsstaterne kan fastlægge de nærmere betingelser for anvendelsen af det i stk. 1, litra a), anførte kriterium på ombygninger og definere begrebet »tilhørende jord«.

Medlemsstaterne kan anvende andre kriterier end første indflytning, som f.eks. perioden mellem dagen for bygningens færdiggørelse og dagen for første levering, eller perioden mellem dagen for første indflytning og dagen for senere levering, såfremt disse perioder ikke overstiger henholdsvis fem og to år.

3. Ved anvendelsen af stk. 1, litra b), forstås ved »byggegrunde« grunde, hvad enten de er byggemodnet eller ikke, når de af medlemsstaterne betragtes som sådanne.

Artikel 13

1. Stater, regioner, amter, kommuner og andre offentligretlige organer anses ikke som afgiftspligtige personer for så vidt angår virksomhed eller transaktioner, som de udøver eller foretager i deres egenskab af offentlig myndighed, også selv om de i forbindelse med denne virksomhed eller disse transaktioner modtager gebyrer, afgifter, bidrag eller vederlag.

Når de udøver sådanne former for virksomhed eller foretager sådanne transaktioner, skal de dog betragtes som afgiftspligtige personer for så vidt angår disse former for virksomhed eller disse transaktioner, såfremt deres fritagelse for afgiftspligten ville føre til konkurrenceforvriddning af en vis betydning.

Under alle omstændigheder anses offentligretlige organer som afgiftspligtige personer for så vidt angår de i bilag I anførte former for virksomhed, medmindre den udøvede virksomhed er ubetydelig.

2. Medlemsstaterne kan anse virksomhed, der udøves af offentligretlige organer, og som er fritaget for afgift i henhold til artikel 132, 135, 136, 371, 374, 375, 376 og 377, artikel 378, stk. 2, artikel 379, stk. 2, samt artikel 380-390, som virksomhed udøvet i egenskab af offentlig myndighed.

AFSNIT IV

AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER

KAPITEL 1

Levering af varer

Artikel 14

1. Ved »levering af varer« forstås overdragelse af retten til som ejer at råde over et materielt gode.

2. Ud over den i stk. 1 omhandlede transaktion anses følgende transaktioner for at være levering af varer:

- a) overdragelse af ejendomsretten til en vare mod betaling af en erstatningsydelse i henhold til pålæg fra det offentlige eller på dettes vegne eller ifølge loven
- b) faktisk overdragelse af en vare i henhold til en kontrakt, som vedrører udlejning af en vare for et bestemt tidsrum eller salg af en vare på afbetaling, med den klausul, at ejendomsretten under normale forhold erhverves senest ved betaling af det sidste afdrag
- c) overdragelse af en vare i henhold til en kommissionsaftale med henblik på køb eller salg.

3. Medlemsstaterne kan anse aflevering af visse byggearbejder som levering af varer.

Artikel 15

1. Elektricitet, gas, varme, kulde og lignende sidestilles med materielle goder.

2. Medlemsstaterne kan anse følgende som materielle goder:

- a) bestemte rettigheder over fast ejendom
- b) tinglige rettigheder, som giver indehaveren heraf brugsret til en fast ejendom
- c) andele og aktier, når besiddelsen heraf retligt eller faktisk sikrer rettigheder som ejer eller bruger over en fast ejendom eller en del af en fast ejendom.

Artikel 16

Det forhold, at en afgiftspligtig person fra sin egen virksomhed udtager en vare, som han vil anvende til privat brug for sig selv eller for sit personale, eller som han overdrager vederlagsfrit, eller i øvrigt benytter til et for virksomheden uvedkommende formål, sidestilles med levering af varer mod vederlag, såfremt varen eller de bestanddele, som den er sammensat af, har givet ret til fuldt eller delvist fradrag af momsen.

Udtagning af varer til virksomhedens eget brug i form af gaver af ringe værdi og vareprøver sidestilles dog ikke med levering af varer mod vederlag.

Artikel 17

1. En afgiftspligtig persons overførsel af en vare fra sin virksomhed til en anden medlemsstat sidestilles med levering af varer mod vederlag.

Ved »overførsel til en anden medlemsstat« forstås enhver forsendelse eller transport af en løseøregenstand foretaget af den afgiftspligtige person eller for hans regning til steder uden for den medlemsstats område, hvor varen befinder sig, men inden for Fællesskabet, til brug for hans virksomhed.

2. En forsendelse eller en transport af en vare til brug for en af følgende transaktioner anses ikke for at være en overførsel til en anden medlemsstat:

- a) levering af varen foretaget af den afgiftspligtige person på den medlemsstats område, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, på de i artikel 33 fastsatte betingelser
- b) levering af varen, der skal installeres eller monteres af leverandøren eller for hans regning, foretaget af den afgiftspligtige person på den medlemsstats område, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, på de i artikel 36, fastsatte betingelser
- c) levering af varen foretaget af den afgiftspligtige person om bord på skibe, fly eller tog under en personbefordring på de i artikel 37 fastsatte betingelser

d) levering af gas gennem distributionsnettet for naturgas eller af elektricitet på de i artikel 38 eller 39 fastsatte betingelser

e) levering af varen foretaget af den afgiftspligtige person på medlemsstatens område på de i artikel 138, 146, 147, 148, 151 og 152 fastsatte betingelser

f) levering af en ydelse, der præsteres for den afgiftspligtige person og består i arbejde på en vare, som rent faktisk udføres på den medlemsstats område, hvor forsendelsen eller transporten af varen afsluttes, forudsat at varen efter forarbejdningen returneres til denne afgiftspligtige person i den medlemsstat, hvorfra varen oprindeligt blev afsendt eller transporteret

g) midlertidig anvendelse af varen på den medlemsstats område, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, med henblik på levering af ydelser, der præsteres af den afgiftspligtige person, som er etableret i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varen påbegyndes

h) midlertidig anvendelse af varen i en periode på højst 24 måneder på en anden medlemsstats område, hvor indførslen af samme vare fra et tredjeland med henblik på midlertidig anvendelse ville være omfattet af ordningen vedrørende fuldstændig fritagelse for importafgifter ved midlertidig indførsel.

3. Når en af de betingelser, som skal være opfyldt, for at bestemmelserne i stk. 2 kan finde anvendelse, ikke længere er opfyldt, anses varen for at være overført til en anden medlemsstat. Overførslen finder i så fald sted på det tidspunkt, hvor denne betingelse ophører med at være opfyldt.

Artikel 18

Medlemsstaterne kan sidestille følgende transaktioner med levering af varer mod vederlag:

a) en afgiftspligtig persons udtagning til brug for sin virksomhed af en vare, som er produceret, frembragt, udvundet, forarbejdet, indkøbt eller indført som led i virksomhedsudøvelsen, når erhvervelsen af en sådan vare hos en anden afgiftspligtig person ikke ville give ham ret til fuldt fradrag af momsen

b) en afgiftspligtig persons udtagning af en vare til en ikke-afgiftspligtig form for virksomhed, såfremt denne vare har givet ret til fuldt eller delvist fradrag af momsen på tidspunktet for erhvervelsen eller for udtagningen i henhold til litra a)

c) bortset fra de i artikel 19 omhandlede tilfælde, det forhold, at en afgiftspligtig person eller personer, som indtræder i hans rettigheder, når han ophører med sin afgiftspligtige økonomiske virksomhed, ligger inde med varer, såfremt disse varer har givet ret til fuldt eller delvist fradrag af momsen ved erhvervelsen eller ved udtagningen i henhold til litra a).

Artikel 19

Medlemsstaterne kan anlægge den betragtning, at der ved hel eller delvis overdragelse af en samlet formuemasse, mod eller uden vederlag eller i form af indskud i et selskab, ikke er sket nogen levering af varer, og at modtageren træder i overdragerens sted.

Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå konkurrenceforvriddning, når modtageren ikke er en fuldt afgiftspligtig person. De kan også træffe de nødvendige foranstaltninger for at forebygge momssvig eller momsunddragelse ved anvendelsen af denne artikel.

KAPITEL 2

Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet

Artikel 20

Ved »erhvervelse af varer inden for Fællesskabet« forstås erhvervelse af retten til som ejer at råde over en løsøregenstand, som af sælgeren, af erhververen eller for disses regning forsendes eller transporteres til erhververen til en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten af denne vare påbegyndes.

Når varer, som er erhvervet af en ikke-afgiftspligtig juridisk person, forsendes eller transporteres fra et tredjelandsområde eller fra et tredjeland og af samme ikke-afgiftspligtige juridiske person indføres i en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, anses varerne for at være forsendt eller transporteret fra indførselsmedlemsstaten. Denne medlemsstat tilbagebetaler importøren, der er udpeget eller godkendt som betalingspligtig for momsen i henhold til artikel 201, den moms, der er betalt ved indførslen, såfremt importøren godtgør, at erhvervelsen er blevet pålagt moms i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varerne afsluttes.

Artikel 21

Det forhold, at en afgiftspligtig person i sin virksomhed benytter en vare, der af den afgiftspligtige person eller for hans regning er forsendt eller transporteret fra en anden medlemsstat, hvor denne vare er produceret, udvundet, forarbejdet, indkøbt, erhvervet som defineret i artikel 2, stk. 1, litra b), eller indført af den afgiftspligtige person som led i hans virksomhed i denne anden medlemsstat, sidestilles med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet mod vederlag.

Artikel 22

Det forhold, at de væbnede styrker i en stat, der er part i den nordatlantiske traktat, til eget brug eller til brug for det civile personale, der ledsager dem, benytter varer, som de ikke har erhvervet inden for rammerne af de normale afgiftsordninger på en medlemsstats interne marked, sidestilles med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet mod vederlag, når indførslen af de pågældende varer ikke kan omfattes af den i artikel 143, litra h), omhandlede fritagelse.

Artikel 23

Medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at sikre, at transaktioner, der ville blive betragtet som levering af varer, hvis de blev foretaget inden for deres område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab, betragtes som erhvervelser af varer inden for Fællesskabet.

*KAPITEL 3***Levering af ydelser***Artikel 24*

1. Ved »levering af ydelser« forstås enhver transaktion, der ikke er en levering af varer.

2. Ved »teleydelser« forstås ydelser, hvis formål er transmission, udsendelse eller modtagelse af signaler, skrift, billeder og lyd eller informationer af enhver art ved hjælp af tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler, herunder også den hermed forbundne overdragelse af retten til at benytte adgangen til transmission, udsendelse eller modtagelse, herunder formidling af adgang til globale informationsnet.

Artikel 25

En levering af ydelser kan bl.a. bestå i en af følgende transaktioner:

- a) overdragelse af et immaterielt gode, uanset om fordringen på godet er skriftlig eller ikke
- b) forpligtelse til at undlade noget eller til at tåle en handling eller en tilstand
- c) udførelse af en ydelse i henhold til et pålæg fra det offentlige eller på dets vegne eller ifølge loven.

Artikel 26

1. Følgende transaktioner sidestilles med levering af ydelser mod vederlag:

- a) anvendelse af en vare, der indgår i en virksomheds aktiver, til privat brug for den afgiftspligtige person selv eller for hans personale eller i øvrigt til virksomheden uvedkommende formål, såfremt denne vare har givet ret til fuldt eller delvist fradrag af momsen
- b) vederlagsfri levering af ydelser, som af den afgiftspligtige person foretages til privat brug eller til brug for hans personale eller i øvrigt til virksomheden uvedkommende formål.

2. Medlemsstaterne kan fravige bestemmelserne i stk. 1, såfremt en sådan undtagelse ikke giver anledning til konkurrenceforvridning.

Artikel 27

Med henblik på at modvirke konkurrenceforvridning kan medlemsstaterne efter høring af Momsudvalget sidestille levering

af ydelser, som af en afgiftspligtig person foretages til brug for dennes virksomhed, med levering af ydelser mod vederlag, såfremt en anden afgiftspligtig persons levering af en sådan ydelse ikke ville give ham ret til fuldt fradrag af momsen.

Artikel 28

Når en afgiftspligtig person, som handler i eget navn, men for tredjemands regning, optræder som formidler i forbindelse med en ydelse, anses han for selv at have modtaget og leveret den pågældende ydelse.

Artikel 29

Artikel 19 finder tilsvarende anvendelse på levering af ydelser.

*KAPITEL 4***Indførsel af varer***Artikel 30*

Ved »indførsel af varer« forstås ankomst til Fællesskabet af en vare, der ikke er i fri omsætning som defineret i traktatens artikel 24.

Ud over de i stk. 1 omhandlede transaktioner betragtes ankomst til Fællesskabet af en vare, der er i fri omsætning, fra et tredjelandsområde, der udgør en del af Fællesskabets toldområde, som indførsel af varer.

AFSNIT V

STEDET FOR AFGIFTSPLIGTIGE TRANSAKTIONER*KAPITEL 1***Leveringsstedet for varer****Afdeling 1****Levering af varer uden transport***Artikel 31*

I tilfælde, hvor varen ikke forsendes eller transporteres, forstås ved leveringsstedet det sted, hvor varen befinder sig på tidspunktet for leveringen.

Afdeling 2**Levering af varer med transport***Artikel 32*

I tilfælde, hvor varen forsendes eller transporteres af leverandøren, af kunden eller af tredjemand, forstås ved leveringsstedet det sted, hvor varen befinder sig på det tidspunkt, hvor forsendelsen eller transporten til kunden påbegyndes.

Dog anses stedet for en levering foretaget af en importør, der er udpeget eller godkendt som betalingspligtig for momsen i henhold til artikel 201, samt stedet for eventuelle efterfølgende leveringer for at ligge i indførselsmedlemsstaten, såfremt stedet,

hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes, ligger på et tredjelandsområde eller i et tredjeland.

Artikel 33

1. Uanset artikel 32 anses leveringsstedet for varer, der af leverandøren eller for hans regning forsendes eller transporteres fra en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, for at være det sted, hvor varerne befinder sig, når forsendelsen eller transporten til kunden afsluttes, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) leveringen af varer finder sted til en afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, hvis erhvervelser af varer inden for Fællesskabet ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1, eller til enhver anden ikke-afgiftspligtig person
- b) de leverede varer er hverken nye transportmidler eller varer, der med eller uden afprøvning leveres af leverandøren eller for hans regning efter montering eller installering.

2. Hvis de leverede varer forsendes eller transporteres fra et tredjelandsområde eller fra et tredjeland og af leverandøren indføres i en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten til kunden afsluttes, anses varerne for at være forsendt eller transporteret fra indførselsmedlemsstaten.

Artikel 34

1. Såfremt følgende betingelser er opfyldt, finder bestemmelserne i artikel 33 ikke anvendelse på levering af varer, der alle forsendes eller transporteres til en og samme medlemsstat, når denne medlemsstat er den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes:

- a) de leverede varer er ikke punktafgiftspligtige varer
- b) den samlede værdi — uden moms — af de leveringer, der på de i artikel 33 fastsatte betingelser har fundet sted i medlemsstaten, overstiger ikke 100 000 EUR eller det hertil svarende beløb i national valuta i det løbende kalenderår
- c) den samlede værdi — uden moms — af de leveringer, der på de i artikel 33 fastsatte betingelser har fundet sted i medlemsstaten af andre varer end punktafgiftspligtige varer, har ikke oversteget 100 000 EUR eller det hertil svarende beløb i national valuta i det foregående kalenderår.

2. Den medlemsstat, på hvis område varerne befinder sig, når forsendelsen eller transporten til kunden afsluttes, kan nedsætte den i stk. 1 nævnte tærskel til 35 000 EUR eller det hertil svarende beløb i national valuta, såfremt medlemsstaten frygter, at tærsklen på 100 000 EUR fører til alvorlig konkurrenceforvridning.

De medlemsstater, der gør brug af den i første afsnit omhandlede mulighed, træffer de nødvendige foranstaltninger til at underrette

de kompetente offentlige myndigheder i den medlemsstat, hvorfra varerne forsendes eller transporteres, herom.

3. Kommissionen forelægger snarest muligt Rådet en rapport om, hvorledes den i stk. 2 omhandlede særlige tærskel på 35 000 EUR fungerer, sammen med passende forslag, hvis det er relevant.

4. Den medlemsstat, på hvis område varerne befinder sig, når forsendelsen eller transporten påbegyndes, giver de afgiftspligtige personer, der foretager leveringer af varer, der kan omfattes af bestemmelserne i stk. 1, ret til at vælge, at stedet for disse leveringer fastlægges i overensstemmelse med artikel 33.

De pågældende medlemsstater fastsætter de nærmere regler for den i første afsnit omhandlede valgmulighed, der mindst skal omfatte en periode på to kalenderår.

Artikel 35

Bestemmelserne i artikel 33 og 34 finder ikke anvendelse på leveringer af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 1)-4), og på leveringer af brugte transportmidler som defineret i artikel 327, stk. 3, der pålægges moms i henhold til de gældende særordninger på området.

Artikel 36

I tilfælde, hvor varen, der forsendes eller transporteres af leverandøren, af kunden eller af tredjemand, skal installeres eller monteres, med eller uden afprøvning, af leverandøren eller for hans regning, anses leveringsstedet for at være det sted, hvor installeringen eller monteringen foretages.

Når installeringen eller monteringen udføres i en anden medlemsstat end leverandørens, træffer den medlemsstat, på hvis område installeringen eller monteringen foretages, de nødvendige foranstaltninger for at undgå dobbelt påligning af afgifter i den pågældende medlemsstat.

Afdeling 3

Levering af varer om bord på skibe, fly eller tog

Artikel 37

1. I tilfælde, hvor leveringen af varer sker om bord på skibe, fly eller tog, og under den del af en personbefordring, som finder sted inden for Fællesskabet, anses leveringsstedet for at være afgangsstedet for personbefordringen.

2. Ved anvendelsen af stk. 1 forstås ved »den del af en personbefordring, som finder sted inden for Fællesskabet«, den del af en befordring, som foretages uden ophold uden for Fællesskabet mellem afgangsstedet og ankomststedet for personbefordringen.

»Afgangsstedet for en personbefordring« er det første sted, hvor der optages passagerer inden for Fællesskabet, eventuelt efter ophold uden for Fællesskabet.

»Ankomststedet for en personbefordring« er det sidste sted inden for Fællesskabet, hvor der afsættes passagerer, som er optaget inden for Fællesskabet, eventuelt inden ophold uden for Fællesskabet.

I tilfælde af en returrejse anses tilbagebefordringen for en separat befordring.

3. Kommissionen forelægger snarest muligt Rådet en rapport, der, hvis det er relevant, ledsages af passende forslag om beskatningsstedet for levering af varer, der er beregnet til forbrug om bord, og for ydelser, herunder servering af mad og drikkevarer, der præsteres over for passagerer på et skib, et fly eller et tog.

Medlemsstaterne kan indtil vedtagelsen af de i første afsnit omhandlede forslag fritage eller fortsætte med at fritage levering af varer, der er beregnet til forbrug om bord, og hvis beskatningssted fastsættes i henhold til stk. 1, med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms.

Afdeling 4

Levering af varer gennem distributionssystemer

Artikel 38

1. I tilfælde, hvor der leveres gas gennem distributionssystemet for naturgas, eller hvor der leveres elektricitet til en afgiftspligtig videreforhandler, anses leveringsstedet for at være det sted, hvor den afgiftspligtige videreforhandler har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, for hvilket gassen eller elektriciteten leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.

2. Ved anvendelsen af stk. 1 forstås ved »afgiftspligtig videreforhandler« en afgiftspligtig person, hvis hovedbeskæftigelse i forbindelse med køb af gas eller elektricitet er at videresælge disse produkter, og hvis eget forbrug af disse produkter er ubetydeligt.

Artikel 39

I tilfælde, hvor der leveres gas gennem distributionssystemet for naturgas, eller hvor der leveres elektricitet, og hvor en sådan levering ikke er omfattet af artikel 38, anses leveringsstedet for at være det sted, hvor kunden rent faktisk anvender og forbruger varen.

Hvis al eller en del af gassen eller elektriciteten faktisk ikke forbruges af kunden, anses disse ikke-forbrugte varer for at være anvendt og forbrugt det sted, hvor han har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, for hvilket varen er leveret. I mangel af et sådant hjemsted eller et

sådant forretningssted anses han for at have anvendt og forbrugt varen det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.

KAPITEL 2

Stedet for erhvervelse af varer inden for Fællesskabet

Artikel 40

Stedet for en erhvervelse af varer inden for Fællesskabet anses for at være det sted, hvor varerne befinder sig, når forsendelsen eller transporten til kunden afsluttes.

Artikel 41

Med forbehold af artikel 40 anses stedet for en erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt det momsregistreringsnummer, hvorunder erhververen har foretaget erhvervelsen, medmindre erhververen godtgør, at denne erhvervelse er blevet pålagt moms efter artikel 40.

Såfremt der i henhold til artikel 40 pålægges erhvervelsen moms i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varerne afsluttes, efter at den er blevet pålagt moms i henhold til stk. 1, nedsættes afgiftsgrundlaget tilsvarende i den medlemsstat, som har tildelt det momsregistreringsnummer, hvorunder erhververen har foretaget denne erhvervelse.

Artikel 42

Artikel 41, stk. 1, finder ikke anvendelse, og erhvervelsen af varer inden for Fællesskabet anses for at være blevet pålagt moms i henhold til artikel 40, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) erhververen godtgør at have foretaget erhvervelsen med henblik på en efterfølgende levering, som foretages på den efter artikel 40 fastsatte medlemsstats område, og for hvilken modtageren er udpeget som betalingspligtig for momsen i overensstemmelse med artikel 197
- b) erhververen har opfyldt forpligtelserne med hensyn til at indsende den i artikel 265 omhandlede oversigt.

KAPITEL 3

Leveringsstedet for ydelser

Afdeling 1

Generel regel

Artikel 43

Ved leveringsstedet for ydelser forstås det sted, hvor den, der leverer ydelsen, har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.

Afdeling 2

Særlige bestemmelser

Underafdeling 1

Ydelser, der leveres af en formidler

Artikel 44

Ved leveringsstedet for ydelser, der leveres af en formidler, som handler i andres navn og for andres regning, bortset fra de i artikel 50 og 54 samt artikel 56, stk. 1, omhandlede ydelser, forstås det sted, hvor den underliggende transaktion foretages i henhold til dette direktiv.

Når kunden til den af formidleren leverede ydelse er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, på hvis område den pågældende transaktion foretages, anses leveringsstedet for den ydelse, som formidleren leverer, dog for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Underafdeling 2

Ydelser vedrørende fast ejendom

Artikel 45

Leveringsstedet for ydelser vedrørende fast ejendom, herunder ydelser fra ejendomsmæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, samt ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder, såsom ydelser fra arkitekter og tilsynsførende, er det sted, hvor ejendommen er beliggende.

Underafdeling 3

Transportydelser

Artikel 46

Leveringsstedet for andre transportydelser end transport af varer inden for Fællesskabet er det sted, hvor transporten finder sted, idet der tages hensyn til tilbagelagte strækninger.

Artikel 47

Leveringsstedet for ydelser i form af transport af varer inden for Fællesskabet er afgangsstedet for transporten.

Når ydelser i form af transport af varer inden for Fællesskabet leveres til kunder, der er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, hvor transporten påbegyndes, anses leveringsstedet dog for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Artikel 48

Ved »transport af varer inden for Fællesskabet« forstås enhver transport af varer med afgangssted og ankomststed i to forskellige medlemsstater.

»Afgangsstedet« er det sted, hvor transporten af varerne faktisk påbegyndes, uden medregning af den strækning, der tilbagelægges hen til det sted, hvor varerne befinder sig.

»Ankomststedet« er det sted, hvor transporten af varerne faktisk afsluttes.

Artikel 49

Transport af varer med afgangssted og ankomststed på en og samme medlemsstats område sidestilles med transport af varer inden for Fællesskabet, når transporten har direkte tilknytning til transport af varer med afgangssted og ankomststed beliggende på to forskellige medlemsstaters områder.

Artikel 50

Leveringsstedet for ydelser, der leveres af en formidler, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt han medvirker ved levering af ydelser i form af transport af varer inden for Fællesskabet, er afgangsstedet for transporten.

Når kunden til den ydelse, som formidleren leverer, er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, hvor transporten påbegyndes, anses leveringsstedet for den ydelse, som formidleren leverer, dog for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Artikel 51

Medlemsstaterne kan undlade at lægge moms på den del af transporten af varer inden for Fællesskabet, som svarer til de strækninger, der er tilbagelagt over farvande, som ikke hører med til Fællesskabets område.

Underafdeling 4

Kulturelle og lignende ydelser, ydelser knyttet til transport og ydelser i forbindelse med løsøregenstande

Artikel 52

Leveringsstedet for følgende ydelser er det sted, hvor ydelsen faktisk præsteres:

- a) virksomhed inden for kultur, kunst, sport, videnskab, undervisning og underholdning eller lignende, herunder ydelser som organisator af sådan virksomhed samt i givet fald ydelser knyttet til disse former for virksomhed
- b) virksomhed knyttet til transport, såsom lastning, losning, omladning og lignende virksomhed
- c) sagkyndig vurdering af eller arbejde udført på løsøregenstande.

Artikel 53

Uanset artikel 52, litra b), anses leveringsstedet for ydelser i forbindelse med virksomhed knyttet til transport af varer inden for Fællesskabet, som leveres til kunder, der er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, på hvis område virksomheden faktisk udføres, for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Artikel 54

Leveringsstedet for ydelser, der leveres af en formidler, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt han medvirker ved levering af ydelser vedrørende virksomhed knyttet til transport af varer inden for Fællesskabet, er det sted, hvor den transporttilknyttede virksomhed faktisk udføres.

Når kunden til den ydelse, som formidleren leverer, er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, på hvis område den transporttilknyttede virksomhed faktisk udføres, anses leveringsstedet for den ydelse, som formidleren leverer, dog for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Artikel 55

Uanset artikel 52, litra c), anses leveringsstedet for ydelser i forbindelse med sagkyndig vurdering af eller arbejde udført på løsørengstande, som leveres til kunder, der er momsregistreret i en anden medlemsstat end den, på hvis område ydelserne faktisk præsteres, for at ligge på den medlemsstats område, som har tildelt kunden det momsregistreringsnummer, hvorunder ydelsen er leveret.

Den i stk. 1 omhandlede undtagelse finder kun anvendelse, når genstandene forsendes eller transporteres til steder uden for den medlemsstat, hvor ydelsen faktisk blev præsteret.

Underafdeling 5**Diverse ydelser***Artikel 56*

1. Leveringsstedet for følgende ydelser, som leveres til kunder, der er etableret uden for Fællesskabet, eller til afgiftspligtige personer, som er etableret i Fællesskabet, men uden for tjenesteyderens land, er det sted, hvor kunden har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, for hvilket ydelserne præsteres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted det sted, hvor han har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted:

- a) hel eller delvis overdragelse af ophavsrettigheder, patentrettigheder, licensrettigheder, retten til varemærker, fællesmærker og mønstre og af andre lignende rettigheder
- b) reklamevirksomhed

- c) ydelser fra rådgivningsvirksomheder, ingeniører, projekteringsvirksomheder, advokater og revisorer samt andre lignende ydelser tillige med databehandling og meddelelse af oplysninger
- d) forpligtelser til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervsmæssig virksomhed eller brug af en af de i dette stykke omhandlede rettigheder
- e) bank-, finansierings- og forsikringstransaktioner, herunder genforsikring, med undtagelse af udlejning af sikkerhedsboks
- f) tilrådgivningsstillelse af personale
- g) udlejning af løsørengstande med undtagelse af transportmidler af enhver art
- h) adgang til samt transport eller transmission gennem distributionssystemet for naturgas og elektricitet og andre direkte forbundne ydelser
- i) teleydelser
- j) radio- og tv-spredningstjenester
- k) elektronisk leverede ydelser, bl.a. de ydelser, der er anført i bilag II
- l) ydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, såfremt de medvirker ved levering af ydelser omhandlet i dette stykke.

2. Når en leverandør af ydelser og kunden kommunikerer via elektronisk post, betyder dette ikke i sig selv, at den leverede ydelse er en elektronisk ydelse i den i stk. 1, litra k), omhandlede betydning.

3. Bestemmelserne i stk. 1, litra j) og k), og stk. 2 anvendes til den 31. december 2006.

Artikel 57

1. I tilfælde, hvor de i artikel 56, stk. 1, litra k), omhandlede ydelser leveres til ikke-afgiftspligtige personer, der er etableret eller har deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, af en afgiftspligtig person, der har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted uden for Fællesskabet, hvorfra ydelserne leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted uden for Fællesskabet, er leveringsstedet det sted, hvor den ikke-afgiftspligtige person er etableret eller har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted.

2. Bestemmelserne i stk. 1 anvendes til den 31. december 2006.

Underafdeling 6**Kriteriet vedrørende faktisk benyttelse eller udnyttelse***Artikel 58*

Med henblik på at undgå dobbelt påligning eller ikke-påligning af afgifter eller konkurrenceforvridning kan medlemsstaterne med hensyn til ydelser omhandlet i artikel 56, stk. 1, og med hensyn til udlejning af transportmidler anse:

- a) leveringsstedet for disse ydelser eller visse af disse ydelser, når dette er beliggende på deres område, som beliggende uden for Fællesskabet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted uden for Fællesskabet
- b) leveringsstedet for disse ydelser eller visse af disse ydelser, når dette er beliggende uden for Fællesskabet, som beliggende på deres område, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted inden for deres område.

Denne bestemmelse finder imidlertid ikke anvendelse på de i artikel 56, stk. 1, litra k), omhandlede ydelser, når de leveres til ikke-afgiftspligtige personer.

Artikel 59

1. Medlemsstaterne anvender artikel 58, litra b), på teleydelser, når de leveres til ikke-afgiftspligtige personer, der er etableret eller har deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, af en afgiftspligtig person, der har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted uden for Fællesskabet, hvorfra ydelserne leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted uden for Fællesskabet.

2. Indtil den 31. december 2006 anvender medlemsstaterne artikel 58, litra b), i forbindelse med radio- og tv-spredningstjenester omhandlet i artikel 56, stk. 1, litra j), når de leveres til ikke-afgiftspligtige personer, der er etableret eller har deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, af en afgiftspligtig person, der har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted uden for Fællesskabet, hvorfra ydelserne leveres, eller i mangel af et sådant hjemsted eller et sådant forretningssted har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted uden for Fællesskabet.

*KAPITEL 4***Indførselsstedet for varer***Artikel 60*

Indførslen af varer sker i den medlemsstat, på hvis område varen befinder sig, når den ankommer til Fællesskabet.

Artikel 61

Når en vare, der ikke er i fri omsætning, efter ankomsten til Fællesskabet henføres under en af de i artikel 156 nævnte

ordninger eller procedurer eller under en ordning vedrørende fuldstændig fritagelse for importafgifter ved midlertidig indførsel eller vedrørende ekstern forsendelse, sker indførslen uanset artikel 60 i den medlemsstat, på hvis område varen ophører med at være dækket af disse ordninger eller procedurer.

Såfremt en vare, der er i fri omsætning, efter ankomsten til Fællesskabet henføres under en af de i artikel 276 og 277 omhandlede ordninger eller procedurer, sker indførslen i den medlemsstat, på hvis område varen ophører med at være dækket af disse ordninger eller procedurer.

AFSNIT VI

AFGIFTSPLIGTENS INDTRÆDEN OG AFGIFTENS FORFALD*KAPITEL 1***Almindelige bestemmelser***Artikel 62*

I dette direktiv forstås ved

- 1) »afgiftspligtens indtræden«: den omstændighed, der bevirker, at lovens betingelser for afgiftens forfald er opfyldt
- 2) »afgiftens forfald«: det forhold, at statskassen i henhold til loven fra et bestemt tidspunkt kan gøre sit krav gældende over for den afgiftspligtige person, også selv om der kan gives udsættelse med betalingen.

*KAPITEL 2***Levering af varer og ydelser***Artikel 63*

Afgiftspligten indtræder og afgiften forfalder på det tidspunkt, hvor levering af varer eller ydelser finder sted.

Artikel 64

1. Når anden levering af varer end den, der består i udlejning af en vare for et bestemt tidsrum eller salg af en vare på afbetaling som omhandlet i artikel 14, stk. 2, litra b), og levering af ydelser medfører flere på hinanden følgende afregninger eller betalinger, anses den for at finde sted ved udløbet af de perioder, som disse afregninger eller betalinger vedrører.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, at løbende leverancer af varer eller ydelser, der gennemføres i løbet af en vis periode, i visse tilfælde anses for at finde sted mindst én gang om året.

Artikel 65

Såfremt der betales afdrag, inden leveringen af varerne eller ydelserne finder sted, forfalder afgiften for det modtagne beløb på det tidspunkt, hvor afdraget indgår.

Artikel 66

Uanset artikel 63, 64 og 65 kan medlemsstaterne bestemme, at afgiften for visse transaktioner og for visse kategorier af afgiftspligtige personer forfalder på et af følgende tidspunkter:

- a) senest ved udstedelsen af faktura
- b) senest når vederlaget indgår
- c) såfremt der ikke udstedes faktura, eller såfremt denne udstedes for sent, inden for en nærmere angivet frist fra afgiftspligtens indtræden.

Artikel 67

1. Når varer, der på de i artikel 138 fastsatte betingelser forsendes eller transporteres til en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten påbegyndes, leveres uden moms, eller når varer på samme betingelser overføres uden moms til en anden medlemsstat af en afgiftspligtig person til brug for hans virksomhed, forfalder afgiften den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.

2. Uanset stk. 1 forfalder afgiften ved udstedelsen af fakturaen som omhandlet i artikel 220, når fakturaen er udstedt inden den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.

*KAPITEL 3****Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet****Artikel 68*

Afgiftspligten indtræder på det tidspunkt, hvor erhvervelsen af varer inden for Fællesskabet finder sted.

Erhvervelsen af varer inden for Fællesskabet anses for at finde sted på det tidspunkt, hvor leveringen inden for medlemsstaten af lignende varer anses for at finde sted.

Artikel 69

1. Ved erhvervelse af varer inden for Fællesskabet forfalder afgiften den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.

2. Uanset stk. 1 forfalder afgiften ved udstedelsen af fakturaen som omhandlet i artikel 220, når fakturaen er udstedt inden den 15. i den måned, der følger efter den måned, i hvilken afgiftspligten er indtrådt.

*KAPITEL 4****Indførsel af varer****Artikel 70*

Afgiftspligten indtræder og afgiften forfalder på det tidspunkt, hvor varer indføres.

Artikel 71

1. Henføres varer straks ved ankomsten til Fællesskabet under en af de i artikel 156, 276 og 277 omhandlede ordninger eller procedurer eller under en ordning vedrørende fuldstændig fritagelse for importafgifter ved midlertidig indførsel eller vedrørende ekstern forsendelse, vil afgiftspligten først indtræde og afgiften først forfalde på det tidspunkt, hvor varerne ophører med at være dækket af disse ordninger eller procedurer.

Skal der for de indførte varer svares told, landbrugsimportafgifter eller afgifter med tilsvarende virkning, der er fastsat som led i en fælles politik, vil afgiftspligten imidlertid indtræde og afgiften forfalde på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder for de pågældende afgifter, og hvor disse forfalder.

2. Skal der for de indførte varer ikke svares nogen af de afgifter, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, anvender medlemsstaterne de gældende toldbestemmelser ved fastlæggelse af afgiftspligtens indtræden og afgiftens forfald.

*AFSNIT VII****AFGIFTSGRUNDLAG****KAPITEL 1****Definition****Artikel 72*

I dette direktiv forstås ved »normalværdi« hele det beløb, som en kunde i samme omsætningsled som det, hvori leveringen af varer og ydelser finder sted, under frie konkurrencevilkår skulle have betalt på dette tidspunkt for de pågældende varer eller ydelser til en selvstændig leverandør på den medlemsstats område, hvor transaktionen er afgiftspligtig.

Hvis der ikke kan fastslås nogen sammenlignelig levering af varer og ydelser, forstås der ved normalværdien følgende beløb:

- 1) når der er tale om varer, et beløb, der ikke ligger under indkøbsprisen for varerne eller for lignende varer eller, hvis der ikke foreligger nogen indkøbspris, ikke under kostprisen og altid til de priser, der konstateres på tidspunktet for transaktionen
- 2) når der er tale om ydelser, et beløb, der ikke ligger under den afgiftspligtiges udgifter til levering af ydelsen.

*KAPITEL 2****Levering af varer og ydelser****Artikel 73*

Ved levering af varer og ydelser, bortset fra de i artikel 74 til 77 omhandlede, omfatter afgiftsgrundlaget den samlede modværdi, som leverandøren modtager eller vil modtage af kunden eller tredjemand for de pågældende transaktioner, herunder tilskud,

der er direkte forbundet med transaktionernes pris.

Artikel 74

Når en afgiftspligtig person udtager eller anvender en vare fra sin virksomhed, eller når en afgiftspligtig person eller personer, som indtræder i hans rettigheder, når han ophører med sin afgiftspligtige økonomiske virksomhed, ligger inde med varer som omhandlet i artikel 16 og 18, er afgiftsgrundlaget købsprisen for varerne eller for tilsvarende varer eller i mangel af en købspris kostprisen på det tidspunkt, hvor disse transaktioner finder sted.

Artikel 75

Ved levering af ydelser i form af anvendelse af en vare, der indgår i en virksomheds aktiver, til privat brug og ved vederlagsfri levering af ydelser som omhandlet i artikel 26, er afgiftsgrundlaget de udgifter, som den afgiftspligtige person har haft i forbindelse med leveringen af ydelsen.

Artikel 76

Ved levering af varer i form af overførsel til en anden medlemsstat er afgiftsgrundlaget købsprisen for varerne eller for tilsvarende varer eller i mangel af en købspris kostprisen på det tidspunkt, hvor disse transaktioner finder sted.

Artikel 77

Ved levering af de i artikel 27 omhandlede ydelser, som af en afgiftspligtig person udføres til brug for dennes virksomhed, er afgiftsgrundlaget normalværdien af den pågældende transaktion.

Artikel 78

Følgende elementer medregnes i afgiftsgrundlaget:

- a) skatter, told, importafgifter og andre afgifter med undtagelse af selve momsen
- b) biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som leverandøren forlanger afholdt af kunden.

Medlemsstaterne kan ved anvendelsen af stk. 1, litra b), betragte omkostninger, der er omfattet af en særskilt aftale, som biomkostninger.

Artikel 79

Følgende elementer medregnes ikke i afgiftsgrundlaget:

- a) prisnedsættelser i form af kasserabat for forudbetaling
- b) rabatter og nedslag, der ydes kunden, og som opnås på det tidspunkt, hvor transaktionen finder sted
- c) beløb, som en afgiftspligtig person modtager fra kunden som tilbagebetaling af omkostninger afholdt i dennes navn

og for dennes regning, og som i hans regnskab godskrives en interimskonto.

Den afgiftspligtige person skal gøre rede for det faktiske beløb for de i stk. 1, litra c), omhandlede omkostninger og kan ikke fradrage den moms, der eventuelt er blevet opkrævet.

Artikel 80

1. For at forebygge momssvig eller momsunddragelse kan medlemsstaterne fastsætte, at i forbindelse med levering af varer og ydelser til modtagere, til hvem der findes familiemæssige eller andre nære personlige, ledelsesmæssige eller medlemsmæssige bindinger samt ejendomsretlige, finansielle eller retlige bindinger som fastsat af medlemsstaten, svarer beskatningsgrundlaget til normalværdien i følgende tilfælde:

- a) hvis modværdien er lavere end normalværdien, og modtageren af leveringen eller ydelsen ikke har fuld fradragsret i henhold til artikel 167-171 og artikel 173-177
- b) hvis modværdien er lavere end normalværdien, og leverandøren ikke har fuld fradragsret i henhold til artikel 167-171 og artikel 173-177, og leveringen er omfattet af fritagelse i henhold til artikel 132, 135, 136, 371, 375, 376 og 377, artikel 378, stk. 2, artikel 379, stk. 2, og artikel 380-390
- c) hvis modværdien er højere end normalværdien, og leverandøren ikke har fuld fradragsret i henhold til artikel 167-171 og artikel 173-177.

I denne forbindelse kan retlige bindinger også omfatte forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager eller arbejdstagerens familie eller andre nært forbundne personer.

2. Når medlemsstaterne gør brug af den i stk. 1 nævnte mulighed, kan de definere de kategorier af leverandører, tjenesteydere, erhververe eller kunder som foranstaltningerne finder anvendelse på.

3. Medlemsstaterne underretter Momsudvalget om de nationale foranstaltninger, der træffes til gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1, i det omfang der ikke er tale om foranstaltninger, som allerede er bemyndiget af Rådet inden den 13. august 2006 i henhold til artikel 27, stk. 1-4, i direktiv 77/388/EØF, og som opretholdes i henhold til nærværende artikels stk. 1.

Artikel 81

De medlemsstater, der pr. 1. januar 1993 ikke gjorde brug af muligheden for at anvende en nedsat sats i henhold til artikel 98, kan, når de gør brug af muligheden i artikel 89, fastsætte, at afgiftsgrundlaget for de i artikel 103, stk. 2, omhandlede leveringer af kunstgenstande er lig med en brøkdelen af det beløb, der er fastlagt efter artikel 73, 74, 76, 78 og 79.

Den i stk. 1 omhandlede brøkdels fastlægges på en sådan måde, at den moms, der skal betales, udgør mindst 5 % af det beløb, der er fastlagt efter artikel 73, 74, 76, 78 og 79.

Artikel 82

Medlemsstaterne kan fastsætte, at i forbindelse med levering af varer og ydelser omfatter beskatningsgrundlaget værdien af afgiftsfritaget investeringsguld, jf. artikel 346, der er stillet til rådighed af kunden for at blive anvendt til forarbejdning, og som derfor mister sin status som afgiftsfritaget investeringsguld, når sådanne varer og ydelser leveres. Den værdi, der skal anvendes, er investeringsgulds normalværdi på det tidspunkt, hvor disse varer og ydelser leveres.

KAPITEL 3

Erhvervelse af varer inden for Fællesskabet

Artikel 83

Ved erhvervelse af varer inden for Fællesskabet indgår de samme elementer i afgiftsgrundlaget som dem, der anvendes ved opgørelse af afgiftsgrundlaget ved levering af de samme varer på medlemsstatens område, jf. kapitel 1. I særdeleshed udgøres afgiftsgrundlaget for transaktioner, der sidestilles med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 21 og 22, af købsprisen for varerne eller for tilsvarende varer eller i mangel af en købspris kostprisen på det tidspunkt, hvor disse transaktioner finder sted.

Artikel 84

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de punktafgifter, som skal betales eller er betalt af den person, der inden for Fællesskabet erhverver et punktafgiftspligtigt produkt, indgår i afgiftsgrundlaget i henhold til artikel 78, stk. 1, litra a).

2. Når erhververen efter det tidspunkt, hvor erhvervelsen af varer inden for Fællesskabet foretages, opnår tilbagebetaling af de punktafgifter, der er betalt i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varerne påbegyndes, nedsættes afgiftsgrundlaget tilsvarende i den medlemsstat, på hvis område erhvervelsen er foretaget.

KAPITEL 4

Indførsel af varer

Artikel 85

Ved indførsel af varer er afgiftsgrundlaget toldværdien fastsat i overensstemmelse med gældende fællesskabsbestemmelser.

Artikel 86

1. I afgiftsgrundlaget medregnes følgende elementer, såfremt de ikke allerede indgår heri:

- a) skatter, told, importafgifter og andre afgifter, som skal svares uden for indførselsmedlemsstaten, samt sådanne, som er foranlediget af indførslen, med undtagelse af den moms, der skal opkræves
- b) biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som påløber indtil varernes første bestemmelsessted på indførselsmedlemsstatens område, samt omkostninger, som hidrører fra transporten til et andet bestemmelsessted inden for Fællesskabet, hvis dette sted er kendt på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, første afsnit, litra b), forstås som »første bestemmelsessted« det sted, der er angivet i fragtbrevet eller i ethvert andet transportdokument, i henhold til hvilket varerne bringes ind i indførselsmedlemsstaten. I mangel af en sådan angivelse anses det første bestemmelsessted for at være det sted, hvor varen første gang omlades i indførselsmedlemsstaten.

Artikel 87

Følgende elementer medregnes ikke i afgiftsgrundlaget:

- a) prisnedsættelser i form af kasserabat for forudbetaling
- b) rabatter og nedslag, der ydes kunden, og som opnås på det tidspunkt, hvor indførslen finder sted.

Artikel 88

For varer, som har været midlertidigt udført fra Fællesskabet, og som genindføres efter uden for Fællesskabet at være undergået reparation, forarbejdning, tilpasning, omdannelse eller bearbejdning, træffer medlemsstaterne foranstaltninger for at sikre, at den afgiftsmæssige behandling for så vidt angår momsen for den fremkomne vare er den samme som den, der ville være blevet anvendt på de pågældende varer, såfremt de pågældende transaktioner var blevet udført på deres område.

Artikel 89

De medlemsstater, der pr. 1. januar 1993 ikke gjorde brug af muligheden for at anvende en nedsat sats i henhold til artikel 98, kan fastsætte, at afgiftsgrundlaget ved indførsel af kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 2), 3) og 4), er lig med en brøkdels af det beløb, der er fastlagt efter artikel 85, 86 og 87.

Den i stk. 1 omhandlede brøkdels fastlægges på en sådan måde, at den moms, der skal betales ved indførslen, udgør mindst 5 % af det beløb, der er fastlagt efter artikel 85, 86 og 87.

KAPITEL 5

Diverse bestemmelser

Artikel 90

1. I tilfælde af annullation, afbestilling, ophævelse, ikke-betaling eller kun delvis betaling eller afslag i prisen efter det tidspunkt, hvor transaktionen har fundet sted, nedsættes afgiftsgrundlaget tilsvarende på betingelser, som fastsættes af medlemsstaterne.

2. For så vidt angår ikke-betaling eller kun delvis betaling kan medlemsstaterne dog fravige stk. 1.

Artikel 91

1. Såfremt de elementer, der tjener til bestemmelse af afgiftsgrundlaget ved indførsel, er angivet i en anden valuta end den, som anvendes i den medlemsstat, hvor værdifastsættelsen sker, fastsættes omregningskursen efter gældende fællesskabsbestemmelser for beregning af toldværdien.

2. Såfremt de elementer, der tjener til bestemmelse af afgiftsgrundlaget for en anden transaktion end indførsel af varer, er angivet i en anden valuta end den, som anvendes i den medlemsstat, hvor værdifastsættelsen sker, omregnes beløbet efter den senest noterede salgskurs på det tidspunkt, hvor afgiften forfalder, på det eller de mest repræsentative valutamarkeder i den pågældende medlemsstat eller efter en kurs, der fastsættes under henvisning til dette eller disse markeder, efter regler, som medlemsstaterne har fastsat herfor.

Medlemsstaterne kan dog for visse af de i første afsnit omhandlede transaktioner eller for visse kategorier af afgiftspligtige personer anvende den omregningskurs, der er fastsat efter gældende fællesskabsbestemmelser for beregning af toldværdien.

Artikel 92

Hvad angår beløbene for returemballage kan medlemsstaterne tage en af følgende forholdsregler:

- undlade at medregne dem i afgiftsgrundlaget og træffe de nødvendige foranstaltninger til, at dette grundlag reguleres, såfremt emballagen ikke returneres
- medregne dem i afgiftsgrundlaget og træffe de nødvendige foranstaltninger til, at dette grundlag reguleres, såfremt emballagen rent faktisk returneres.

AFSNIT VIII

SATSER

KAPITEL 1

Anvendelse af satserne

Artikel 93

Den sats, der skal anvendes på afgiftspligtige transaktioner, er den, som er gældende på det tidspunkt, hvor afgiftspligten indtræder.

I følgende tilfælde anvendes dog den sats, der er gældende på det tidspunkt, hvor afgiften forfalder:

- i de i artikel 65 og 66 fastsatte tilfælde
- i tilfælde af erhvervelse af varer inden for Fællesskabet
- i de i artikel 71, stk. 1, andet afsnit, og stk. 2, omhandlede tilfælde af indførsel af varer.

Artikel 94

1. Den sats, der skal anvendes ved erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, er den, der anvendes på medlemsstatens område ved levering af samme vare.

2. Med forbehold af den i artikel 103, stk. 1, fastsatte mulighed for at anvende en nedsat sats ved indførsel af kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter er den sats, der skal anvendes ved indførsel af varer, den, der anvendes på medlemsstatens område ved levering af samme vare.

Artikel 95

I tilfælde af ændring af satserne kan medlemsstaterne foretage regulering i de i artikel 65 og 66 anførte tilfælde for at tage hensyn til den sats, som var gældende på det tidspunkt, hvor varerne eller ydelserne blev leveret.

Medlemsstaterne kan desuden vedtage hensigtsmæssige overgangsforanstaltninger.

KAPITEL 2

Satsernes struktur og niveau**Afdeling 1****Normalsats**

Artikel 96

Medlemsstaterne anvender en normalsats for momsen, som fastsættes af hver enkelt medlemsstat som en procentsats af afgiftsgrundlaget, og som er ens for levering af varer og for levering af ydelser.

Artikel 97

1. Fra den 1. januar 2006 til den 31. december 2010 må normalsatsen ikke være mindre end 15 %.

2. Rådet træffer afgørelse i overensstemmelse med traktatens artikel 93 om niveauet for den normalsats, der skal anvendes efter den 31. december 2010.

Afdeling 2**Nedsatte satser**

Artikel 98

1. Medlemsstaterne kan anvende en eller to nedsatte satser.

2. De nedsatte satser må kun anvendes på levering af de kategorier af varer og ydelser, som er anført i bilag III.

De nedsatte satser finder ikke anvendelse på de ydelser, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, litra k).

3. Ved anvendelse af de nedsatte satser i henhold til stk. 1 kan medlemsstaterne, hvor det drejer sig om varekategorier, anvende den kombinerede nomenklatur til at fastsætte, hvad den pågældende kategori præcist dækker.

Artikel 99

1. De nedsatte satser fastsættes som en procentsats af afgiftsgrundlaget, som ikke må være mindre end 5 %.

2. Hver nedsat sats fastsættes således, at det normalt vil være muligt i det momsbeløb, der fremkommer ved anvendelsen af denne sats, at foretage fradrag af den samlede afgift, der er fradragsberettiget i henhold til artikel 167-171 og artikel 173-177.

Artikel 100

På grundlag af en rapport fra Kommissionen tager Rådet hvert andet år, første gang i 1994, de nedsatte satsers anvendelsesområde op til revision.

Rådet kan i overensstemmelse med traktatens artikel 93 beslutte at ændre listen over varer og ydelser i bilag III.

Artikel 101

Senest den 30. juni 2007 forelægger Kommissionen på grundlag af en undersøgelse foretaget af en uafhængig økonomisk tænketank en samlet evalueringsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet om virkningen af nedsatte satser på ydelser, der leveres lokalt, herunder restaurationsydelser, især med hensyn til jobskabelse, økonomisk vækst og det indre markeds funktion.

Afdeling 3

Særlige bestemmelser

Artikel 102

Medlemsstaterne kan anvende en nedsat sats på levering af naturgas, elektricitet og fjernvarme, forudsat at det ikke indebærer nogen risiko for konkurrenceforvridning.

En medlemsstat, der agter at anvende en nedsat sats i henhold til stk. 1, skal først underrette Kommissionen herom. Kommissionen afgør, om der er risiko for konkurrenceforvridning. Har Kommissionen ikke truffet afgørelse inden tre måneder efter modtagelsen af underretningen, formodes der ikke at være nogen risiko for konkurrenceforvridning.

Artikel 103

1. Medlemsstaterne kan bestemme, at den nedsatte sats eller en af de nedsatte satser, som de anvender i overensstemmelse med

artikel 98 og 99, ligeledes finder anvendelse på indførsel af kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 2), 3) og 4).

2. Når de gør brug af den i stk. 1 omhandlede mulighed, kan medlemsstaterne ligeledes anvende den nedsatte sats på følgende leveringer:

- leveringer af kunstgenstande, der foretages af kunstneren eller dennes retssuccessorerer
- leveringer af kunstgenstande, der foretages lejlighedsvis af en afgiftspligtig person, der ikke er en afgiftspligtig videreforsandler, når kunstgenstandene er blevet indført af den afgiftspligtige person selv eller er blevet leveret til ham af kunstneren eller dennes retssuccessorerer, eller når de har givet ham ret til at fradrage det fulde momsbeløb.

Artikel 104

Østrig kan i kommunerne Jungholz og Mittelberg (Kleines Walsertal) anvende en normalsats, som er lavere end den tilsvarende sats, der anvendes i resten af Østrig, dog ikke under 15 %.

Artikel 105

Portugal kan for transaktioner, der gennemføres i de autonome regioner Azorerne og Madeira, og for indførsler, der foretages direkte til disse regioner, anvende satser, der er lavere end dem, der anvendes for det kontinentale område.

KAPITEL 3

Midlertidige bestemmelser for visse arbejdskraftintensive ydelser

Artikel 106

Medlemsstaterne kan af Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, få tilladelse til indtil senest den 31. december 2010 at anvende de i artikel 98 omhandlede nedsatte satser på de ydelser, der er anført i bilag IV.

De nedsatte satser kan anvendes på ydelser, som er nævnt i højst to af de i bilag IV anførte kategorier.

I undtagelsestilfælde kan en medlemsstat få tilladelse til at anvende de nedsatte satser på ydelser i tre af ovennævnte kategorier.

Artikel 107

De i artikel 106 omhandlede ydelser skal opfylde følgende betingelser:

- de skal være arbejdskraftintensive
- de skal i stor udstrækning leveres direkte til de endelige forbrugere

- c) de skal være overvejende lokale og må ikke skabe konkurrenceforvridning.

Der skal desuden være en snæver forbindelse mellem den prisnedsættelse, der følger af satsnedsættelsen, og den forudselige højere efterspørgsel og øgede beskæftigelse. Anvendelsen af en nedsat sats må ikke bringe det indre markedes funktion i fare.

Artikel 108

En medlemsstat, der første gang efter den 31. december 2005 i henhold til denne artikel ønsker at anvende en nedsat sats på en eller flere af de ydelser, der er omhandlet i artikel 106, underretter Kommissionen herom senest den 31. marts 2006. Den giver før samme dato Kommissionen alle relevante oplysninger om de nye foranstaltninger, den ønsker at indføre, herunder især:

- oplysninger om foranstaltningens anvendelsesområde og en nøjagtig beskrivelse af de pågældende ydelser
- oplysninger, hvoraf det fremgår, at de i artikel 107 fastsatte betingelser er opfyldt
- oplysninger, hvoraf de budgetmæssige udgifter til den påtænkte foranstaltning fremgår.

KAPITEL 4

Særlige bestemmelser, der finder anvendelse indtil indførelsen af den endelige ordning

Artikel 109

Bestemmelserne i dette kapitel anvendes, indtil den endelige momsordning, der er nævnt i artikel 402, er indført.

Artikel 110

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1991 indrømmede fritagelser med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms eller anvendte nedsatte satser, der er lavere end det i artikel 99 fastsatte minimum, kan fortsat anvende disse.

De i stk. 1 omhandlede fritagelser og nedsatte satser skal være i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen og være vedtaget af klart definerede sociale årsager og til fordel for endelige forbrugere.

Artikel 111

På de betingelser, der er fastsat i artikel 110, stk. 2, kan der fortsat anvendes afgiftsfritagelser med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms i følgende tilfælde:

- af Finland for levering af aviser og tidsskrifter i abonnement samt trykning af publikationer, der udsendes til medlemmer af almennyttige selskaber
- af Sverige for levering af aviser, herunder radioaviser og aviser på kassettebånd til synshandicappede, farmaceutiske produkter, der leveres til hospitaler, eller som er receptpligtige, samt produktion af tidsskrifter for velgørende organisationer eller hermed beslægtede ydelser.

Artikel 112

Såfremt bestemmelserne i artikel 110 skaber konkurrenceforvridning for Irland for så vidt angår levering af energiprodukter til opvarmning og belysning, kan denne medlemsstat efter udtrykkelig anmodning af Kommissionen få tilladelse til at anvende en nedsat sats på sådanne leveringer i overensstemmelse med artikel 98 og 99.

I det i stk. 1 omhandlede tilfælde indgiver Irland sin anmodning til Kommissionen tillige med alle nødvendige oplysninger. Har Kommissionen ikke truffet en afgørelse inden tre måneder efter modtagelsen af anmodningen, anses Irland for at have tilladelse til at anvende de foreslåede nedsatte satser.

Artikel 113

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1991 i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen indrømmede fritagelser med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms eller anvendte nedsatte satser, der er lavere end det i artikel 99 fastsatte minimum, på andre varer og ydelser end dem, der er anført i bilag III, kan anvende den nedsatte sats eller en af de to nedsatte satser, som er omhandlet i artikel 98, på levering af sådanne varer og ydelser.

Artikel 114

1. De medlemsstater, som pr. 1. januar 1993 skulle forhøje den normalsats, de anvendte pr. 1. januar 1991, med mere end 2 %, kan for levering af de i bilag III anførte kategorier af varer og ydelser anvende en nedsat sats, som er lavere end det i artikel 99 fastsatte minimum.

Endvidere kan de i første afsnit omhandlede medlemsstater anvende en sådan sats på restaurationsydelser, børnebeklædning og børnefodtøj samt på boligsektoren.

2. Medlemsstaterne kan ikke i medfør af stk. 1 indføre fritagelser med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms.

Artikel 115

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1991 anvendte en nedsat sats på restaurationsydelser, børnebeklædning og børnefodtøj eller på boligsektoren, kan fortsat anvende en sådan sats på levering af disse varer og ydelser.

Artikel 116

Portugal kan på restaurationsydelser anvende en af de to nedsatte satser, der er omhandlet i artikel 98, forudsat at denne sats ikke er lavere end 12 %.

Artikel 117

1. Ved anvendelsen af artikel 115 kan Østrig fortsat anvende en nedsat sats på restaurationsydelser.

2. Østrig kan ved udlejning af fast ejendom til beboelsesformål anvende en af de to nedsatte satser, der er omhandlet i artikel 98, forudsat at denne sats ikke er lavere end 10 %.

Artikel 118

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1991 anvendte en nedsat sats på levering af andre varer og ydelser end de i bilag III anførte, kan anvende den nedsatte sats eller en af de to nedsatte satser, som er omhandlet i artikel 98, på sådanne leveringer, forudsat at denne sats ikke er lavere end 12 %.

Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på levering af brugte genstande, kunstgenstande, samlereobjekter og antikviteter som defineret i artikel 311, stk. 1, nr. 1)-4), der pålægges moms i henhold til fortjenstmargenordningen som fastsat i artikel 312-325 eller ordningen for salg ved offentlig auktion.

Artikel 119

Ved anvendelsen af artikel 118 kan Østrig anvende en nedsat sats for vin fremstillet på en landbrugsbedrift af den producerende landbruger, forudsat at denne sats ikke er lavere end 12 %.

Artikel 120

Grækenland kan anvende satser, der er indtil 30 % lavere end de tilsvarende satser, der anvendes på det græske fastland, i departementerne Lesbos, Chios, Samos, Dodekaneserne og Kykladerne samt på øerne Thassos, De Nordlige Sporader, Samothrake og Skyros.

Artikel 121

De medlemsstater, der pr. 1. januar 1993 betragtede lønforarbejdning som en levering af varer, kan ved levering af lønforarbejdningsydelser anvende den sats, der anvendes på den vare, der fremkommer ved lønforarbejdningen.

Ved anvendelsen af stk. 1 forstås ved »levering af lønforarbejdning«, at den erhvervsdrivende til sin kunde leverer en løsøregenstand, som han har fremstillet eller samlet ved hjælp af materialer eller genstande, som kunden har stillet til rådighed for ham til dette formål, uanset om den erhvervsdrivende har leveret en del af de anvendte materialer eller ej.

Artikel 122

Medlemsstaterne kan anvende en nedsat sats på levering af levende planter og andre blomsterdykningsprodukter, herunder løg, rodfrugter og lignende, afskårne blomster og pyntegrønt, samt træ til brændsel.

KAPITEL 5

Midlertidige bestemmelser*Artikel 123*

Den Tjekkiske Republik kan indtil den 31. december 2007 fortsat anvende en nedsat sats på mindst 5 % for følgende transaktioner:

- a) forsyning af varmeenergi, der anvendes af husholdninger og små virksomheder, som ikke er momsregistrerede, til

opvarmning og til varmtvandsproduktion, undtagen råstoffer, der anvendes til at producere varmeenergi

- b) byggearbejder i forbindelse med boligbyggeri, som ikke er led i en socialpolitik, med undtagelse af byggematerialer.

Artikel 124

Estland kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 5 % på varme solgt til fysiske personer, boligselskaber, kirker og menigheder og til institutioner eller organer, der finansieres via statens, landkommuners eller byers budget, samt på salg af tørv, briketter, kul og brænde til fysiske personer indtil den 30. juni 2007.

Artikel 125

1. Cypern kan fortsat anvende en fritagelse med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms for leverancer af farmaceutiske produkter og fødevarer bortset fra konsumis, ispinde, frosset yoghurt, vandis og lignende varer samt snacks (kartoffelchips/stænger, popkorn og lignende varer i pakninger til konsum uden yderligere tilberedelse) indtil den 31. december 2007.

2. Cypern kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 5 % på restaurationsydelser indtil den 31. december 2007 eller indtil indførelsen af den endelige momsordning, der er nævnt i artikel 402, afhængig af hvilken dato der kommer først.

Artikel 126

Ungarn kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 12 % for følgende transaktioner:

- a) levering af kul, briketter og koks, brænde og trækul og levering af fjernvarmeydelser indtil den 31. december 2007
- b) levering af restaurationsydelser og levnedsmidler solgt i lignende virksomheder indtil den 31. december 2007 eller indtil indførelsen af den endelige momsordning, der er nævnt i artikel 402, afhængig af hvilken dato der kommer først.

Artikel 127

Malta kan fortsat anvende en fritagelse med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms for leverancer af fødevarer og lægemidler indtil den 1. januar 2010.

Artikel 128

1. Polen kan anvende en fritagelse med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms for visse bøger og specialiserede tidsskrifter indtil den 31. december 2007.

2. Polen kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 7 % på restaurationsydelser indtil den 31. december 2007 eller indtil indførelsen af den endelige ordning, der er nævnt i artikel 402, afhængig af hvilken dato der kommer først.

3. Polen kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 3 % på leverancer af fødevarer, der omhandles i bilag III, punkt 1, indtil den 30. april 2008.

4. Polen kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 3 % på leverancer af varer og ydelser af en slags, der normalt er bestemt til brug i landbrugsproduktionen, med undtagelse af kapitalgoder såsom maskiner eller bygninger, der omhandles i bilag III, punkt 11, indtil den 30. april 2008.

5. Polen kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 7 % på levering af ydelser, som ikke er led i en socialpolitik, til bygning, renovering og forandring af beboelse, med undtagelse af byggematerialer, og på levering inden første indflytning af boliger eller dele af boliger som omhandlet i artikel 12, stk. 1, litra a), indtil den 31. december 2007.

Artikel 129

1. Slovenien kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 8,5 % på tilberedning af måltider indtil den 31. december 2007 eller indtil indførelsen af den endelige momsordning, der er nævnt i artikel 402, afhængig af hvilken dato der kommer først.

2. Slovenien kan fortsat anvende en reduceret sats på mindst 5 % på opførelse, renovering og vedligeholdelse af privat boligbyggeri, som ikke er led i en socialpolitik, med undtagelse af byggematerialer, indtil den 31. december 2007.

Artikel 130

Slovakiet kan fortsat anvende en nedsat sats på mindst 5 % for følgende transaktioner:

- a) byggearbejder i forbindelse med boligbyggeri, som ikke er led i en socialpolitik, med undtagelse af byggematerialer, indtil den 31. december 2007
- b) forsyning af varmeenergi, der anvendes af husholdninger og små virksomheder, som ikke er momsregistrerede, til opvarmning og til varmtvandsproduktion, undtagen råstoffer, der anvendes til at producere varmeenergi, indtil den 31. december 2008.

AFSNIT IX

AFGIFTSFRITAGELSER

KAPITEL 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 131

De i kapitel 2-9 omhandlede fritagelser finder anvendelse med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser og på betingelser, som medlemsstaterne fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af de pågældende fritagelser og hindre enhver form for unddragelse, undgåelse og misbrug.

KAPITEL 2

Fritagelse i forbindelse med visse former for virksomhed af almen interesse

Artikel 132

1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:
 - a) levering af ydelser og dertil knyttede varer præsteret af det offentlige postvæsen, bortset fra personbefordring og telekommunikation
 - b) hospitalsbehandling og pleje samt transaktioner i nær tilknytning hertil udført af offentligretlige organer eller, under sociale betingelser svarende til dem, der gælder for sådanne organer, af hospitaler, centre for lægebehandling og diagnostik og andre lignende behørigt anerkendte institutioner
 - c) behandling af personer som et led i udøvelse af lægegerning og dertil knyttede erhverv som fastsat af den pågældende medlemsstat
 - d) levering af organer, blod og mælk fra mennesker
 - e) levering af ydelser præsteret af tandteknikere som et led i udøvelsen af deres erhverv samt tandlægers og tandteknikers levering af tandproteser
 - f) levering af ydelser præsteret af selvstændige grupper af personer, der udøver en virksomhed, som er fritaget for afgift, eller for hvilken de ikke er afgiftspligtige, med henblik på at yde deres medlemmer de for udøvelsen af denne virksomhed direkte nødvendige tjenester, såfremt disse grupper kun afkræver deres medlemmer en godtgørelse, som nøjagtigt svarer til deres andel af de fælles udgifter, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne skabe konkurrenceforvridning
 - g) levering af ydelser og varer med nær tilknytning til social bistand og social sikring, herunder sådanne, som præsteres af alderdomshjem, af offentligretlige organer eller af andre organer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat som foretagender af almennyttig karakter
 - h) levering af ydelser og varer med nær tilknytning til beskyttelse af børn og unge, som præsteres af offentligretlige organer eller andre organer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat som foretagender af almennyttig karakter
 - i) uddannelse af børn og unge, skole- og universitetsundervisning, faglig uddannelse eller omskoling samt levering af ydelser og varer med nær tilknytning hertil, som præsteres af offentligretlige organer med disse formål eller af andre organer, der er anerkendt af den pågældende medlemsstat som havende tilsvarende formål
 - j) privattimer givet af undervisere på skole- eller universitetsniveau

- k) religiøse eller filosofiske institutioners tilrådighedsstilling af personale til de ovenfor i litra b), g), h) og i), nævnte former for virksomhed samt med henblik på bistand af åndelig karakter
- l) organisationers levering af ydelser og varer med nær tilknytning hertil til fordel for deres medlemmer i disses fælles interesse mod et kontingent, der er fastsat i overensstemmelse med vedtægterne, såfremt de pågældende organisationer ikke arbejder med gevinst for øje, og deres formål enten er af politisk, fagforeningsmæssig, religiøs, patriotisk, filosofisk eller filantropisk karakter eller vedrører borgerlige rettigheder, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne skabe konkurrenceforvriddning
- m) visse former for levering af ydelser med nær tilknytning til udøvelsen af sport eller fysisk træning, der præsteres af organer, som ikke arbejder med gevinst for øje, til fordel for personer, der deltager i sport eller fysisk træning
- n) levering af visse kulturelle ydelser og varer med nær tilknytning hertil, der præsteres af offentligtretlige organer eller af andre kulturelle organer, som er anerkendt af den pågældende medlemsstat
- o) levering af ydelser og varer, der præsteres af organer, hvis transaktioner er fritaget i overensstemmelse med litra b), g), h), i), l), m) og n), i forbindelse med indsamlingsarrangementer, der foretages udelukkende til egen fordel, under forudsætning af at denne fritagelse ikke vil kunne skabe konkurrenceforvriddning
- p) transport af syge eller tilskadedkomne personer med transportmidler specielt konstrueret til dette formål, som foretages af behørigt anerkendte organer
- q) offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, litra o), kan medlemsstaterne indføre enhver nødvendig begrænsning navnlig med hensyn til antallet af de arrangementer eller størrelsen af de indkomne beløb, der giver ret til fritagelse.

Artikel 133

Medlemsstaterne kan for så vidt angår andre organer end offentligtretlige i hvert enkelt tilfælde gøre meddelelse af hver af de i artikel 132, stk. 1, litra b), g), h), i), l), m) og n), fastsatte fritagelser betinget af, at en eller flere af følgende forudsætninger er opfyldt:

- a) de pågældende organer må ikke have til formål systematisk at søge vinding, hvorfor et eventuelt overskud aldrig må uddeles, men skal anvendes til opretholdelse eller forbedring af ydelserne
- b) disse organer skal i hovedsagen forvaltes og administreres vederlagsfrit af personer, der ikke selv eller gennem

formidlere direkte eller indirekte er interesseret i driftsresultaterne

- c) disse organers priser skal være godkendt af det offentlige, eller må ikke overstige sådanne godkendte priser, eller — for så vidt angår transaktioner, der ikke kræver godkendelse af priserne — være lavere end de priser, som momspligtige erhvervsvirksomheder forlanger for tilsvarende transaktioner
- d) fritagelserne må ikke kunne skabe konkurrenceforvriddning til skade for momspligtige erhvervsvirksomheder.

De medlemsstater, som i henhold til bilag E til direktiv 77/388/EØF pr. 1. januar 1989 lagde moms på de transaktioner, der er omhandlet i artikel 132, stk. 1, litra m) og n), kan ligeledes anvende betingelserne i stk. 1, litra d), når de pågældende leveringer af varer eller ydelser foretaget af offentligtretlige organer fritages.

Artikel 134

Levering af varer og ydelser omfattes ikke af de i artikel 132, stk. 1, litra b), g), h), i), l), m) og n), fastsatte fritagelser i følgende tilfælde:

- a) såfremt transaktionerne ikke er uomgængelig nødvendige for udførelsen af de transaktioner, der er fritaget for afgift
- b) såfremt transaktionerne hovedsageligt tager sigte på at give organet yderligere indtægter ved udførelse af transaktioner i direkte konkurrence med momspligtige erhvervsvirksomheder.

KAPITEL 3

Fritagelse i forbindelse med andre aktiviteter

Artikel 135

1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

- a) forsikrings- og genforsikringstransaktioner, herunder ydelser udført af forsikringsmæglere og -formidlere i forbindelse med disse transaktioner
- b) ydelse og formidling af lån samt forvaltning af lån ved den person, som har ydet lånene
- c) formidling og indgåelse af forpligtelser om sikkerhedsstilling og andre former for sikkerhed og garantier samt forvaltning af kreditgarantier ved den person, der har ydet kreditten
- d) transaktioner, herunder formidling, vedrørende anbringelse af midler, løbende konti, betalinger, overførsler, fordringer, checks og andre handelsdokumenter, dog ikke inddrivelse af fordringer
- e) transaktioner, herunder formidling, vedrørende valuta, pengesedler og mønter, der anvendes som lovligt betalingsmiddel, dog ikke mønter og sedler, som er samlerobjekter,

dvs. mønter af guld, sølv eller andet metal, samt sedler, der ikke i almindelighed anvendes som lovligt betalingsmiddel, eller som er af numismatisk interesse

- f) transaktioner, herunder formidling, med undtagelse af forvaring og forvaltning, i forbindelse med aktier, andele i selskaber eller andre sammenslutninger, obligationer og andre adkomstbeviser, bortset fra varerepræsentativer og de i artikel 15, stk. 2, omhandlede rettigheder og adkomstbeviser
- g) forvaltning af investeringsforeninger, således som disse er fastsat af medlemsstaterne
- h) levering til pålydende værdi af postfrimærker, som kan anvendes til frankering inden for deres respektive områder, stempelmærker og andre lignende værdimærker
- i) væddemål, lotterier og andre former for hasardspil eller spil om penge, på de betingelser og med de begrænsninger, som er fastlagt af hver medlemsstat
- j) levering af bygninger eller dele heraf med tilhørende jord bortset fra levering omhandlet i artikel 12, stk. 1, litra a)
- k) levering af ubebygget fast ejendom bortset fra de i artikel 12, stk. 1, litra b), nævnte byggegrunde
- l) bortforpagtning og udlejning af fast ejendom.

2. Den i stk. 1, litra l), omhandlede fritagelse omfatter ikke følgende former for udlejning:

- a) udlejning inden for hotelsektoren eller sektorer med tilsvarende opgaver, således som dette begreb er fastlagt i medlemsstaternes lovgivning, herunder udlejning i ferielejre eller i områder, der er indrettet som campingpladser
- b) udlejning af pladser til parkering af transportmidler
- c) udlejning af udstyr og maskiner, der installeres på brugsstedet
- d) udlejning af sikkerhedsbokse.

Medlemsstaterne kan fastsætte yderligere undtagelser inden for det i stk. 1, litra l), omhandlede anvendelsesområde.

Artikel 136

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

- a) levering af varer, der udelukkende har været anvendt i forbindelse med sådanne former for virksomhed, som er fritaget for afgift i medfør af artikel 132, 135, 371, 375, 376 og 377, artikel 378, stk. 2, artikel 379, stk. 2, samt artikel 380-390, såfremt disse varer ikke har givet ret til fradrag
- b) levering af varer, hvis anskaffelse eller anvendelse har været undtaget fra fradragsretten i medfør af artikel 176.

Artikel 137

1. Medlemsstaterne kan indrømme afgiftspligtige personer ret til at vælge at betale afgift for følgende transaktioner:

- a) finansielle transaktioner omhandlet i artikel 135, stk. 1, litra b)-g)
- b) levering af bygninger eller dele heraf med tilhørende jord bortset fra levering omhandlet i artikel 12, stk. 1, litra a)
- c) levering af ubebygget fast ejendom bortset fra de i artikel 12, stk. 1, litra b), nævnte byggegrunde
- d) bortforpagtning og udlejning af fast ejendom.

2. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser for udøvelse af den i stk. 1 fastsatte valgmulighed.

Medlemsstaterne kan begrænse omfanget af denne valgmulighed.

KAPITEL 4

Fritagelse i forbindelse med transaktioner inden for Fællesskabet

Afdeling 1

Fritagelse i forbindelse med levering af varer

Artikel 138

1. Medlemsstaterne fritager levering af varer, der af sælgeren, af erhververen eller for disses regning forsendes eller transporteres til steder uden for medlemsstaternes respektive område, men inden for Fællesskabet, til en anden afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, som handler i denne egenskab i en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten af varerne påbegyndes.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede leveringer fritager medlemsstaterne følgende transaktioner:

- a) levering af nye transportmidler, der af sælgeren, af erhververen eller for disses regning forsendes eller transporteres til steder uden for medlemsstaternes respektive område, men inden for Fællesskabet, hvis leveringen foretages til afgiftspligtige personer eller ikke-afgiftspligtige juridiske personer, hvis erhvervelser af varer inden for Fællesskabet ikke er momspligtige i henhold til artikel 4, stk. 1, eller til enhver anden ikke-afgiftspligtig person
- b) levering af punktafgiftspligtige varer, der af sælgeren, af erhververen eller for disses regning forsendes eller transporteres til steder uden for medlemsstaternes respektive område, men inden for Fællesskabet, hvis leveringen foretages til afgiftspligtige personer eller ikke-

afgiftspligtige juridiske personer, hvis erhvervelser af andre varer end punktafgiftspligtige varer inden for Fællesskabet ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1, når forsendelsen eller transporten af disse varer foretages i overensstemmelse med artikel 7, stk. 4 og 5, eller artikel 16 i direktiv 92/12/EØF

- c) levering af varer i form af overførsel til en anden medlemsstat, når leveringen ville være omfattet af de i stk. 1 og i litra a) og b) omhandlede fritagelser, hvis den blev foretaget til en anden afgiftspligtig person.

Artikel 139

1. Den i artikel 138, stk. 1, omhandlede fritagelse gælder ikke for levering af varer, der foretages af afgiftspligtige personer, som er omfattet af fritagelsesordningen for små virksomheder i artikel 282-392.

Fritagelsen gælder heller ikke for levering af varer, der foretages til afgiftspligtige personer eller ikke-afgiftspligtige juridiske personer, hvis erhvervelser af varer inden for Fællesskabet ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1.

2. Den i artikel 138, stk. 2, litra b), omhandlede fritagelse gælder ikke for levering af punktafgiftspligtige varer, der foretages af afgiftspligtige personer, som er omfattet af fritagelsesordningen for små virksomheder i artikel 282-292.

3. Den i artikel 138, stk. 1, og stk. 2, litra b) og c), omhandlede fritagelse gælder ikke for leveringer af varer, der er momspligtige i henhold til særordningen vedrørende fortjenstmargenen i artikel 312-325 eller til særordningen for salg ved offentlig auktion.

Den i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra c), omhandlede fritagelse gælder ikke for levering af brugte transportmidler som defineret i artikel 327, stk. 3, der er momspligtige i henhold til overgangsordningen for brugte transportmidler.

Afdeling 2

Fritagelse i forbindelse med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet

Artikel 140

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

- a) erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, når afgiftspligtige personers levering af disse varer under alle omstændigheder er fritaget for afgift på medlemsstaternes respektive område

- b) erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, når indførslen af disse varer under alle omstændigheder er fritaget i henhold til bestemmelserne i artikel 143, litra a), b) og c) samt e)-l)

- c) erhvervelse af varer inden for Fællesskabet, for hvilke erhververen i henhold til artikel 170 og 171 under alle omstændigheder har ret til fuldstændig tilbagebetaling af den moms, der skal betales i henhold til artikel 2, stk. 1, litra b).

Artikel 141

Hver enkelt medlemsstat træffer særlige foranstaltninger, således at erhvervelser af varer inden for Fællesskabet, som er foretaget på den pågældende medlemsstats område, jf. artikel 40, ikke pålægges moms, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) erhvervelsen af varer foretages af en afgiftspligtig person, som ikke er etableret i denne medlemsstat, men er momsregistreret i en anden medlemsstat
- b) erhvervelsen af varer foretages med henblik på en efterfølgende levering af disse varer, som foretages i samme medlemsstat af den i litra a) omhandlede afgiftspligtige person
- c) de varer, som den i litra a) omhandlede afgiftspligtige person således har erhvervet, forsendes eller transporteres direkte fra en anden medlemsstat end den, hvor han er momsregistreret, til den person, for hvilken han foretager den efterfølgende levering
- d) modtageren af den efterfølgende levering er en anden afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, som er momsregistreret i samme medlemsstat
- e) den i litra d) omhandlede modtager er i henhold til artikel 197 blevet udpeget som betalingspligtig for momsen for den levering, der er foretaget af den afgiftspligtige person, som ikke er etableret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales.

Afdeling 3

Fritagelse i forbindelse med visse transportydelser

Artikel 142

Medlemsstaterne fritager ydelser i form af transport inden for Fællesskabet af varer til eller fra de øer, som udgør de selvstyrende regioner Azorerne og Madeira, samt transport af varer mellem disse øer.

KAPITEL 5

Fritagelse ved indførsel

Artikel 143

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

- a) endelig indførsel af varer, såfremt afgiftspligtige personers levering heraf under alle omstændigheder er fritaget på medlemsstaternes respektive område
- b) endelig indførsel af varer som omhandlet i direktiv 69/169/EØF ⁽¹⁾, 83/181/EØF ⁽²⁾ og 2006/79/EF ⁽³⁾
- c) endelig indførsel af varer fra et tredjelandsområde, der er en del af Fællesskabets toldområde, når varerne er i fri omsætning og ville kunne omfattes af den i litra b) omhandlede fritagelse, hvis de blev indført i henhold til artikel 30, stk. 1
- d) indførsel af varer, der forsendes eller transporteres fra et tredjelandsområde eller fra et tredjeland til en anden medlemsstat end den, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes, såfremt leveringen af disse varer foretaget af en importør, der er udpeget eller godkendt som betalingspligtig for momsen i henhold til artikel 201, er fritaget i overensstemmelse med artikel 138
- e) genindførsel af varer i samme stand som ved udførelsen foretaget af den, som har udført dem, når varerne er fritaget for told
- f) indførsel af varer, der foretages som led i diplomatiske og konsulære forbindelser, når varerne er fritaget for told
- g) indførsel af varer, som foretages af internationale organisationer, der er anerkendt som sådanne af de offentlige myndigheder i værtsmedlemsstaten, og af medlemmer af disse organisationer, inden for de grænser og på de betingelser, der er fastsat ved internationale konventioner om oprettelse af disse organisationer eller ved aftaler om hjemsted
- h) indførsel af varer, som foretages i en medlemsstat, der er part i den nordatlantiske traktat, af væbnede styrker fra andre stater, der er parter i nævnte traktat, og som er bestemt til brug for disse styrker eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner, når disse styrker udgør et led i det fælles forsvar

⁽¹⁾ Rådets direktiv 69/169/EØF af 28. maj 1969 om harmonisering af lovgivning om fritagelse for omsætningsafgifter og punktafgifter ved indførsel i den internationale rejsetrafik (EFT L 133 af 4.6.1969, s. 6) Senest ændret ved direktiv 2005/93/EF (EUT L 346 af 29.12.2005, s. 16).

⁽²⁾ Rådets direktiv 83/181/EØF af 28. marts 1983 om fastlæggelse af anvendelsesområdet for artikel 14, stk. 1, litra d), i direktiv 77/388/EØF for så vidt angår fritagelse for merværdiafgift ved visse former for endelig indførsel af goder (EFT L 105 af 23.4.1983, s. 38). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1995.

⁽³⁾ Rådets direktiv 2006/79/EF af 5. oktober 2006 om afgiftsfritagelse ved indførsel af varer i småforsendelser uden erhvervsmæssig karakter fra tredjelande (kodificeret udgave) (EFT L 286 af 17.10.2006, s. 15).

i) indførsel af varer og ydelser, som foretages af Det Forenede Kongeriges væbnede styrker, der er udstationeret på øen Cypern i medfør af traktaten om oprettelse af Republikken Cypern af 16. august 1960, og som er bestemt til brug for styrkerne eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner

j) havfiskerivirksomheders landing i havne af deres fiskeri-produkter i ubearbejdet stand eller efter konservering i afsætningsøjemed, men inden de leveres

k) centralbankers indførsel af guld

l) indførsel af gas gennem distributionssystemet for naturgas eller af elektricitet.

Artikel 144

Medlemsstaterne fritager levering af ydelser i forbindelse med indførsel af varer, såfremt ydelsens værdi indgår i afgiftsgrundlaget i overensstemmelse med artikel 86, stk. 1, litra b).

Artikel 145

1. Kommissionen forelægger om nødvendigt snarest muligt Rådet forslag med henblik på at præcisere anvendelsesområdet for de i artikel 143 og 144 nævnte fritagelser og de nærmere regler for deres praktiske gennemførelse.

2. Indtil de i stk. 1 omhandlede bestemmelser træder i kraft, kan medlemsstaterne opretholde deres gældende nationale bestemmelser.

Medlemsstaterne kan tilpasse deres nationale bestemmelser med henblik på at mindske konkurrenceforvridning og navnlig for at undgå ikke-påligning eller dobbelt påligning af afgifter inden for Fællesskabet.

Medlemsstaterne kan anvende de administrative procedurer, som de finder bedst egnede med henblik på fritagelsen.

3. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om gældende nationale bestemmelser, for så vidt der ikke allerede er givet meddelelse om disse, og om bestemmelser, som de vedtager i henhold til stk. 2, og Kommissionen underretter de øvrige medlemsstater herom.

KAPITEL 6

Fritagelse ved udførsel

Artikel 146

1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:
 - a) levering af varer, som af sælgeren eller for hans regning forsendes eller transporteres til steder uden for Fællesskabet
 - b) levering af varer, som af en kunde, der ikke er etableret på medlemsstaternes respektive område, eller for hans regning forsendes eller transporteres til steder uden for Fællesskabet, med undtagelse af varer, der transporteres af kunden selv, og som er bestemt som udstyr, brændstof eller forsyninger, herunder proviant, til lystfartøjer og sportsfly eller til ethvert andet transportmiddel til privat brug
 - c) levering af varer til godkendte organisationer, som udfører disse varer fra Fællesskabet som et led i deres humanitære, velgørende eller uddannelsesmæssige virksomhed uden for Fællesskabet
 - d) levering af ydelser bestående i arbejde, der udføres på løsøregenstande, som er erhvervet eller indført med henblik på en sådan bearbejdning inden for Fællesskabet, og som af leverandøren eller af en kunde, der ikke er etableret på medlemsstaternes respektive område, eller for disses regning, forsendes eller transporteres til steder uden for Fællesskabet
 - e) levering af ydelser, herunder transport og hertil knyttede transaktioner, bortset fra ydelser, der er fritaget i henhold til artikel 132 og 135, når de er direkte knyttet til udførsel eller til indførsel af varer, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 61 eller artikel 157, stk. 1, litra a).
2. Den i stk. 1, litra c), omhandlede fritagelse kan gennemføres i form af tilbagebetaling af momsen.

Artikel 147

1. I tilfælde, hvor den i artikel 146, stk. 1, litra b), omhandlede levering vedrører varer, der medbringes i den rejsendes personlige bagage, gælder fritagelsen kun, når følgende betingelser er opfyldt:
 - a) den rejsende er ikke etableret i Fællesskabet
 - b) varerne transporteres ud af Fællesskabet inden udgangen af den tredje måned efter leveringsmåneden
 - c) den samlede værdi af leveringen, inkl. moms, overstiger 175 EUR eller det hertil svarende beløb i national valuta, fastsat én gang om året under anvendelse af den omregningskurs, der noteres den første arbejdsdag i oktober, med virkning pr. 1. januar det følgende år.

Medlemsstaterne kan dog fritage en levering, hvis samlede værdi ligger under det i stk. 1, litra c), fastsatte beløb.

2. Ved anvendelsen af stk. 1 forstås ved »rejsende, der ikke er etableret i Fællesskabet«, en rejsende, hvis bopæl eller sædvanlige opholdssted ikke er beliggende inden for Fællesskabet. I så fald forstås der ved »bopæl eller sædvanligt opholdssted« det sted, der er angivet som sådant på passet, identitetskortet eller ethvert andet dokument, som den medlemsstat, hvori leveringen foretages, anerkender som identitetspapir.

Der forelægges bevis for udførslen ved forevisning af fakturaen eller et tilsvarende dokument påtegnet af det toldsted, hvor varerne forlod Fællesskabet.

Hver medlemsstat forsyner Kommissionen med en kopi af de stempler, den anvender til den i andet afsnit nævnte påtegning. Kommissionen videregiver denne oplysning til de fiskale myndigheder i de øvrige medlemsstater.

KAPITEL 7

Fritagelse i forbindelse med internationale transport

Artikel 148

Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:

- a) levering af varer bestemt som brændstof og forsyninger, herunder proviant, til fartøjer, som anvendes til sejlads i rum sø, og som mod betaling udfører passagerbefordring eller benyttes i forbindelse med handels-, industri- eller fiskerivirksomhed, samt fartøjer, der anvendes til bjærgnings- eller redningsoperationer på havet, og fartøjer, der anvendes til kystfiskeri, dog med undtagelse af proviant til sidstnævnte fartøjer
- b) levering af varer bestemt som brændstof og forsyninger, herunder proviant, til krigsskibe henhørende under KN-kode 8906 10 00, når de forlader deres område med en havn eller en ankerplads uden for medlemsstaten som destination
- c) levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af de i litra a) nævnte fartøjer samt levering, udlejning, reparation og vedligeholdelse af genstande — herunder fiskegrej — der er indbygget i eller anvendes ved driften af disse fartøjer
- d) andre ydelser end de i litra c) omhandlede, når de udføres for at dække et direkte behov i forbindelse med de i litra a) nævnte fartøjer og deres ladning
- e) levering af varer bestemt som brændstof og forsyninger, herunder proviant, til luftfartøjer, der anvendes af luftfartsselskaber, som mod betaling hovedsagelig flyver i udenrigstrafik
- f) levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af de i litra e) nævnte luftfartøjer samt levering, udlejning, reparation og vedligeholdelse af genstande, der er indbygget i eller anvendes ved driften af

disse luftfartøjer

- g) andre ydelser end de i litra f) omhandlede, når de udføres for at dække et direkte behov i forbindelse med de i litra e) nævnte luftfartøjer og deres ladning.

Artikel 149

Portugal kan sidestille søtransport og lufttransport mellem de øer, som udgør de selvstyrende regioner Azorerne og Madeira, og mellem disse regioner og det kontinentale område med international transport.

Artikel 150

1. Kommissionen forelægger om nødvendigt snarest muligt Rådet forslag med henblik på at præcisere anvendelsesområdet for de i artikel 148 nævnte fritagelser og de nærmere regler for deres praktiske gennemførelse.

2. Indtil de i stk. 1 omhandlede bestemmelser træder i kraft, kan medlemsstaterne begrænse omfanget af de fritagelser, der er omhandlet i artikel 148, litra a) og b).

KAPITEL 8

Fritagelse i forbindelse med visse transaktioner, der sidestilles med udførsel

Artikel 151

1. Medlemsstaterne fritager følgende transaktioner:
- levering af varer og ydelser som led i diplomatiske og konsulære forbindelser
 - levering af varer og ydelser, som er bestemt til internationale organisationer, der er anerkendt som sådanne af de offentlige myndigheder i værtsmedlemsstaten, og til medlemmer af disse organisationer, inden for de grænser og på de betingelser, der er fastsat ved internationale konventioner om oprettelse af disse organisationer eller ved aftaler om hjemsted
 - levering af varer og ydelser, som foretages i en medlemsstat, der er part i den nordatlantiske traktat, og som er bestemt til væbnede styrker fra andre stater, der er parter i nævnte traktat, til brug for disse styrker eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner, når disse styrker udgør et led i det fælles forsvar
 - levering af varer og ydelser, der har en anden medlemsstat som destination, og som er bestemt til væbnede styrker fra enhver stat, der er part i den nordatlantiske traktat, bortset fra bestemmelsesmedlemsstaten selv, til brug for disse styrker eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner, når disse styrker udgør et led i det fælles forsvar
 - levering af varer og ydelser til Det Forenede Kongeriges væbnede styrker, der er udstationeret på øen Cypern i medfør af traktaten om oprettelse af Republikken Cypern af

16. august 1960, når disse varer og ydelser er bestemt til brug for styrkerne eller det civile personale, der ledsager disse, eller til forsyning af deres messer og kantiner.

De i første afsnit omhandlede fritagelser finder anvendelse med de begrænsninger, der fastsættes af værtsmedlemsstaten, indtil der vedtages ensartede bestemmelser for skatter og afgifter.

2. I tilfælde af, at varerne ikke forsendes eller transporteres til steder uden for den medlemsstat, hvor leveringen af disse varer finder sted, og for ydelsers vedkommende, kan fritagelsen gennemføres i form af tilbagebetaling af momsen.

Artikel 152

Medlemsstaterne fritager levering af guld til centralbankerne.

KAPITEL 9

Fritagelse i forbindelse med ydelser, der udføres af formidlere

Artikel 153

Medlemsstaterne fritager ydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og for andres regning, når de medvirker ved de i kapitel 6, 7 og 8 omhandlede transaktioner, eller ved transaktioner, som gennemføres uden for Fællesskabet.

Den i stk. 1 omhandlede fritagelse finder ikke anvendelse på rejsebureauer, når de i den rejsendes navn og for hans regning leverer ydelser, som udføres i andre medlemsstater.

KAPITEL 10

Fritagelse for transaktioner i forbindelse med international varehandel

Afdeling 1

Toldoplæg, andre oplæg end toldoplæg og lignende ordninger

Artikel 154

Ved anvendelsen af denne afdeling forstås ved »anden oplægsprocedure end toldoplæg«, for så vidt angår punktafgiftspligtige varer, de steder, der i henhold til artikel 4, litra b), i direktiv 92/12/EØF betegnes som afgiftsoplæg, og, for så vidt angår ikke-punktafgiftspligtige varer, de steder, der defineres som sådanne af medlemsstaterne.

Artikel 155

Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser om skatter og afgifter og efter høring af Momsudvalget kan medlemsstaterne træffe særlige foranstaltninger med henblik på at fritage de i denne afdeling omhandlede transaktioner eller nogle af disse under forudsætning af, at de ikke foretages med henblik på endelig anvendelse eller endeligt forbrug samt af, at det momsbeløb, der forfalder, når varerne forlader de i denne afdeling omhandlede ordninger eller procedurer, svarer til det afgiftsbeløb, der ville have været skyldigt, hvis hver enkelt af disse transaktioner var blevet beskattet på deres område.

Artikel 156

1. Medlemsstaterne kan fritage følgende transaktioner:

- a) levering af varer, der er bestemt til at skulle todbehandles og i givet fald opbevares midlertidigt
- b) levering af varer, der er bestemt til at skulle anbringes i en frizone eller på et frilager
- c) levering af varer, der er bestemt til at skulle henføres under en toldoplagsprocedure eller en procedure for aktiv forædling
- d) levering af varer, der er bestemt til at skulle indføres i territorialfarvande for at indgå i bore- eller produktionsplatforme med henblik på bygning, reparation, vedligeholdelse, ombygning eller udrustning af disse eller for at forbinde disse bore- eller produktionsplatforme med fastlandet
- e) levering af varer, der er bestemt til at skulle indføres i territorialfarvande som brændstof og forsyninger, herunder proviant, til bore- eller produktionsplatforme.

2. De i stk. 1 nævnte steder er dem, der er defineret som sådanne i Fællesskabets gældende todbestemmelser.

Artikel 157

1. Medlemsstaterne kan fritage følgende transaktioner:

- a) indførsel af varer, der er bestemt til at skulle henføres under en anden oplagsprocedure end toldoplag
- b) levering af varer, der er bestemt til på deres område at skulle henføres under en anden oplagsprocedure end toldoplag.

2. Medlemsstaterne kan ikke tillade anvendelse af en anden oplagsprocedure end toldoplag for varer, der ikke er punktafgiftspligtige, når varerne er beregnet til levering i detalledet.

Artikel 158

1. Uanset artikel 157, stk. 2, kan medlemsstaterne tillade en anden oplagsprocedure end toldoplag i følgende tilfælde:

- a) når varer er bestemt til afgiftsfrie butikker med henblik på levering af varer til rejsende, som medbringer varerne som personlig bagage, og som begiver sig til et tredjelandsområde eller et tredjeland ad luft- eller søvejen, og hvor denne levering er fritaget i henhold til artikel 146, stk. 1, litra b)
- b) når varer er bestemt til afgiftspligtige personer med henblik på levering til rejsende om bord på fly eller skibe under en rejse ad luft- eller søvejen, hvor ankomststedet ligger uden for Fællesskabet

c) når varer er bestemt til afgiftspligtige personer med henblik på momsfri levering i henhold til artikel 151.

2. Når medlemsstaterne anvender den i stk. 1, litra a), omhandlede fritagelse, træffer de de nødvendige foranstaltninger for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af denne fritagelse og hindre enhver form for unddragelse, undgåelse og misbrug.

3. Ved anvendelsen af stk. 1, litra a), forstås ved »afgiftsfri butik« enhver forretning på en lufthavns eller havns område, der opfylder de krav, som de kompetente offentlige myndigheder stiller.

Artikel 159

Medlemsstaterne kan fritage levering af ydelser i forbindelse med levering af varer som omhandlet i artikel 156, artikel 157, stk. 1, litra b), og artikel 158.

Artikel 160

1. Medlemsstaterne kan fritage følgende transaktioner:

- a) levering af varer og ydelser, der foretages på de i artikel 156, stk. 1, omhandlede steder, og som fortsat på deres område er undergivet en af de i samme stykke omhandlede ordninger
- b) levering af varer og ydelser, der foretages på de i artikel 157, stk. 1, litra b), og artikel 158 omhandlede steder, og som fortsat på deres område er undergivet en af de henholdsvis i artikel 157, stk. 1, litra b), og i artikel 158, stk. 1, omhandlede ordninger.

2. Når medlemsstaterne anvender den i stk. 1, litra a), nævnte mulighed i forbindelse med transaktioner, som foretages i et toldoplag, træffer de de nødvendige foranstaltninger til at sørge for andre oplagsprocedurer end toldoplag, som gør det muligt at anvende bestemmelsen i stk. 1, litra b), på samme transaktioner vedrørende de i bilag V anførte varer, som foretages i andre oplag end toldoplag.

Artikel 161

Medlemsstaterne kan fritage følgende leveringer af varer og ydelser i forbindelse hermed:

- a) den i artikel 30, stk. 1, omhandlede levering af varer, der fortsat er undergivet ordningerne vedrørende fuldstændig fritagelse for importafgifter ved midlertidig indførsel eller vedrørende ekstern forsendelse
- b) den i artikel 30, stk. 2, omhandlede levering af varer, der fortsat er undergivet den i artikel 276 omhandlede procedure for intern fællesskabsforsendelse.

Artikel 162

Når medlemsstaterne anvender den i denne afdeling nævnte mulighed, træffer de de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at erhvervelser af varer inden for Fællesskabet, som er bestemt til at skulle henføres under en af de i artikel 156, artikel 157, stk. 1, litra b), og artikel 158 nævnte procedurer eller ordninger, bliver omfattet af samme bestemmelser som leveringer af varer foretaget på deres område under samme forhold.

Artikel 163

Når varerne i forbindelse med indførsel som defineret i artikel 61 ophører med at være henført under de ordninger og procedurer, der er omhandlet i denne afdeling, træffer importmedlemsstaten de nødvendige foranstaltninger for at undgå dobbelt påligning af afgifter.

Afdeling 2**Transaktioner, der er fritaget med henblik på udførsel og som led i samhandelen mellem medlemsstaterne***Artikel 164*

1. Efter høring af Momsudvalget kan medlemsstaterne fritage følgende transaktioner foretaget af eller bestemt til en afgiftspligtig person inden for et beløb svarende til værdien af de udførsler, han har foretaget i de foregående tolv måneder:

- a) erhvervelse af varer inden for Fællesskabet foretaget af den afgiftspligtige person og indførsel og levering af varer bestemt til den afgiftspligtige person med henblik på udførsel fra Fællesskabet i uforandret stand eller efter forarbejdning
- b) levering af ydelser i forbindelse med denne afgiftspligtige persons eksportvirksomhed.

2. Når medlemsstaterne anvender den i stk. 1 nævnte mulighed for fritagelse, indrømmer de efter høring af Momsudvalget også denne fritagelse for transaktioner i forbindelse med leveringer foretaget af den afgiftspligtige person på de betingelser, der er fastsat i artikel 138, inden for et beløb svarende til værdien af de leveringer, han har foretaget på de samme betingelser i de foregående tolv måneder.

Artikel 165

Medlemsstaterne kan fastsætte en fælles beløbsgrænse for de fritagelser, som de indrømmer i henhold til artikel 164.

Afdeling 3**Fælles bestemmelse for afdeling 1 og 2***Artikel 166*

Kommissionen forelægger om nødvendigt snarest muligt Rådet forslag til fælles gennemførelsesbestemmelser vedrørende moms på de i afdeling 1 og 2 omhandlede transaktioner.

AFSNIT X

FRADRAG

KAPITEL 1

Fradragsrettens indtræden og omfang*Artikel 167*

Fradragsretten indtræder samtidig med, at den fradragsberettigede afgift forfalder.

Artikel 168

I det omfang varer og ydelser anvendes i forbindelse med hans afgiftspligtige transaktioner, hvoraf der er betalt moms, har den afgiftspligtige person i den medlemsstat, hvor han foretager transaktionerne, ret til i den afgift, der påhviler ham, at fradrage følgende beløb:

- a) den moms, som skal betales eller er betalt i nævnte medlemsstat for varer og ydelser, der er eller vil blive leveret til ham af en anden afgiftspligtig person
- b) den moms, som skal betales for transaktioner, der sidestilles med levering af varer og ydelser i henhold til artikel 18, litra a), og artikel 27
- c) den moms, som skal betales for erhvervelser af varer inden for Fællesskabet i henhold til artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i)
- d) den moms, som skal betales for transaktioner, der sidestilles med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet i henhold til artikel 21 og 22
- e) den moms, som skal betales eller er betalt i nævnte medlemsstat for indførte varer.

Artikel 169

Foruden det i artikel 168 omhandlede fradrag har den afgiftspligtige person ret til at fradrage den i nævnte artikel omhandlede moms, såfremt varerne og ydelserne anvendes til følgende:

- a) hans transaktioner i forbindelse med de i artikel 9, stk. 1, andet afsnit, omhandlede former for virksomhed, som udføres uden for den medlemsstat, hvor afgiften skal betales eller er betalt, når de ville give ret til fradrag, såfremt de blev udført inden for denne medlemsstat
- b) hans transaktioner, som er fritaget for afgift i henhold til artikel 138 og 142, artikel 144, artikel 146-149, artikel 151, 152, 153, 156, artikel 157, stk. 1, litra b), artikel 158-161 og artikel 164
- c) hans transaktioner, som er fritaget for afgift i henhold til artikel 135, stk. 1, litra a)-f), såfremt kunden er etableret uden for Fællesskabet, eller såfremt de pågældende transaktioner er knyttet direkte til varer, som er bestemt til udførsel fra Fællesskabet.

Artikel 170

Enhver afgiftspligtig person, der ifølge artikel 1 i direktiv 79/1072/EØF⁽¹⁾, artikel 1 i direktiv 86/560/EØF⁽²⁾ og artikel 171 i nærværende direktiv ikke er etableret i den medlemsstat, hvor han køber varer og ydelser eller indfører momspligtige varer, har ret til at få denne moms tilbagebetalt, såfremt varerne og ydelserne anvendes til følgende formål:

- a) de i artikel 169 omhandlede transaktioner
- b) transaktioner, for hvilke momsen udelukkende påhviler kunden i henhold til artikel 194-197 og 199.

Artikel 171

1. Tilbagebetaling af momsen til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i den medlemsstat, hvor de køber varer og ydelser eller indfører momspligtige varer, men i en anden medlemsstat, foretages i henhold til de gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat i direktiv 79/1072/EØF.

De i artikel 1 i direktiv 79/1072/EØF omhandlede afgiftspligtige personer, der i den medlemsstat, hvor de køber varer og ydelser eller indfører momspligtige varer, kun har foretaget leveringer af varer eller ydelser, for hvilke modtageren af disse transaktioner er udpeget som betalingspligtig for momsen i overensstemmelse med artikel 194-197 og 199, skal ligeledes ved anvendelsen af nævnte direktiv betragtes som afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i denne medlemsstat.

2. Tilbagebetaling af momsen til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret på Fællesskabets område, foretages i henhold til de gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat i direktiv 86/560/EØF.

De i artikel 1 i direktiv 86/560/EØF omhandlede afgiftspligtige personer, der i den medlemsstat, hvor de køber varer og ydelser eller indfører momspligtige varer, kun har foretaget leveringer af varer eller ydelser, for hvilke modtageren af disse transaktioner er udpeget som betalingspligtig for momsen i overensstemmelse med artikel 194-197 og artikel 199, skal ligeledes ved anvendelsen af nævnte direktiv betragtes som afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i denne medlemsstat.

3. Direktiv 79/1072/EØF og 86/560/EØF finder ikke anvendelse på levering af varer, der er fritaget eller kan fritages for afgift i henhold til artikel 138, når de således leverede varer forsendes eller transporteres af erhververen eller for hans regning.

Artikel 172

1. Enhver person, der betragtes som afgiftspligtig, fordi vedkommende lejlighedsvis leverer et nyt transportmiddel på

⁽¹⁾ Rådets ottende direktiv 79/1072/EØF af 6. december 1979 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret i indlandet (EFT L 331 af 27.12.1979, s. 11). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽²⁾ Rådets trettende direktiv 86/560/EØF af 17. november 1986 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — foranstaltninger til tilbagebetaling af merværdiafgift til afgiftspligtige personer, der ikke er etableret på Fællesskabets område (EFT L 326 af 21.11.1986, s. 40).

de betingelser, der er fastsat i artikel 138, stk. 1, og stk. 2, litra a), har i den medlemsstat, i hvilken leveringen sker, ret til at fratække den moms, der er indeholdt i købsprisen eller betalt ved indførslen eller ved erhvervelsen inden for Fællesskabet af det pågældende transportmiddel, op til et beløb, der højst må svare til den afgift, som skulle have været betalt, hvis leveringen ikke havde været fritaget.

Fradragsretten indtræder og kan kun udøves på det tidspunkt, hvor det nye transportmiddel leveres.

2. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for gennemførelsen af stk. 1.

KAPITEL 2

Pro rata-satsen for fradraget

Artikel 173

1. For så vidt angår varer og ydelser, som af en afgiftspligtig person benyttes både til transaktioner, der giver ret til fradrag i medfør af artikel 168, 169 og 170, og til transaktioner, der ikke giver ret til fradrag, er fradrag kun tilladt for den forholdsmæssige andel af momsen, der kan tilskrives den førstnævnte form for transaktioner.

Pro rata-satsen for fradraget beregnes i overensstemmelse med artikel 174 og 175 for samtlige transaktioner, som udføres af den afgiftspligtige person.

2. Medlemsstaterne kan træffe følgende foranstaltninger:

- a) give den afgiftspligtige person tilladelse til at fastsætte en pro rata-sats for hver sektor inden for sin virksomhed, såfremt der føres særskilte regnskaber for hver af disse sektorer
- b) påbyde den afgiftspligtige person at fastsætte en pro rata-sats for hver sektor inden for sin virksomhed og at føre særskilte regnskaber for hver af disse sektorer
- c) give den afgiftspligtige person tilladelse til eller pålægge ham at foretage fradraget under hensyntagen til, hvordan samtlige eller en del af varerne og ydelserne benyttes
- d) give den afgiftspligtige person tilladelse til eller pålægge ham at foretage fradraget i overensstemmelse med den i stk. 1, første afsnit, anførte regel for samtlige varer og ydelser benyttet til alle de omhandlede transaktioner
- e) fastsætte, at såfremt den moms, som den afgiftspligtige person ikke kan fradrage, er ubetydelig, skal den ikke tages i betragtning.

Artikel 174

1. Pro rata-satsen for fradraget fremkommer ved, at der opstilles en brøk, som omfatter følgende beløb:

- a) i tælleren den samlede årlige omsætning — uden moms — for de transaktioner, for hvilke der er fradragsret i henhold til artikel 168 og 169
- b) i nævneren den samlede årlige omsætning — uden moms — for de transaktioner, som er opført i tælleren, samt for de transaktioner, for hvilke der ikke er fradragsret.

Medlemsstaterne kan i nævneren medtage andre tilskud end dem, der direkte er forbundet med prisen på de i artikel 73 omhandlede leveringer af varer eller ydelser.

2. Uanset stk. 1 ses der ved beregning af pro rata-satsen bort fra følgende beløb:

- a) den del af omsætningen, der vedrører levering af investeringsgoder benyttet af den afgiftspligtige person i hans virksomhed
- b) den del af omsætningen, der vedrører bitransaktioner angående fast ejendom og af finansiel karakter
- c) den del af omsætningen, der vedrører de i artikel 135, stk. 1, litra b) til g), nævnte transaktioner, når der er tale om bitransaktioner.

3. Når medlemsstaterne anvender den i artikel 191 omhandlede mulighed for ikke at kræve regulering af fradraget for investeringsgoder, kan de medregne provenuet ved overdragelse af sådanne goder ved beregningen af pro rata-satsen for fradraget.

Artikel 175

1. Pro rata-satsen for fradraget beregnes på årsbasis og fastsættes i procent, der afrundes opad til et tal, der ikke overstiger det nærmeste hele tal.

2. Den pro rata-sats, som gælder foreløbigt for et år, er den sats, der beregnes på grundlag af transaktionerne i det foregående år. Såfremt et sådant grundlag ikke foreligger eller er ubetydeligt, fastsættes en foreløbig pro rata-sats skønsmæssigt af den afgiftspligtige person under administrationens kontrol.

Medlemsstaterne kan dog opretholde de regler, der var gældende pr. 1. januar 1979, eller for de medlemsstater, som er tiltrådt Fællesskabet efter denne dato, på datoen for deres tiltrædelse.

3. Fastsættelsen af den endelige pro rata-sats, der for hvert år beregnes i løbet af det følgende år, medfører en regulering af de fradrag, der er foretaget på grundlag af de foreløbige pro rata-satser.

KAPITEL 3

Begrænsninger i fradragsretten

Artikel 176

Rådet fastsætter med enstemmighed på forslag af Kommissionen de udgifter, der ikke giver ret til fradrag af moms. Under alle omstændigheder giver udgifter, der ikke er af streng erhvervs-mæssig karakter, som f.eks. udgifter til luksusforbrug, underholdning eller repræsentation, ikke adgang til fradrag.

Indtil de i stk. 1 omhandlede bestemmelser træder i kraft, kan medlemsstaterne opretholde alle de undtagelser, som var gældende i henhold til deres nationale lovgivning pr. 1. januar 1979 eller for de medlemsstater, som er tiltrådt Fællesskabet efter denne dato, på datoen for deres tiltrædelse.

Artikel 177

Efter høring af Momsudvalget kan hver medlemsstat af konjunkturmæssige grunde helt eller delvis udelukke alle eller bestemte investeringsgoder eller andre varer fra fradragsordningen.

Med henblik på at opretholde lige konkurrencebetingelser kan medlemsstaterne i stedet for at nægte fradrag lægge afgift på varer, som den afgiftspligtige person selv fremstiller, eller som han har indkøbt inden for Fællesskabet eller indført dertil på en sådan måde, at denne afgift ikke overstiger det momsbeløb, som ville blive opkrævet ved erhvervelse af tilsvarende varer.

KAPITEL 4

Betingelser for udøvelse af fradragsretten

Artikel 178

For at kunne udøve sin fradragsret skal den afgiftspligtige person opfylde følgende betingelser:

- a) for det i artikel 168, litra a), omhandlede fradrag — for så vidt angår levering af varer og ydelser — være i besiddelse af en faktura, der er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 229-236 samt artikel 238, 239 og 240
- b) for det i artikel 168, litra b), omhandlede fradrag — for så vidt angår transaktioner, der sidestilles med levering af varer og ydelser — opfylde de regler, der fastsættes af hver medlemsstat
- c) for det i artikel 168, litra c), omhandlede fradrag — for så vidt angår erhvervelse af varer inden for Fællesskabet — i den i artikel 250 omhandlede momsangivelse have anført alle nødvendige oplysninger til fastsættelse af den moms, som han skal betale for sine erhvervelser af varer, samt være i besiddelse af en faktura, der er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 220-236
- d) for det i artikel 168, litra d), omhandlede fradrag — for så vidt angår transaktioner, der sidestilles med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet — opfylde de regler, der fastsættes af hver medlemsstat

- e) for det i artikel 163, litra e), omhandlede fradrag — for så vidt angår indførsel af varer — være i besiddelse af et dokument vedrørende indførslen, der betegner ham som modtager eller importør, og som angiver eller muliggør beregningen af det skyldige momsbeløb
- f) når han skal erlægge afgiften som kunde i tilfælde af anvendelse af artikel 194-197 og artikel 199, opfylde de regler, der fastsættes af hver medlemsstat.

Artikel 179

Fradragnet foretages under ét af den afgiftspligtige person, ved at han i den moms, der skal betales for en afgiftsperiode, fradrager de momsbeløb, for hvilke fradragsretten i løbet af samme periode er opstået og udøves i henhold til artikel 178.

Medlemsstaterne kan dog kræve, at afgiftspligtige personer, der udfører de i artikel 12 omhandlede lejlighedsvis transaktioner, først udøver fradragsretten ved leveringen.

Artikel 180

Medlemsstaterne kan give en afgiftspligtig person tilladelse til at foretage et fradrag, som ikke er foretaget i henhold til artikel 178 og 179.

Artikel 181

Medlemsstaterne kan give en afgiftspligtig person, der ikke er i besiddelse af en faktura udfærdiget i overensstemmelse med artikel 220-236, tilladelse til at foretage det i artikel 168, litra c), omhandlede fradrag for erhvervelser af varer inden for fællesskabet.

Artikel 187

Medlemsstaterne fastsætter betingelserne og de nærmere bestemmelser for anvendelsen af artikel 180 og 181.

Artikel 183

Når fradragene overstiger det skyldige momsbeløb for en afgiftsperiode, kan medlemsstaterne enten overføre det overskydende beløb til den følgende periode eller foretage tilbagebetaling i henhold til bestemmelser, som de selv fastsætter.

Medlemsstaterne kan dog afslå overførelse eller tilbagebetaling, når det overskydende beløb er ubetydeligt.

KAPITEL 5

Regulering af fradrag

Artikel 184

Det oprindeligt foretagne fradrag reguleres, når fradragnet er større eller mindre end det, som den afgiftspligtige person var berettiget til at foretage.

Artikel 185

1. Reguleringen af fradragnet finder navnlig sted, når der efter momsangivelsens udfærdigelse er sket ændringer af de elementer, som er taget i betragtning ved fastsættelsen af fradragsbeløbet, f. eks. i tilfælde af annullation af køb eller opnåelse af rabatter.

2. Uanset stk. 1 skal der ikke ske regulering i tilfælde af helt eller delvis ubetalte transaktioner, i tilfælde af behørigt påvist eller godtgjort ødelæggelse, tab eller tyveri, samt i tilfælde af betalte afgifter for gaver af ringe værdi og vareprøver som omhandlet i artikel 16.

I forbindelse med helt eller delvis ubetalte transaktioner og i tilfælde af tyveri kan medlemsstaterne dog kræve regulering.

Artikel 186

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser for anvendelsen af artikel 184 og 185.

Artikel 187

1. For så vidt angår investeringsgoder foretages reguleringen af fradragnet over en periode på fem år, heri medregnet det år, i hvilket de blev erhvervet eller fremstillet.

Medlemsstaterne kan dog ved reguleringen lægge en periode på fem hele år til grund regnet fra det tidspunkt, hvor godet blev taget i brug første gang.

For så vidt angår investeringsgoder i form af fast ejendom, kan den periode, der lægges til grund for reguleringen, forlænges op til tyve år.

2. Hvert år omfatter reguleringen kun en femtedel eller, såfremt reguleringsperioden er blevet forlænget, en hertil svarende del af den moms, der er blevet pålagt investeringsgoderne.

Den i første afsnit omhandlede regulering finder sted i forhold til de ændringer i fradragsretten, som har fundet sted i de følgende år set i forhold til det år, hvor godet blev erhvervet, fremstillet eller, hvis det er relevant, anvendt for første gang.

Artikel 188

1. I tilfælde af levering i reguleringsperioden skal investeringsgodet betragtes, som om det af den afgiftspligtige person fortsat var blevet anvendt i forbindelse med økonomisk virksomhed indtil udløbet af reguleringsperioden.

Den økonomiske virksomhed anses for fuldt afgiftspligtig, såfremt leveringen af investeringsgodet er afgiftspligtig.

Den økonomiske virksomhed anses for fuldstændig afgiftsfri, såfremt leveringen af investeringsgodet er afgiftsfri.

2. Den i stk. 1 omhandlede regulering foretages på én gang for hele den reguleringsperiode, der endnu ikke er forløbet. Medlemsstaterne kan dog, når leveringen af investeringsgodet er afgiftsfri, undlade at kræve regulering, såfremt kunden er en

afgiftspligtig person, som udelukkende anvender det pågældende investeringsgode til transaktioner, for hvilke momsen er fradragsberettiget.

Artikel 189

Ved anvendelsen af artikel 187 og 188 kan medlemsstaterne træffe følgende foranstaltninger:

- a) definere begrebet investeringsgoder
- b) præcisere det momsbeløb, som skal tages i betragtning ved reguleringen
- c) træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at sikre, at reguleringen ikke medfører en uberettiget fordel
- d) tillade administrative forenklinger.

Artikel 190

Med henblik på artikel 188, 189 og 191 kan medlemsstaterne betragte ydelser med egenskaber svarende til dem, der normalt tilskrives investeringsgoder, som investeringsgoder.

Artikel 191

Hvis anvendelsen af artikel 187 og 188 fører til et ubetydeligt resultat i en medlemsstat, kan denne efter høring af Momsudvalget undlade at bringe dem i anvendelse under hensyntagen til momsens generelle indvirkning i den berørte medlemsstat og til nødvendigheden af administrative forenklinger og under forudsætning af, at dette ikke medfører konkurrenceforvridning.

Artikel 192

Ved overgang fra en almindelig afgiftsordning til en særordning eller omvendt kan medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå, at den afgiftspligtige person nyder uberettigede fordele eller lider uberettigede tab.

AFSNIT XI

AFGIFTSPLIGTIGE PERSONERS OG VISSE IKKE- AFGIFTSPLIGTIGE PERSONERS FORPLIGTELSE

KAPITEL 1

Betalingsforpligtelse

Afdeling 1

Personer, der er betalingspligtige over for statskassen

Artikel 193

Momsen påhviler den afgiftspligtige person, som foretager en afgiftspligtig levering af varer eller ydelser, bortset fra de tilfælde, hvor afgiften påhviler en anden person i medfør af artikel 194-199 og artikel 202.

Artikel 194

1. Hvis den afgiftspligtige levering af varer eller ydelser foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i den

medlemsstat, hvor momsen skal betales, kan medlemsstaterne bestemme, at den betalingspligtige person er den person, som varerne eller ydelserne leveres til.

2. Medlemsstaterne fastsætter betingelserne for anvendelsen af stk. 1.

Artikel 195

Momsen påhviler personer, der er momsregistreret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales, og til hvem der leveres varer på betingelserne i artikel 38 eller 39, hvis leverancerne foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i denne medlemsstat.

Artikel 196

Momsen påhviler den afgiftspligtige kunde til en ydelse som omhandlet i artikel 56 eller kunden til en ydelse som omhandlet i artikel 44, 47, 50, 53, 54 og 55, såfremt vedkommende er momsregistreret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales, og ydelsen leveres af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i denne medlemsstat.

Artikel 197

1. Momsen påhviler modtageren af leveringen af varer, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) den afgiftspligtige transaktion er en levering af varer foretaget på de i artikel 141 fastsatte betingelser
- b) modtageren af leveringen af varer er en anden afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, der er momsregistreret i den medlemsstat, hvor leveringen foretages
- c) den faktura, der er udstedt af den afgiftspligtige person, som ikke er etableret i den medlemsstat, hvor modtageren er etableret, er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 220-236.

2. Når der er udpeget en fiskal repræsentant som betalingspligtig for momsen i medfør af bestemmelserne i artikel 104, kan medlemsstaterne fastsætte en undtagelse fra nærværende artikels stk. 1.

Artikel 198

1. Når der i henhold til artikel 352 lægges afgift på specifikke transaktioner, der vedrører investeringsguld, mellem en afgiftspligtig person, der opererer på et reguleret guldmarked, og en anden afgiftspligtig person, som ikke opererer på dette marked, udpeger medlemsstaterne kunden som betalingspligtig for momsen.

Hvis kunden, som ikke opererer på et reguleret guldmarked, er en afgiftspligtig person og kun for de i artikel 352 omhandlede transaktioner skal lade sig momsregistrere i den medlemsstat,

hvor afgiften skal betales, opfylder sælgeren afgiftsforpligtelserne på kundens vegne i henhold til bestemmelserne i nævnte medlemsstat.

2. Når levering af guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter af en lødighed på 325‰ eller derover eller levering af investeringsguld som defineret i artikel 344, stk. 1, foretages af en afgiftspligtig person, som har udnyttet en af de i artikel 348, 349 og 350 omhandlede muligheder, kan medlemsstaterne udpege kunden som betalingspligtig for moms.

3. Medlemsstaterne fastsætter selv procedurer og betingelser for anvendelsen af stk. 1 og 2.

Artikel 199

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at den afgiftspligtige person er modtageren i følgende transaktioner:

- a) bygningsarbejde, herunder reparation, rengøring, vedligeholdelse, ombygnings- og nedrivningsarbejde i forbindelse med fast ejendom samt aflevering af byggearbejde, der anses som levering af varer jf. artikel 14, stk. 3
- b) levering af personale til de under litra a) omhandlede aktiviteter
- c) levering af fast ejendom som omhandlet i artikel 135, stk. 1, litra j) og k), hvis leverandøren har valgt at erlægge afgift for ydelsen i henhold til artikel 137
- d) levering af brugt materiale, også brugt materiale, som ikke kan genanvendes i uforandret stand, skrot, industriaffald og andet affald, genbrugsaffald, delvis forarbejdet affald og visse varer og ydelser opført i bilag VI
- e) levering af varer, som en afgiftspligtig person har stillet som garanti til fordel for en anden afgiftspligtig person med henblik på opfyldelse af denne garanti
- f) levering af varer efter afståelsen af ejendomsforbehold til en rettigeheds erhverver og dennes udøvelse af denne ret
- g) levering af fast ejendom, der bliver solgt af domsskyldneren som led i en tvangsauktion.

2. Medlemsstaterne kan, når de anvender muligheden i stk. 1, definere de former for levering af varer og ydelser samt de kategorier af leverandører, tjenesteydere, erhververe og kunder, de vil anvende disse foranstaltninger på.

3. Medlemsstaterne kan for så vidt angår stk. 1 træffe følgende foranstaltninger:

- a) fastsætte, at en afgiftspligtig person, der også udfører aktiviteter eller transaktioner, der ikke anses for at være

afgiftspligtige leveringer af varer eller ydelser i medfør af artikel 2, for så vidt angår de i nærværende artikels stk. 1 nævnte leveringer af varer eller ydelser, som han modtager, skal betragtes som en afgiftspligtig person

- b) fastsætte, at et ikke-afgiftspligtigt offentligt organ betragtes som en afgiftspligtig person for så vidt angår de i stk. 1, litra e), f) og g), nævnte leveringer.

4. Medlemsstaterne underretter Momsudvalget om de nationale foranstaltninger, der træffes til gennemførelse af bestemmelserne i stk. 1, i det omfang der ikke er tale om foranstaltninger, som allerede er bemyndiget af Rådet inden den 13. august 2006 i henhold til artikel 27, stk. 1-4, i direktiv 77/388/EØF, og som opretholdes i henhold til nærværende artikels stk. 1.

Artikel 200

Momsen påhviler den person, som foretager en afgiftspligtig erhvervelse af varer inden for Fællesskabet.

Artikel 201

Ved indførsel påhviler momsen den eller de personer, der af indførselsmedlemsstaten er udpeget eller godkendt som betalingspligtige.

Artikel 202

Momsen påhviler den person, som bevirker, at varerne ikke længere er omfattet af ordningerne og procedurerne i artikel 156, 157, 158, 160 og 161.

Artikel 203

Momsen påhviler enhver person, som anfører denne afgift på en faktura.

Artikel 204

1. Når den for momsen betalingspligtige person i medfør af artikel 193-197 og artikel 199 og 200 er en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales, kan medlemsstaterne tillade vedkommende at udpege en fiskal repræsentant som betalingspligtig.

Hvis den afgiftspligtige transaktion foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales, og der ikke med det land, hvor denne afgiftspligtige person har hjemsted eller forretningssted, findes noget retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i direktiv 76/308/EØF⁽¹⁾ og forordning (EF)

⁽¹⁾ Rådets direktiv 76/308/EØF af 15. marts 1976 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med de foranstaltninger, der er finansieret af Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, samt af landbrugsimportafgifter og told (EFT L 73 af 19.3.1976, s. 18). Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

nr. 1798/2003⁽¹⁾, kan medlemsstaterne desuden træffe foranstaltninger til at lade den fiskale repræsentant, der udpeges af den ikke-etablerede afgiftspligtige person, være betalingspligtig.

Medlemsstaterne må dog ikke anvende den i andet afsnit omhandlede mulighed på ikke-etablerede afgiftspligtige personer som defineret i artikel 358, nr. 1), som har valgt særordningen for elektronisk leverede ydelser.

2. Betingelserne og procedurerne for den i stk. 1, første afsnit, omhandlede mulighed fastsættes af hver enkelt medlemsstat.

Artikel 205

I de i artikel 193-200 samt artikel 202, 203 og 204 omhandlede tilfælde kan medlemsstaterne lade en anden end den betalingspligtige person hæfte solidarisk for momsens erlæggelse.

Afdeling 2

Bestemmelser om indbetaling

Artikel 206

Enhver afgiftspligtig person, der er betalingspligtig for momsen, skal indbetale momsens nettobeløb samtidig med indgivelsen af den i artikel 350 omhandlede momsangivelse. Medlemsstaterne kan dog fastsætte en anden tidsfrist for indbetalingen af dette beløb eller opkræve acontobeløb.

Artikel 207

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer, som i henhold til artikel 194-197 samt artikel 199 og 204 betragtes som betalingspligtige for momsen i stedet for en afgiftspligtig person, der ikke er etableret på medlemsstaternes respektive område, opfylder de i denne afdeling omhandlede betalingsforpligtelser.

Medlemsstaterne træffer endvidere de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de personer, som i henhold til artikel 205 anses for at hæfte solidarisk for erlæggelse af momsen, opfylder disse betalingsforpligtelser.

Artikel 208

Når medlemsstaterne i forbindelse med investeringsguld udpeger kunden som betalingspligtig for momsen i henhold til artikel 198, stk. 1, eller hvis de, for så vidt angår guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter eller investeringsguld som defineret i artikel 344, stk. 1, anvender den i artikel 198, stk. 2, omhandlede mulighed for at udpege kunden som betalingspligtig for momsen, træffer de de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at denne person opfylder de i denne afdeling omhandlede betalingsforpligtelser.

Artikel 209

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at ikke-afgiftspligtige juridiske personer, der er

betalingspligtige for momsen i forbindelse med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), opfylder de i denne afdeling omhandlede betalingsforpligtelser.

Artikel 210

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende betaling for så vidt angår erhvervelse af nye transportmidler inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii), samt for så vidt angår erhvervelse af punktafgiftspligtige varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. iii).

Artikel 211

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende betaling i forbindelse med indførsel af varer.

Medlemsstaterne kan ved indførsel af varer foretaget af afgiftspligtige personer, af betalingspligtige personer eller af visse kategorier af disse personer, navnlig bestemme, at den i anledning af indførslen skyldige moms ikke skal betales på indførselstidspunktet på betingelse af, at den anføres som sådan i momsangivelsen, der er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 250.

Artikel 212

Medlemsstaterne kan fritage afgiftspligtige personer for betaling af den skyldige moms, når beløbet er ubetydeligt.

KAPITEL 2

Registrering

Artikel 213

1. Enhver afgiftspligtig person skal anmelde påbegyndelse, ændring og ophør af sin virksomhed som afgiftspligtig.

Medlemsstaterne skal tillade og kan kræve, at anmeldelsen foretages elektronisk på betingelser, som de selv fastsætter.

2. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1, første afsnit, skal enhver afgiftspligtig person eller ikke-afgiftspligtig juridisk person, som foretager erhvervelser af varer inden for Fællesskabet, der ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1, anmelde, at han foretager sådanne erhvervelser, hvis de i den nævnte bestemmelse fastsatte betingelser for ikke at pålægge dem moms ikke længere er opfyldt.

Artikel 214

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at følgende personer kan identificeres med et individuelt registreringsnummer:

a) enhver afgiftspligtig person, bortset fra dem, der er omhandlet i artikel 9, stk. 2, som på medlemsstaternes

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1798/2003 af 7. oktober 2003 om administrativt samarbejde vedrørende merværdiafgift og ophævelse af forordning (EØF) nr. 218/92 (EUT L 264 af 15.10.2003, s. 1). Senest ændret ved forordning (EF) nr. 885/2004 (EUT L 168 af 1.5.2004, s. 1).

respektive område foretager leveringer af varer eller ydelser, som giver den pågældende fradragsret, bortset fra leveringer af varer eller ydelser, for hvilke momsen udelukkende påhviler kunden eller modtageren i overensstemmelse med artikel 194-197 og artikel 199

- b) enhver afgiftspligtig person eller ikke-afgiftspligtig juridisk person, som foretager erhvervelser af varer inden for Fællesskabet, der er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1, litra b), eller som har benyttet den i artikel 4, stk. 3, fastsatte mulighed for at svare moms af sine erhvervelser inden for Fællesskabet
- c) enhver afgiftspligtig person, der på medlemsstaternes respektive område foretager erhvervelser af varer inden for Fællesskabet med henblik på transaktioner, der falder ind under de i artikel 10, stk. 1, andet afsnit, omhandlede former for virksomhed, og som han udfører uden for dette område.

2. Medlemsstaterne kan undlade at registrere visse afgiftspligtige personer, der lejlighedsvis udfører transaktioner som omhandlet i artikel 12.

Artikel 215

Momsregistreringsnummeret indeholder et præfiks svarende til ISO-kode 3166 alpha 2, hvormed den medlemsstat, der har tildelt det pågældende nummer, kan identificeres.

Grækenland kan dog anvende præfikset »EL«.

Artikel 216

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at deres registreringssystem gør det muligt at identificere de i artikel 214 omhandlede afgiftspligtige personer og således sikrer en korrekt anvendelse af den i artikel 402 fastsatte momsovergangsordning for transaktioner inden for Fællesskabet.

KAPITEL 3

Fakturering

Afdeling 1

Definition

Artikel 217

I dette kapitel forstås ved »elektronisk« fremsendelse eller tilrådighedsstillelse at fremsende til eller stille til rådighed for modtageren ved hjælp af elektronisk dataudstyr til behandling (herunder digital komprimering) og lagring og under anvendelse af tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler.

Afdeling 2

Begrebet faktura

Artikel 218

Ved anvendelsen af dette direktiv accepterer medlemsstaterne som faktura ethvert dokument eller enhver meddelelse i

papirform eller elektronisk form, der opfylder betingelserne i dette kapitel.

Artikel 219

Ethvert dokument eller enhver meddelelse, der specifikt og utvetydigt ændrer og henviser til den oprindelige faktura, sidestilles med en faktura.

Afdeling 3

Udstedelse af fakturaer

Artikel 220

Enhver afgiftspligtig person skal sørge for, at der udstedes en faktura af ham selv eller af kunden eller i hans navn og for hans regning af en tredjeperson i følgende tilfælde:

- 1) for levering af varer eller ydelser, som han foretager til en anden afgiftspligtig person eller til en ikke-afgiftspligtig juridisk person
- 2) for levering af varer omhandlet i artikel 33
- 3) for levering af varer foretaget på de i artikel 138 fastsatte betingelser
- 4) for de afdrag, han modtager, før en af de i nr. 1), 2) og 3) omhandlede leveringer af varer har fundet sted
- 5) for de afdrag, han modtager fra en anden afgiftspligtig person eller fra en ikke-afgiftspligtig juridisk person, før leveringen af ydelsen er afsluttet.

Artikel 221

1. Medlemsstaterne kan pålægge afgiftspligtige personer en forpligtelse til at udstede en faktura for andre leveringer af varer eller ydelser end dem, der er omhandlet i artikel 220, som de foretager på medlemsstaternes respektive område.

Medlemsstaterne kan pålægge færre forpligtelser i forbindelse med de i første afsnit omhandlede fakturaer end dem, der er anført i artikel 226, 230, 233, 244 og 246.

2. Medlemsstaterne kan fritage afgiftspligtige personer for den i artikel 220 fastsatte forpligtelse til at udstede en faktura for levering af varer eller ydelser, som de foretager på deres område, og som med eller uden ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms er fritaget i medfør af artikel 110 og 111, artikel 125, stk. 1, artikel 127, artikel 128, stk. 1, artikel 132, 135, 136, 371, 375, 376 og 377, artikel 378, stk. 2, artikel 379, stk. 2, og artikel 380-390.

Artikel 222

Medlemsstaterne kan pålægge afgiftspligtige personer, som leverer varer eller ydelser på deres område, en frist for udstedelse af fakturaer.

Artikel 223

På betingelser, der fastsættes af de medlemsstater, på hvis område de pågældende varer eller ydelser leveres, kan en faktura udstedes periodevis for flere særskilte leveringer af varer eller ydelser.

Artikel 224

1. Kunden kan udstede fakturaer for en afgiftspligtig persons levering af varer eller ydelser til ham under forudsætning af, at der foreligger en forud indgået aftale mellem de to parter, samt at der er fastlagt en procedure, hvorefter hver enkelt faktura godkendes af den afgiftspligtige person, der foretager leveringen af varerne eller ydelserne.

2. De medlemsstater, på hvis område varerne eller ydelserne leveres, fastlægger de nærmere betingelser for den forud indgåede aftale og godkendelsesproceduren mellem den afgiftspligtige person og kunden.

3. Medlemsstaterne kan pålægge afgiftspligtige personer, der leverer varer eller ydelser på deres område, andre krav med hensyn til kundens udstedelse af fakturaer. De kan bl.a. kræve, at sådanne fakturaer udstedes i den afgiftspligtige persons navn og for dennes regning.

De i første afsnit omhandlede krav skal under alle omstændigheder være de samme, uanset hvor kunden er etableret.

Artikel 225

Medlemsstaterne kan stille særlige krav til afgiftspligtige personer, der leverer varer eller ydelser på deres område, for det tilfælde, at den tredjeperson eller den kunde, der udsteder fakturaerne, er etableret i et land, med hvilket der ikke findes noget retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i direktiv 76/308/EØF og forordning (EF) nr. 1798/2003.

Afdeling 4**Indhold af fakturaer***Artikel 226*

Med forbehold af særbestemmelserne i dette direktiv er det med henblik på momsens kun obligatorisk at anføre følgende oplysninger på de fakturaer, der udstedes i medfør af bestemmelserne i artikel 220 og 221:

- 1) fakturaens udstedelsesdato
- 2) et fortløbende nummer, der bygger på en eller flere serier, og som identificerer den enkelte faktura
- 3) det momsregistreringsnummer omhandlet i artikel 214, hvorunder den afgiftspligtige person har foretaget leveringen af varerne eller ydelserne

- 4) kundens momsregistreringsnummer omhandlet i artikel 214, hvorunder denne har modtaget en levering af varer eller ydelser, for hvilken han er betalingspligtig for momsen, eller en levering af varer omhandlet i artikel 138
- 5) den afgiftspligtige persons og kundens fulde navn og adresse
- 6) mængden og arten af de leverede varer eller omfanget og arten af de leverede ydelser
- 7) den dato, hvor leveringen af varerne eller ydelserne foretages eller afsluttes, eller hvor det i artikel 220, nr. 4) og 5), omhandlede afdrag betales, forudsat at en sådan dato er fastsat og forskellig fra fakturaens udstedelsesdato
- 8) afgiftsgrundlaget angivet for hver enkelt sats eller fritagelse, enhedsprisen uden moms, samt eventuelle rabatter og prisnedslag, hvis de ikke er medregnet i enhedsprisen
- 9) den gældende momssats
- 10) det momsbeløb, der skal betales, undtagen hvis der anvendes en særordning, for hvilken dette direktiv udelukker en sådan oplysning
- 11) i tilfælde af fritagelse, eller når kunden er betalingspligtig for momsen, henvisning til gældende bestemmelse i dette direktiv eller den tilsvarende nationale bestemmelse eller anden angivelse af, at leveringen af varer eller ydelser er fritaget eller underlagt ordningen for omvendt betalingspligt
- 12) i tilfælde af levering af et nyt transportmiddel foretaget på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra a), fastsatte betingelser, de oplysninger, der er anført i artikel 2, stk. 2, litra b)
- 13) i tilfælde af anvendelse af særordningen for rejsebureauer, henvisning til artikel 306 eller de tilsvarende nationale bestemmelser eller anden angivelse af, at denne ordning er anvendt
- 14) i tilfælde af anvendelse af en af de særordninger, der gælder for brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter, henvisning til artikel 313, 326 eller 333 eller de tilsvarende nationale bestemmelser eller anden angivelse af, at en af disse ordninger er anvendt
- 15) i tilfælde, hvor den for momsen betalingspligtige person er en fiskal repræsentant i henhold til artikel 204, den fiskale repræsentants momsregistreringsnummer som omhandlet i artikel 214 samt den pågældendes fulde navn og adresse.

Artikel 227

Medlemsstaterne kan pålægge afgiftspligtige personer, der er etableret på deres område og dér leverer varer eller ydelser, at oplyse kundens momsregistreringsnummer som omhandlet i

artikel 214, i andre tilfælde end de i artikel 276, nr. 4), omhandlede.

Artikel 228

De medlemsstater, på hvis område varerne eller ydelserne leveres, kan fritage dokumenter eller meddelelser, som sidestilles med en faktura i henhold til artikel 219, fra visse af de obligatoriske angivelser.

Artikel 229

Medlemsstaterne må ikke kræve, at fakturaerne underskrives.

Artikel 230

De beløb, der er anført på fakturaen, kan angives i en hvilken som helst valuta, forudsat at det momsbeløb, der skal betales, er angivet i den nationale valuta i den medlemsstat, hvor leveringen af varerne eller ydelserne finder sted, ved hjælp af den omregningsmekanisme, der er fastsat i artikel 91.

Artikel 231

Medlemsstaterne kan med henblik på kontrol kræve en oversættelse til deres nationale sprog af fakturaer, der vedrører leveringer af varer eller ydelser på deres område, og fakturaer, som modtages af afgiftspligtige personer etableret på deres område.

Afdeling 5

Elektronisk fremsendelse af fakturaer

Artikel 232

Fakturaer, der udstedes i medfør af bestemmelserne i afdeling 2, kan fremsendes på papir eller, forudsat at modtageren er indforstået hermed, fremsendes eller stilles til rådighed elektronisk.

Artikel 233

1. Fakturaer, der fremsendes eller stilles til rådighed elektronisk, accepteres af medlemsstaterne på betingelse af, at ægtheden af deres oprindelse og integriteten af deres indhold garanteres ved en af følgende metoder:

- a) ved hjælp af en avanceret elektronisk signatur, jf. artikel 2, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF af 13. december 1999 om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EFT L 13 af 19.1.2000, s. 12.

- b) ved hjælp af elektronisk dataudveksling (EDI) som defineret i artikel 2 i Kommissionens henstilling 1994/820/EF af 19. oktober 1994 om de retlige aspekter af elektronisk dataudveksling ⁽²⁾, når kontrakten om denne udveksling fastsætter, at der skal anvendes procedurer, som garanterer ægtheden af dataenes oprindelse og deres integritet.

Fakturaer kan dog fremsendes eller stilles til rådighed elektronisk efter andre metoder, forudsat at den eller de berørte medlemsstater accepterer disse.

2. Ved anvendelsen af stk. 1, første afsnit, litra a), kan medlemsstaterne desuden kræve, at den avancerede elektroniske signatur er baseret på et kvalificeret certifikat og genereret ved hjælp af et sikkert signaturgenereringssystem, jf. artikel 2, nr. 6) og 10), i direktiv 1999/93/EF.

3. Ved anvendelsen af stk. 1, første afsnit, litra b), kan medlemsstaterne desuden i henhold til betingelser, de selv fastsætter, bestemme, at en supplerende oversigt på papir er nødvendig.

Artikel 234

Medlemsstaterne kan ikke kræve, at de afgiftspligtige personer, der leverer varer eller ydelser på deres område, opfylder andre forpligtelser eller formaliteter, når de benytter elektronisk fremsendelse eller tilrådighedsstillelse af fakturaer.

Artikel 235

Medlemsstaterne kan fastsætte specifikke krav for elektronisk udstedelse af fakturaer vedrørende levering af varer eller ydelser på deres område fra et land, med hvilket der ikke findes noget retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i direktiv 76/308/EØF og forordning (EF) nr. 1798/2003.

Artikel 236

Hvis partier omfattende flere fakturaer fremsendes til eller stilles til rådighed for samme modtager elektronisk, kan oplysninger, som er fælles for de forskellige fakturaer, blot angives én gang, for så vidt der for hver faktura er adgang til samtlige oplysninger.

Artikel 237

Kommissionen forelægger senest den 31. december 2008 en rapport og, om nødvendigt, et forslag til ændringer af betingelserne for elektronisk fakturering for at tage hensyn til den fremtidige teknologiske udvikling på dette område.

⁽²⁾ EFT L 338 af 28.12.1994, s. 98.

Afdeling 6

Forenklinger

Artikel 238

1. Medlemsstaterne kan efter høring af Momsudvalget og på betingelser, de selv fastsætter, bestemme, at der på fakturaer vedrørende varer eller ydelser, der leveres på deres område, ikke behøver at være anført visse af de i artikel 226 og 230 anførte oplysninger i følgende tilfælde, dog med forbehold af de bestemmelser, medlemsstaterne har mulighed for at fastsætte i henhold til artikel 227, 228 og 231:

- a) hvis fakturabeløbet er lille
 - b) hvis handels- eller administrationspraksis i den pågældende erhvervssektor eller de tekniske vilkår for udstedelse af fakturaerne gør det vanskeligt at overholde samtlige forpligtelser i artikel 226 og 230.
2. Fakturaerne skal under alle omstændigheder indeholde følgende:
- a) fakturaens udstedelsesdato
 - b) identifikation af den afgiftspligtige person
 - c) identifikation af, hvilken type varer eller ydelser der leveres
 - d) det momsbeløb, der skal betales, eller de nødvendige oplysninger til beregning deraf.
3. Den forenkling, der er fastsat i stk. 1, kan ikke anvendes ved de transaktioner, der er omhandlet i artikel 20, 21, 22, 33, 36, 138 og 141.

Artikel 239

Når medlemsstaterne gør brug af den i artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra b), omhandlede mulighed for ikke at give et momsregistreringsnummer til afgiftspligtige personer, som ikke foretager nogen af de transaktioner, der er omhandlet i artikel 20, 21, 22, 33, 36, 138 og 141, skal fakturaen, når der ikke er tildelt leverandøren eller kunden et sådant registreringsnummer, i stedet indeholde et skatteregistreringsnummer som defineret af de berørte medlemsstater.

Artikel 240

De medlemsstater, der gør brug af den i artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra b), omhandlede mulighed, kan, hvis den afgiftspligtige person har fået tildelt et momsregistreringsnummer, desuden bestemme, at fakturaen skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) leverandørens momsregistreringsnummer og skatteregistreringsnummer for så vidt angår levering af ydelser omhandlet i artikel 44, 47, 50, 53, 54 og 55, og levering af varer omhandlet i artikel 138 og 141

- 2) enten leverandørens skatteregistreringsnummer eller hans momsregistreringsnummer for så vidt angår andre leveringer af varer og ydelser.

KAPITEL 4

Regnskaber

Afdeling 1

Definition

Artikel 241

I dette kapitel forstås ved »elektronisk« opbevaring af en faktura at lagre data ved hjælp af elektronisk udstyr til behandling (herunder digital komprimering) og lagring og under anvendelse af tråd, radio, optiske midler eller andre elektromagnetiske midler.

Afdeling 2

Almindelige forpligtelser

Artikel 242

Enhver afgiftspligtig person skal føre regnskaber, der er tilstrækkeligt detaljerede til at muliggøre momsens anvendelse og skattemyndighedernes kontrol hermed.

Artikel 243

1. Enhver afgiftspligtig person skal føre et register over de varer, som han har forsendt eller transporteret, eller som er blevet forsendt eller transporteret for hans regning til steder uden for afgangsmedlemsstatens område, men inden for Fællesskabet, til brug for transaktioner, der består i arbejde på disse varer eller midlertidig anvendelse af dem som omhandlet i artikel 17, stk. 2, litra f), g) og h).

2. Enhver afgiftspligtig person skal føre regnskaber, der er tilstrækkeligt detaljerede til at gøre det muligt at identificere de varer, som han har fået sendt fra en anden medlemsstat af en afgiftspligtig person, der er momsregistreret i denne anden medlemsstat, eller for denne persons regning, og som er genstand for ydelser, der består i sagkyndig vurdering af eller arbejde udført på disse varer som omhandlet i artikel 52, litra c).

Afdeling 3

Særlige forpligtelser i forbindelse med opbevaring af fakturaer af enhver art

Artikel 244

Enhver afgiftspligtig person skal sørge for opbevaring af kopier af fakturaer, som er udstedt af ham selv, af kunden eller i hans navn og for hans regning af en tredjeperson, samt af fakturaer, som han har modtaget.

Artikel 245

1. Ved anvendelsen af dette direktiv kan afgiftspligtige personer bestemme opbevaringsstedet for alle fakturaer på betingelse af, at de uden unødigt forsinkelse stiller alle fakturaer eller oplysninger, der opbevares i overensstemmelse med artikel 244, til rådighed for de kompetente myndigheder på disses anmodning.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, at afgiftspligtige personer, der er etableret på deres område, skal meddele dem opbevaringsstedet, når det ligger uden for deres område.

Medlemsstaterne kan desuden bestemme, at afgiftspligtige personer, der er etableret på deres område, skal opbevare fakturaer dér, som er udstedt af dem selv, af kunden eller i deres navn og for deres regning af en tredjeperson, samt alle modtagne fakturaer, når opbevaringen ikke sker elektronisk med deraf følgende fuld onlineadgang til de pågældende oplysninger.

Artikel 246

Der skal i hele opbevaringsperioden være sikkerhed for ægtheden af de opbevarede fakturaers oprindelse, deres læsbarhed og integriteten af deres indhold.

For så vidt angår de i artikel 233, stk. 1, andet afsnit, omhandlede fakturaer må de oplysninger, de indeholder, ikke ændres, og de skal være læsbare i hele den pågældende periode.

Artikel 247

1. Hver medlemsstat fastsætter, hvor længe afgiftspligtige personer skal sørge for opbevaring af fakturaer vedrørende levering af varer eller ydelser på dens område, og hvor længe afgiftspligtige personer, der er etableret på dens område, skal opbevare fakturaer, som de har modtaget.

2. For at sikre overholdelsen af betingelserne i artikel 246 kan den i stk. 1 omhandlede medlemsstat kræve, at fakturaerne opbevares i den originale form, på papir eller elektronisk, hvori de blev fremsendt eller stillet til rådighed. Den kan ligeledes kræve, at når fakturaerne opbevares elektronisk, skal dataene til sikring af ægtheden af oprindelsen og integriteten af indholdet af hver faktura som omhandlet i artikel 246, stk. 1, også opbevares.

3. Den i stk. 1 omhandlede medlemsstat kan fastsætte specifikke krav om forbud mod eller begrænsning af opbevaring af fakturaer i et land, med hvilket der ikke findes noget retligt instrument vedrørende gensidig bistand med en retsvirkning, der svarer til reglerne i direktiv 76/308/EØF og forordning (EF) nr. 1798/2003 og til den i artikel 249 omhandlede ret til elektronisk adgang, downloading og anvendelse.

Artikel 248

Medlemsstaterne kan på betingelser, som de selv fastsætter, indføre pligt til opbevaring af fakturaer, som ikke-afgiftspligtige personer har modtaget.

Afdeling 4**Ret til adgang til fakturaer, der opbevares elektronisk i en anden medlemsstat***Artikel 249*

Når en afgiftspligtig person opbevarer udstedte eller modtagne fakturaer elektronisk, således at der sikres onlineadgang til dataene, og opbevaringsstedet er beliggende i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er etableret, har de kompetente myndigheder i den afgiftspligtige persons etableringsmedlemsstat ved anvendelsen af dette direktiv ret til elektronisk adgang til, downloading og anvendelse af disse fakturaer inden for de grænser, der er fastsat i etableringsmedlemsstatens forskrifter, og i det omfang de kompetente myndigheder finder det nødvendigt af kontrollensyn.

*KAPITEL 5***Angivelser***Artikel 250*

1. Enhver afgiftspligtig person skal indgive en momsangivelse, som indeholder alle nødvendige oplysninger til fastsættelse af den forfaldne afgift og de fradrag, der skal foretages, herunder, såfremt det er nødvendigt for fastsættelsen af beregningsgrundlaget, det samlede beløb for de transaktioner, der vedrører denne afgift og disse fradrag, samt beløbet for de transaktioner, der er fritaget for afgift.

2. Medlemsstaterne skal tillade og kan kræve, at den i stk. 1 omhandlede momsangivelse fortages elektronisk på betingelser, som de selv fastsætter.

Artikel 251

Ud over de oplysninger, der er omhandlet i artikel 250, skal momsangivelsen for en given afgiftsperiode indeholde følgende oplysninger:

- a) det samlede beløb, uden moms, for de i artikel 138 omhandlede leveringer af varer, for hvilke afgiften er forfaldet i løbet af afgiftsperioden
- b) det samlede beløb, uden moms, for de i artikel 33 og 36 omhandlede leveringer af varer, der er foretaget på en anden medlemsstats område, og for hvilke afgiften er forfaldet i løbet af afgiftsperioden, hvis afgangsstedet for forsendelsen eller transporten af varerne ligger i den medlemsstat, hvor angivelsen skal indgives
- c) det samlede beløb, uden moms, for erhvervelserne af varer inden for Fællesskabet samt for de hermed sidestillede transaktioner omhandlet i artikel 21 og 22, der har fundet sted i den medlemsstat, hvor angivelsen skal indgives, og for hvilke afgiften er forfaldet i løbet af afgiftsperioden
- d) det samlede beløb, uden moms, for de i artikel 33 og 36 omhandlede leveringer af varer, der er foretaget i den

medlemsstat, hvor angivelsen skal indgives, og for hvilke afgiften er forfaldet i løbet af afgiftsperioden, hvis afgangsstedet for forsendelsen eller transporten af varerne ligger på en anden medlemsstats område

- e) det samlede beløb, uden moms, for leveringer af varer, der er foretaget i den medlemsstat, hvor angivelsen skal indgives, for hvilke den afgiftspligtige person er udpeget som betalingspligtig for momsen i overensstemmelse med artikel 197, og for hvilke afgiften er forfaldet i løbet af afgiftsperioden.

Artikel 252

1. Momsangivelsen skal indgives inden for en af medlemsstaterne nærmere fastsat frist. Denne frist må højst være på to måneder regnet fra udløbet af hver afgiftsperiode.
2. Medlemsstaterne fastsætter afgiftsperioden til en, to eller tre måneder.

Medlemsstaterne kan dog fastsætte andre perioder, der imidlertid ikke må overstige et år.

Artikel 253

Sverige kan anvende en forenklet procedure for små og mellemstore virksomheder, hvor afgiftspligtige personer, der kun foretager indenlandske afgiftspligtige transaktioner, indgiver momsangivelsen tre måneder efter skatteårets ophør.

Artikel 254

For leveringer af nye transportmidler, der foretages på de i artikel 138, stk. 2, litra a), omhandlede betingelser af en momsregistreret afgiftspligtig person til en ikke-momsregistreret kunde eller af en afgiftspligtig person som omhandlet i artikel 9, stk. 2, træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at sælgeren meddeler alle de oplysninger, der er nødvendige for momsens anvendelse og myndighedernes kontrol hermed.

Artikel 255

Når medlemsstaterne i forbindelse med investeringsguld udpeger kunden som betalingspligtig for momsen i henhold til artikel 198, stk. 1, eller hvis de, for så vidt angår guld som råmetal eller som halvforarbejdede produkter eller investeringsguld som defineret i artikel 344, stk. 1, anvender den i artikel 198, stk. 2, omhandlede mulighed for at udpege kunden som betalingspligtig for momsen, træffer de de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at denne person opfylder de i dette kapitel omhandlede forpligtelser med hensyn til momsangivelse.

Artikel 256

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer, som i henhold til artikel 194-197 og artikel 204 betragtes som betalingspligtige for momsen i stedet for en afgiftspligtig person, der ikke er etableret på deres område, opfylder de i dette kapitel omhandlede forpligtelser med hensyn til momsangivelse.

Artikel 257

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at ikke-afgiftspligtige juridiske personer, der er betalingspligtige for momsen i forbindelse med erhvervelse af varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i), opfylder de i dette kapitel omhandlede forpligtelser med hensyn til momsangivelse.

Artikel 258

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser for angivelsen for så vidt angår erhvervelser af nye transportmidler inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii), samt for så vidt angår erhvervelser af punktafgiftspligtige varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. iii).

Artikel 259

Medlemsstaterne kan kræve, at personer, der foretager erhvervelser af nye transportmidler inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii), ved indgivelsen af momsangivelsen giver alle de oplysninger, der er nødvendige for momsens anvendelse og myndighedernes kontrol hermed.

Artikel 260

Medlemsstaterne fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende angivelsen i forbindelse med indførsel af varer.

Artikel 261

1. Medlemsstaterne kan kræve, at den afgiftspligtige person indgiver en angivelse indeholdende alle de i artikel 250 og 251 omhandlede oplysninger vedrørende samtlige transaktioner foretaget i det foregående år. Denne angivelse skal ligeledes indeholde alle nødvendige oplysninger til brug for eventuelle reguleringer.

2. Medlemsstaterne skal tillade og kan kræve, at den i stk. 1 omhandlede angivelse foretages elektronisk på betingelser, som de selv fastsætter.

KAPITEL 6

Oversigter

Artikel 262

Enhver momsregistreret afgiftspligtig person skal indsende en oversigt over de momsregistrerede erhververe, som vedkommende har leveret varer til på de i artikel 138, stk. 1, og stk. 2, litra c), fastsatte betingelser samt over de momsregistrerede personer, som han har leveret varer til efter selv at have fået varerne leveret ved erhvervelse inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 42.

Artikel 263

1. Der udarbejdes en oversigt for hvert kalenderkvartal inden for en frist og efter procedurer, der fastlægges af medlemsstaterne.

Medlemsstaterne kan dog bestemme, at oversigterne indgives på månedsbasis.

2. Medlemsstaterne skal tillade og kan kræve, at de i stk. 1 omhandlede oversigter indgives elektronisk på betingelser, som de selv fastsætter.

Artikel 264

1. Oversigten skal indeholde følgende oplysninger:

- a) den afgiftspligtige persons momsregistreringsnummer i den medlemsstat, hvor oversigten skal indgives, og hvorunder han har foretaget leveringer af varer på de i artikel 138, stk. 1, fastsatte betingelser
- b) erhververens momsregistreringsnummer i en anden medlemsstat end den, hvor oversigten skal indgives, og hvorunder han har fået varerne leveret
- c) den afgiftspligtige persons momsregistreringsnummer i den medlemsstat, hvor oversigten skal indgives, og hvorunder han har foretaget en overførsel til en anden medlemsstat som omhandlet i artikel 138, stk. 2, litra c), samt det nummer, hvorunder han er registreret i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes
- d) for hver enkelt erhverver det samlede beløb for de leveringer af varer, der er foretaget af den afgiftspligtige person
- e) for de i artikel 138, stk. 2, litra c), omhandlede leveringer af varer bestående af overførsel til en anden medlemsstat det samlede beløb for disse leveringer fastsat i overensstemmelse med artikel 76
- f) beløbet for de reguleringer, der foretages i henhold til artikel 90.

2. Det i stk. 1, litra d), omhandlede beløb angives for det kalenderkvartal, i hvilket afgiften er forfaldet.

Det i stk. 1, litra f), omhandlede beløb angives for det kalenderkvartal, i hvilket reguleringen meddeles erhververen.

Artikel 265

1. I tilfælde af erhvervelser af varer inden for Fællesskabet som omhandlet i artikel 43 skal den afgiftspligtige person, der er momsregistreret i den medlemsstat, som har tildelt ham det momsregistreringsnummer, hvorunder han har erhvervet varerne, på oversigten tydeligt angive følgende oplysninger:

- a) hans momsregistreringsnummer i denne medlemsstat, og hvorunder erhvervelsen og den efterfølgende levering af varer er foretaget

b) momsregistreringsnummeret for modtageren af den efterfølgende levering fra den afgiftspligtige person i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten afsluttes

c) for hver enkelt af disse modtagere det samlede beløb uden moms af de leveringer, som den afgiftspligtige person har foretaget i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af varerne afsluttes.

2. Det i stk. 1, litra c), omhandlede beløb angives for det kalenderkvartal, i hvilket afgiften er forfaldet.

Artikel 266

Uanset artikel 264 og 265 kan medlemsstaterne bestemme, at oversigterne skal indeholde flere oplysninger.

Artikel 267

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer, som i henhold til artikel 194 og 204 betragtes som betalingspligtige for momsen i stedet for en afgiftspligtig person, der ikke er etableret på deres område, opfylder den i dette kapitel omhandlede forpligtelse til at indgive oversigter.

Artikel 268

Medlemsstaterne kan kræve, at afgiftspligtige personer, der på deres område foretager erhvervelser af varer inden for Fællesskabet samt hermed sidestillede transaktioner omhandlet i artikel 21 og 22, indgiver angivelser med detaljerede oplysninger om disse erhvervelser, idet sådanne angivelser dog ikke kan kræves for perioder på under en måned.

Artikel 269

Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen, kan give en medlemsstat tilladelse til at indføre de i artikel 270 og 271 omhandlede særlige foranstaltninger for at forenkle den forpligtelse til at indgive oversigter, der er omhandlet i dette kapitel. Disse foranstaltninger må ikke anfægte kontrollen med transaktioner inden for Fællesskabet.

Artikel 270

I medfør af den i artikel 269 omhandlede tilladelse kan medlemsstaterne tillade, at afgiftspligtige personer indgiver en årlig oversigt over momsregistreringsnumrene for de kunder i andre medlemsstater, som de har leveret varer til på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra c), fastsatte betingelser, når den afgiftspligtige person opfylder følgende tre betingelser:

- a) den samlede årlige værdi uden moms af hans leveringer af varer og ydelser må ikke overstige den årlige omsætning, der tjener som reference for den i artikel 282-292 omhandlede fritagelse for små virksomheder, med mere end 35 000 EUR eller et hertil svarende beløb i national valuta

- b) den samlede årlige værdi uden moms af de leveringer af varer, som han foretager på betingelserne i artikel 138, må ikke overstige 15 000 EUR eller et hertil svarende beløb i national valuta
- c) leveringer af varer, som han foretager på betingelserne i artikel 138, må ikke omfatte nye transportmidler.

Artikel 271

I medfør af den i artikel 269 omhandlede tilladelse kan de medlemsstater, der fastsætter varigheden af den afgiftsperiode, for hvilken en afgiftspligtig person skal indgive den i artikel 250 omhandlede momsangivelse, til over tre måneder, tillade, at denne afgiftspligtige person indgiver oversigten for samme periode, når den afgiftspligtige person opfylder følgende tre betingelser:

- a) den samlede årlige værdi uden moms af hans leveringer af varer og ydelser må ikke overstige 200 000 EUR eller et hertil svarende beløb i national valuta
- b) den samlede årlige værdi uden moms af de leveringer af varer, som han foretager på betingelserne i artikel 138, må ikke overstige 15 000 EUR eller et hertil svarende beløb i national valuta
- c) leveringer af varer, som han foretager på betingelserne i artikel 138, må ikke omfatte nye transportmidler.

KAPITEL 7

Diverse bestemmelser

Artikel 272

1. Medlemsstaterne kan fritage følgende afgiftspligtige personer for visse eller samtlige forpligtelser, der er omhandlet i kapitel 2-6:
- a) afgiftspligtige personer, hvis erhvervelser af varer inden for Fællesskabet ikke er momspligtige i henhold til artikel 3, stk. 1
- b) afgiftspligtige personer, som ikke foretager nogen af de i artikel 20, 21, 22, 33, 36, 138 og 141 omhandlede transaktioner
- c) afgiftspligtige personer, som kun foretager leveringer af varer og ydelser, som er fritaget for afgift i medfør af artikel 132, 135 og 136, artikel 146-149 samt artikel 151, 152 og 153
- d) afgiftspligtige personer, der er omfattet af den i artikel 282-292 omhandlede fritagelse for små virksomheder
- e) afgiftspligtige personer, der er omfattet af den fælles standardsatsordning for landbrugere.

Medlemsstaterne kan ikke fritage de i første afsnit, litra b), omhandlede afgiftspligtige personer fra faktureringsforpligtelserne i artikel 220-236 og i artikel 238, 239 og 240.

2. Når medlemsstaterne gør brug af den i stk. 1, første afsnit, litra e), omhandlede mulighed, træffer de de fornødne foranstaltninger for at sikre en korrekt anvendelse af momsovergangsordningen for transaktioner inden for Fællesskabet.

3. Medlemsstaterne kan fritage andre afgiftspligtige personer end de i stk. 1 omhandlede for visse af regnskabsforpligtelserne i artikel 242.

Artikel 273

Medlemsstaterne kan fastsætte andre forpligtelser, som de skønner nødvendige for at sikre en korrekt opkrævning af momsen og for at undgå svig, forudsat at der sker ligebehandling af indenlandske transaktioner og transaktioner mellem medlemsstaterne foretaget af afgiftspligtige personer, og såfremt disse forpligtelser ikke i samhandelen mellem medlemsstaterne giver anledning til formaliteter ved grænsepassagen.

Muligheden i stk. 1 kan ikke anvendes til at pålægge faktureringsforpligtelser ud over dem, der er fastsat i kapitel 3.

KAPITEL 8

Forpligtelser i forbindelse med visse former for indførsel og udførsel

Afdeling 1

Indførsel

Artikel 274

Bestemmelserne i artikel 275, 276 og 277 finder anvendelse på indførsel af varer, der er i fri omsætning, og som indføres i Fællesskabet fra et tredjelandsområde, der indgår i Fællesskabets toldområde.

Artikel 275

Formaliteterne i forbindelse med indførsel af de i artikel 274 omhandlede varer er de samme som dem, der er fastsat i Fællesskabets gældende toldbestemmelser vedrørende indførsel af varer til Fællesskabets toldområde.

Artikel 276

Når ankomststedet for forsendelsen eller transporten af de i artikel 274 omhandlede varer ligger uden for den medlemsstat, hvor de indføres til Fællesskabet, forsendes de inden for Fællesskabet under den ordning for intern fællesskabsforsendelse, som er fastsat i Fællesskabets gældende toldbestemmelser, i det omfang de straks ved indførslen til Fællesskabet er blevet angivet som henhørende under denne ordning.

Artikel 277

Når de i artikel 274 omhandlede varer ved indførslen til Fællesskabet befinder sig i en af de situationer, der, hvis varerne var indført i medfør af artikel 30, stk. 1, ville have betydet, at de var omfattet af en af de ordninger eller procedurer, der er omhandlet i artikel 156, eller en toldordning med midlertidig indførsel med fuldstændig fritagelse for importafgifter, træffer medlemsstaterne foranstaltninger til at sikre, at disse varer kan forblive inden for Fællesskabet på samme betingelser som dem, der gælder for anvendelsen af disse ordninger eller procedurer.

Afdeling 2**Udførsel***Artikel 278*

Bestemmelserne i artikel 279 og 280 finder anvendelse på udførsel af varer, der er i fri omsætning, og som forsendes eller transporteres fra en medlemsstat til et tredjelandsområde, som indgår i Fællesskabets toldområde.

Artikel 279

Formaliteterne i forbindelse med udførsel af de i artikel 278 omhandlede varer fra Fællesskabets toldområde er de samme som dem, der er fastsat i Fællesskabets gældende toldbestemmelser vedrørende udførsel af varer fra Fællesskabets toldområde.

Artikel 280

For varer, der midlertidigt udføres fra Fællesskabet med henblik på genindførsel, træffer medlemsstaterne foranstaltninger til at sikre, at disse varer ved genindførslen til Fællesskabet kan blive omfattet af samme bestemmelser, som hvis de midlertidigt var blevet udført fra Fællesskabets toldområde.

AFSNIT XII

SÆRORDNINGER

KAPITEL 1

Særordning for små virksomheder**Afdeling 1****Forenklede regler for pålæggelse og opkrævning af afgifter***Artikel 281*

De medlemsstater, som i forbindelse med anvendelsen af den almindelige momsordning på små virksomheder måtte støde på vanskeligheder som følge af disses virksomhed eller opbygning, kan inden for de grænser og på de betingelser, som de fastsætter, og efter høring af Momsudvalget anvende forenklede regler for pålæggelse og opkrævning af afgiften, navnlig i forbindelse med standardsatsordningerne, uden at dette dog kan medføre afgiftslettelser.

Afdeling 2**Fritagelser eller gradvise nedsættelser***Artikel 282*

De i denne afdeling omhandlede fritagelser og nedsættelser finder anvendelse på leveringer af varer og ydelser foretaget af små virksomheder.

Artikel 283

1. Følgende transaktioner er udelukket fra den i denne afdeling fastsatte ordning:

- a) transaktioner, der udføres lejlighedsvis som omhandlet i artikel 12
- b) levering af nye transportmidler, som foretages på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra a), fastsatte betingelser
- c) levering af varer og ydelser, som foretages af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i den medlemsstat, hvor momsen skal betales.

2. Medlemsstaterne kan udelukke andre transaktioner end de i stk. 1 omhandlede fra den i denne afdeling fastsatte ordning.

Artikel 284

1. De medlemsstater, som har benyttet den i artikel 14 i Rådets andet direktiv 67/228/EØF af 11. april 1967 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystemets struktur og de nærmere regler for dets anvendelse ⁽¹⁾ omhandlede mulighed for at indføre afgiftsfritagelser eller gradvise nedsættelser af afgiften, kan opretholde disse fritagelser og nedsættelser samt anvendelsesbestemmelserne for dem, såfremt de er i overensstemmelse med momssystemet.

2. De medlemsstater, som pr. 17. maj 1977 anvendte afgiftsfritagelse på afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning var mindre end modværdien i national valuta af 5 000 europæiske regningsenheder beregnet på grundlag af omregningskursen den pågældende dato, kan forhøje denne fritagelse til 5 000 EUR.

De medlemsstater, som anvendte en gradvis nedsættelse af afgiften, må hverken hæve den øvre grænse for denne nedsættelse eller gøre betingelserne for dens indrømmelse mere fordelagtige.

Artikel 285

De medlemsstater, som ikke har benyttet den i artikel 14 i direktiv 67/228/EØF omhandlede mulighed, kan indrømme afgiftsfritagelse til afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning højst er lig med 5 000 EUR eller modværdien heraf i national valuta.

⁽¹⁾ EFT 71 af 14.4.1967, s. 1303/67. Ophævet ved direktiv 77/388/EØF.

De i stk. 1 omhandlede medlemsstater kan indføre en gradvis nedsættelse af afgiften for afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning overstiger det loft, de har fastsat med henblik på anvendelsen af afgiftsfritagelse.

Artikel 286

De medlemsstater, som pr. 17. maj 1977 anvendte afgiftsfritagelse på afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning var lig med eller oversteg modværdien i national valuta af 5 000 europæiske regningsenheder beregnet på grundlag af omregningskursen den pågældende dato, kan forhøje denne fritagelse med henblik på at opretholde dens faktiske værdi.

Artikel 287

Medlemsstater, som er tiltrådt efter den 1. januar 1978, kan indrømme afgiftsfritagelse til afgiftspligtige personer, hvis årlige omsætning højst er lig med modværdien i national valuta af følgende beløb beregnet på grundlag af kursen på dagen for deres tiltrædelse:

- 1) Grækenland: 10 000 europæiske regningsenheder
- 2) Spanien: 10 000 ECU
- 3) Portugal: 10 000 ECU
- 4) Østrig: 35 000 ECU
- 5) Finland: 10 000 ECU
- 6) Sverige: 10 000 ECU
- 7) Den Tjekkiske Republik: 35 000 EUR
- 8) Estland: 16 000 EUR
- 9) Cypern: 15 600 EUR
- 10) Letland: 17 200 EUR
- 11) Litauen: 29 000 EUR
- 12) Ungarn: 35 000 EUR
- 13) Malta: 37 000 EUR, når den økonomiske virksomhed hovedsagelig består i levering af varer, 24 300 EUR når den økonomiske virksomhed hovedsagelig består i levering af ydelser med en ringe merværdi (højt input), og 14 600 EUR i andre tilfælde, dvs. levering af ydelser med høj merværdi (lavt input)
- 14) Polen: 10 000 EUR
- 15) Slovenien: 25 000 EUR

- 16) Slovakiet: 35 000 EUR.

Artikel 288

Den omsætning, der benyttes som grundlag for anvendelsen af den i denne afdeling omhandlede ordning, består af følgende beløb uden moms:

- 1) beløbet for leveringer af varer og ydelser, i det omfang disse pålægges afgift
- 2) beløbet for transaktioner, som i henhold til artikel 110 og 111, artikel 125, stk. 1, artikel 127 og artikel 128, stk. 1, er fritaget med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms
- 3) beløbet for de transaktioner, som er fritaget for afgift i henhold til artikel 146-149 og artikel 151, 152 og 153
- 4) beløbet for transaktioner vedrørende fast ejendom, for de i artikel 135, stk. 1, litra b) til g), omhandlede finansielle transaktioner og for forsikringsydelser, medmindre disse transaktioner har karakter af bitransaktioner.

Overdragelse af materielle eller immaterielle investeringsaktiver, som udgjorde en del af en virksomheds aktiver, tages dog ikke i betragtning ved beregning af omsætningens størrelse.

Artikel 289

Afgiftspligtige personer, der er fritaget for afgift, er ikke berettiget til at foretage fradrag af momsen i henhold til artikel 167-171 og artikel 173-177 eller til at anføre denne på deres fakturaer.

Artikel 290

Afgiftspligtige personer, som vil kunne opnå afgiftsfritagelse, kan vælge enten at være omfattet af den almindelige momsordning eller af de i artikel 281 omhandlede forenklede regler. I så fald nyder de godt af den gradvise afgiftsnedsættelse, som den nationale lovgivning eventuelt giver mulighed for.

Artikel 291

Afgiftspligtige personer, som nyder godt af den gradvise nedsættelse, anses med forbehold af anvendelsen af artikel 281 som afgiftspligtige efter den almindelige momsordning.

Artikel 292

Den i denne afdeling fastsatte ordning finder anvendelse indtil en dato, som fastsættes af Rådet i henhold til traktatens artikel 93, men som ikke må ligge senere end tidspunktet for ikrafttrædelsen af den endelige ordning, der er nævnt i artikel 402.

Afdeling 3

Rapport og revision

Artikel 293

Hvert fjerde år fra vedtagelsen af dette direktiv forelægger Kommissionen på grundlag af oplysninger indhentet hos medlemsstaterne en rapport for Rådet om anvendelsen af bestemmelserne i dette kapitel, der, om nødvendigt og under hensyntagen til nødvendigheden af med tiden at opnå overensstemmelse mellem de nationale ordninger, ledsages af forslag vedrørende:

- 1) forbedring af særordningen for små virksomheder
- 2) tilpasning af de nationale ordninger med hensyn til fritagelser for og gradvise nedsættelser af moms
- 3) tilpasning af de i afdeling 2 fastsatte tærskler.

Artikel 294

Rådet træffer i overensstemmelse med traktatens artikel 93 afgørelse om, hvorvidt det under den endelige ordning er nødvendigt med en særordning for små virksomheder, og træffer i givet fald bestemmelse om fælles begrænsninger og gennemførelsesbetingelser for den pågældende særordning.

KAPITEL 2

Fælles standardsatsordning for landbrugere

Artikel 295

1. I dette kapitel forstås ved:

- 1) »landbruger«: den afgiftspligtige person, der udøver sin virksomhed som led i en landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrift
- 2) »landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrifter«: de bedrifter, der af den enkelte medlemsstat anses som sådanne inden for rammerne af den produktionsvirksomhed, der er anført i bilag VII
- 3) »standardsatslandbruger«: den landbruger, på hvem den i dette kapitel omhandlede standardsatsordning finder anvendelse
- 4) »landbrugsprodukter«: de varer, der som et resultat af de i bilag VII anførte former for virksomhed frembringes af landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrifter i de enkelte medlemsstater
- 5) »ydelse på landbrugsområdet«: de ydelser, især de i bilag VIII anførte, som præsteres af en landbruger ved hjælp af arbejdskraft eller de for hans landbrugs-, skovbrugs- eller fiskeribedrift normale produktionsmidler, og som normalt indgår som led i landbrugsproduktionen
- 6) »momsbelastning i tidligere led«: den samlede momsbelastning, der er blevet pålagt varer og ydelser indkøbt af samtlige landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter under standardsatsordningen i hver medlemsstat, i det omfang

denne afgift vil være fradragsberettiget i medfør af artikel 167, 168 og 169 samt artikel 173-177 hos en landbruger, som er undergivet den almindelige momsordning

- 7) »standardsats for godtgørelse«: de procentsatser, som medlemsstaterne fastsætter i henhold til artikel 297, 298 og 299, og som de anvender i de i artikel 300 omhandlede tilfælde for at give standardsatslandbrugere mulighed for at opnå standardgodtgørelsen for momsbelastningen i tidligere led
- 8) »standardgodtgørelse«: det beløb, der fremkommer ved anvendelsen af standardsatsen for godtgørelse på standardsatslandbrugerens omsætning i de i artikel 300 nævnte tilfælde.

2. Den forarbejdningsvirksomhed, som en landbruger foretager med hensyn til produkter, der hovedsagelig hidrører fra hans landbrugsproduktion, under benyttelse af de hjælpemidler, som normalt anvendes i landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter, sidestilles med virksomhed inden for landbrugsproduktion som anført i bilag VII.

Artikel 296

1. Medlemsstaterne kan for landbrugere, for hvilke anvendelsen af den almindelige momsordning eller i givet fald den i kapitel 1 omhandlede særordning vil give vanskeligheder, anvende en standardsatsordning, der tager sigte på at godtgøre den momsbelastning, der er blevet pålagt varer og ydelser indkøbt af standardsatslandbrugere i henhold til bestemmelserne i dette kapitel.

2. Hver medlemsstat kan fra standardsatsordningen udelukke visse kategorier af landbrugere samt de landbrugere, for hvilke anvendelsen af den almindelige momsordning eller i givet fald de i artikel 274 omhandlede forenklede regler ikke frembyder administrative vanskeligheder.

3. Enhver standardsatslandbruger har i overensstemmelse med de nærmere bestemmelser og betingelser, som hver medlemsstat fastsætter, ret til at vælge at være omfattet af den almindelige momsordning eller i givet fald de i artikel 281 omhandlede forenklede regler.

Artikel 297

Medlemsstaterne fastsætter i det omfang, det er nødvendigt, standardsatserne for godtgørelse. De kan fastsætte standardsatser for godtgørelse, der er forskellige for skovbrug, for forskellige undergrupper inden for landbruget og for fiskeri.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om de i henhold til stk. 1 fastsatte standardsatser for godtgørelse, før de tages i anvendelse.

Artikel 298

Standardsatserne for godtgørelse fastsættes på grundlag af makroøkonomiske oplysninger, der kun vedrører standardsatslandbrugere for de sidste tre år.

Satserne kan afrundes til nærmeste lavere eller højere halve procent. Medlemsstaterne kan også nedbringe disse satser til 0.

Artikel 299

Standardsatserne for godtgørelse må ikke bevirke, at standardsatslandbrugere som helhed får større tilbagebetalinger end momsbelastningen i tidligere led.

Artikel 300

Standardsatserne for godtgørelse anvendes på prisen uden moms for følgende varer og ydelser:

- 1) landbrugsprodukter, som standardsatslandbrugere har leveret til andre afgiftspligtige personer end dem, der i den medlemsstat, hvor leveringerne er foretaget, er omfattet af denne standardsatsordning
- 2) landbrugsprodukter, som standardsatslandbrugere på de i artikel 138 fastsatte betingelser har leveret til ikke-afgiftspligtige juridiske personer, hvis erhvervelser af varer inden for Fællesskabet er momspligtige i henhold til artikel 2, stk. 1, litra b), i den medlemsstat, hvor forsendelsen eller transporten af de således leverede landbrugsprodukter afsluttes
- 3) ydelser på landbrugsområdet, som standardsatslandbrugere har leveret til andre afgiftspligtige personer end dem, der i den medlemsstat, hvor leveringerne er foretaget, er omfattet af denne standardsatsordning

Artikel 301

1. For de i artikel 300 omhandlede leveringer af landbrugsprodukter og ydelser på landbrugsområdet fastsætter medlemsstaterne, at standardgodtgørelsen betales enten af kunden eller af det offentlige.

2. For andre leveringer af landbrugsprodukter og ydelser på landbrugsområdet end de i artikel 300 omhandlede anses betaling af standardgodtgørelsen for at være foretaget af kunden.

Artikel 302

Når en standardsatslandbruger er omfattet af en standardgodtgørelse, har han ikke fradragsret for aktiviteter, der er omfattet af denne standardsatsordning.

Artikel 303

1. Når den afgiftspligtige kunde betaler en standardgodtgørelse i henhold til artikel 301, stk. 1, har han ret til på de i artikel 167, 168 og 169 og artikel 173-177 fastsatte betingelser og efter de af medlemsstaterne nærmere fastsatte bestemmelser i den afgift, han skal erlægge i den medlemsstat, hvor han foretager de afgiftspligtige transaktioner, hvoraf der er betalt moms, at fradrage den pågældende godtgørelse.

2. Medlemsstaterne indrømmer kunden tilbagebetaling af den standardgodtgørelse, han har betalt i forbindelse med en af følgende transaktioner:

- a) levering af landbrugsprodukter foretaget på de i artikel 138 fastsatte betingelser, når kunden er en afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig juridisk person, der handler i denne egenskab i en anden medlemsstat, på hvis område hans erhvervelser af varer inden for Fællesskabet er momspligtige i henhold til artikel 2, stk. 1, litra b)
 - b) levering af landbrugsprodukter foretaget på de i artikel 146, 147, 148 og 156, artikel 157, stk. 1, litra b), og artikel 158, 160 og 161 fastsatte betingelser til en afgiftspligtig kunde etableret uden for Fællesskabet, når de pågældende landbrugsprodukter af kunden anvendes til transaktioner som omhandlet i artikel 169, litra a) og b), eller til ydelser, der betragtes som leveret i den medlemsstat, på hvis område den pågældende kunde er etableret, og for hvilke afgiften i henhold til artikel 196 udelukkende påhviler kunden
 - c) ydelser på landbrugsområdet, der leveres til en afgiftspligtig kunde etableret inden for Fællesskabet, men i en anden medlemsstat, eller til en afgiftspligtig kunde etableret uden for Fællesskabet, når disse ydelser af kunden anvendes til transaktioner som omhandlet i artikel 169, litra a) og b), eller til ydelser, der betragtes som leveret i den medlemsstat, på hvis område den pågældende kunde er etableret, og for hvilke afgiften i henhold til artikel 196 udelukkende påhviler kunden.
3. Medlemsstaterne fastsætter nærmere bestemmelser vedrørende de i stk. 2 omhandlede tilbagebetalinger. De kan navnlig anvende bestemmelserne i direktiv 79/1072/EØF og 86/560/EØF.

Artikel 304

Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for effektivt at kontrollere udbetalingen af standardgodtgørelserne til standardsatslandbrugere.

Artikel 305

Når medlemsstaterne anvender denne standardsatsordning, træffer de alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at leveringer af landbrugsprodukter mellem medlemsstater foretaget på de i artikel 33 fastsatte betingelser pålægges afgift på samme måde, uanset om leveringen foretages af en standardsatslandbruger eller af en anden afgiftspligtig person.

KAPITEL 3

Særordning for rejsebureauer

Artikel 306

1. Medlemsstaterne anvender en momssærordning på transaktioner udført af rejsebureauer i overensstemmelse med dette kapitel, for så vidt disse bureauer handler i eget navn over for den rejsende og til rejsens gennemførelse anvender leveringer af varer og ydelser, der foretages af andre afgiftspligtige personer.

Denne særordning finder ikke anvendelse på rejsebureauer, der udelukkende fungerer som formidler, og på hvilke artikel 79, stk. 1, litra c), finder anvendelse ved beregning af afgiftsgrundlaget.

2. Ved anvendelsen af dette kapitel betragtes rejsearrangører som rejsebureauer.

Artikel 307

De transaktioner, der på de i artikel 306 fastsatte betingelser udføres af rejsebureauet med henblik på gennemførelse af en rejse, anses som én enkelt ydelse leveret af rejsebureauet over for den rejsende.

Enkeltydelsen pålægges afgift i den medlemsstat, hvor rejsebureauet har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres af bureauet.

Artikel 308

For enkeltydelsen leveret af rejsebureauet anses som afgiftsgrundlag og som pris uden moms i henhold til artikel 226, nr. 8), rejsebureauets fortjenstmargen, dvs. forskellen mellem det samlede beløb uden moms, der skal betales af den rejsende, og rejsebureauets faktiske omkostninger til de af andre afgiftspligtige personer foretagne leveringer af varer og ydelser, for så vidt disse transaktioner direkte kommer den rejsende til gode.

Artikel 309

Hvis de transaktioner, som udføres for rejsebureauet af andre afgiftspligtige personer, gennemføres af sidstnævnte uden for Fællesskabet, sidestilles bureauets ydelser med virksomhed som formidler, der i medfør af artikel 153 er fritaget for afgift.

Hvis de i stk. 1 omhandlede transaktioner gennemføres såvel inden for som uden for Fællesskabet, skal kun den del af rejsebureauets ydelser, der vedrører de uden for Fællesskabet gennemførte transaktioner, anses som afgiftsfri.

Artikel 310

De momsbeløb, som andre afgiftspligtige personer fakturerer rejsebureauet for de i artikel 307 omhandlede transaktioner, der direkte kommer den rejsende til gode, berettiger hverken til fradrag eller tilbagebetaling i nogen medlemsstat.

KAPITEL 4

Særordninger for brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter

Afdeling 1

Definitioner

Artikel 311

1. I dette kapitel og med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser forstås ved:

- 1) »brugte genstande«: løsøregenstande, der kan genanvendes i den foreliggende stand eller efter reparation, undtagen kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter og undtagen ædle metaller og ædle stene defineret som sådanne af medlemsstaterne
- 2) »kunstgenstande«: de varer, der er nævnt i bilag IX, del A
- 3) »samlerobjekter«: de varer, der er nævnt i bilag IX, del B
- 4) »antikviteter«: de varer, der er nævnt i bilag IX, del C
- 5) »afgiftspligtig videreforsandler«: enhver afgiftspligtig person, der som led i sin økonomiske virksomhed køber eller benytter til brug for sin virksomhed eller indfører brugte genstande eller kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter med henblik på videresalg, uanset om denne afgiftspligtige person handler for egen regning eller for en andens regning i henhold til en kommissionsaftale med henblik på køb eller salg
- 6) »auktionsholder«: enhver afgiftspligtig person, der som led i sin økonomiske virksomhed tilbyder en vare til bortsalg ved en offentlig auktion med henblik på at overdrage den til den højstbydende
- 7) »kommittent for en auktionsholder«: enhver person, der overdrager en vare til en auktionsholder i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg.

2. Medlemsstaterne kan undlade at betragte varerne i bilag IX, del A, nr. 5), 6) og 7), som kunstgenstande.

3. Af den i stk. 1, nr. 7), nævnte kommissionsaftale med henblik på salg skal det fremgå, at auktionsholderen tilbyder varen til bortsalg ved en offentlig auktion i sit navn, men for kommittentens regning, og at han overdrager varen i sit navn, men for kommittentens regning til den højstbydende, som får meddelt hammerslag for varen ved offentlig auktion.

Afdeling 2

Særordning for afgiftspligtige videreforhandlere

Underafdeling 1

Fortjenstmargenordning

Artikel 312

Ved anvendelsen af denne underafdeling forstås ved:

- 1) »salgspris«: den samlede modværdi, som den afgiftspligtige videreforhandler modtager eller vil modtage af kunden eller tredjemand, herunder tilskud, der er direkte forbundet med transaktionen, skatter, told, importafgifter og andre afgifter, biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som den afgiftspligtige videreforhandler forlanger afholdt af kunden, men undtagen de beløb, der er omhandlet i artikel 79
- 2) »købspris«: den samlede modværdi som defineret i nr. 1), som leverandøren modtager eller vil modtage af den afgiftspligtige videreforhandler.

Artikel 313

1. Medlemsstaterne anvender på leveringer af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter, der foretages af afgiftspligtige videreforhandlere, en særordning med moms af den afgiftspligtige videreforhandlers fortjenstmargen i overensstemmelse med bestemmelserne i denne underafdeling.

2. Indtil indførelsen af den endelige ordning i artikel 402 finder den i nærværende artikels stk. 1 omhandlede ordning ikke anvendelse på leveringer af nye transportmidler, der foretages på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra a), fastsatte betingelser.

Artikel 314

Fortjenstmargenordningen finder anvendelse på leveringer af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter og antikviteter foretaget af en afgiftspligtig videreforhandler, når disse varer er leveret til ham inden for Fællesskabet af en af følgende personer:

- a) en ikke-afgiftspligtig person
- b) en anden afgiftspligtig person, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne anden afgiftspligtige person er fritaget for afgift i overensstemmelse med artikel 136
- c) en anden afgiftspligtig person, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne anden afgiftspligtige person er omfattet af den afgiftsfritagelse for små virksomheder, der er omhandlet i artikel 282-292, og vedrører et investeringsgode
- d) en anden afgiftspligtig videreforhandler, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne anden afgiftspligtige

videreforhandler er blevet pålagt moms i overensstemmelse med særordningen.

Artikel 315

Afgiftsgrundlaget for de leveringer af varer, der er omhandlet i artikel 314, er den afgiftspligtige videreforhandlers fortjenstmargen med fradrag af den moms, der vedrører selve fortjenstmargenen.

Den afgiftspligtige videreforhandlers fortjenstmargen er lig med forskellen mellem den salgspris, som den afgiftspligtige videreforhandler forlanger for varen, og købsprisen.

Artikel 316

1. Medlemsstaterne giver de afgiftspligtige videreforhandlere ret til at vælge at anvende fortjenstmargenordningen på leveringer af følgende varer:

- a) kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, som de selv har indført
- b) kunstgenstande, som er leveret til dem af kunstneren eller dennes retssuccessorer
- c) kunstgenstande, som er leveret til dem af en afgiftspligtig person, der ikke er en afgiftspligtig videreforhandler, når leveringen er sket under anvendelse af den nedsatte sats i henhold til artikel 103.

2. Medlemsstaterne fastlægger de nærmere bestemmelser for den i stk. 1 omhandlede valgmulighed, som under alle omstændigheder skal dække en periode på mindst to kalenderår.

Artikel 317

Når en afgiftspligtig videreforhandler benytter sig af den i artikel 308 omhandlede mulighed, fastlægges afgiftsgrundlaget i overensstemmelse med artikel 315.

For så vidt angår leveringer af kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, som den afgiftspligtige videreforhandler selv har indført, er den købspris, der skal tages hensyn til ved beregning af fortjenstmargenen, lig med afgiftsgrundlaget ved indførsel som fastlagt i overensstemmelse med artikel 85-89 med tillæg af den moms, som skal betales eller er betalt ved indførsel.

Artikel 318

1. For at forenkle opkrævningen af afgiften kan medlemsstaterne efter høring af Momsudvalget for visse transaktioner eller for visse kategorier af afgiftspligtige videreforhandlere fastsætte, at afgiftsgrundlaget for leveringer af varer, der er omfattet af fortjenstmargenordningen, fastsættes for hver afgiftsperiode, for hvilken den afgiftspligtige videreforhandler skal afgive den i artikel 250 omhandlede momsangivelse.

I det i første afsnit omhandlede tilfælde er afgiftsgrundlaget for leveringer af varer, hvorpå der anvendes én og samme momssats, den afgiftspligtige videreforhandlers samlede fortjenstmargen

med fradrag af momsen vedrørende samme fortjenstmargen.

2. Den samlede fortjenstmargen er lig med forskellen mellem følgende to beløb:

- a) det samlede beløb for de leveringer af varer, der er omfattet af fortjenstmargenordningen, og som den afgiftspligtige videreforhandler har foretaget i løbet af den afgiftsperiode, som angivelsen vedrører, dvs. det samlede beløb af salgspriserne
- b) det samlede beløb for de køb af varer, der er omhandlet i artikel 314, og som den afgiftspligtige videreforhandler har foretaget i løbet af den afgiftsperiode, som angivelsen vedrører, dvs. det samlede beløb af købspriserne.

3. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at undgå, at de i stk. 1 omhandlede afgiftspligtige personer opnår uberettigede fordele eller lider uberettigede tab.

Artikel 319

Den afgiftspligtige videreforhandler kan for hver levering, der henhører under fortjenstmargenordningen, anvende den almindelige momsordning.

Artikel 320

1. Når den afgiftspligtige videreforhandler anvender den almindelige momsordning i forbindelse med levering af kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, som han selv har indført, har han ret til at trække den moms, som skal betales eller er betalt ved indførslen af den pågældende vare, fra i det afgiftsbeløb, som han skal betale.

Når den afgiftspligtige videreforhandler anvender den almindelige momsordning i forbindelse med levering af en kunstgenstand, som er leveret til ham af kunstneren eller dennes retssuccessorer eller af en afgiftspligtig person, som ikke er en afgiftspligtig videreforhandler, har han ret til at trække den moms, som skal betales eller er betalt for den pågældende kunstgenstand, fra i det afgiftsbeløb, som han skal betale.

2. Fradragsretten indtræder samtidig med, at afgiften for den levering, for hvilken den afgiftspligtige videreforhandler vælger at anvende den almindelige momsordning, forfalder til betaling.

Artikel 321

Leveringer af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, som foretages på de i artikel 146, 147, 148 og 151 fastsatte betingelser, og som er omfattet af fortjenstmargenordningen, fritages for afgift.

Artikel 322

I det omfang varer anvendes i forbindelse med den afgiftspligtige videreforhandlers leveringer, der er omfattet af fortjenstmargenordningen, må han ikke trække følgende beløb fra i det afgiftsbeløb, han skal betale:

- a) den moms, som skal betales eller er betalt for kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, som han selv har indført
- b) den moms, som skal betales eller er betalt for kunstgenstande, der er eller vil blive leveret til ham af kunstneren eller dennes retssuccessorer
- c) den moms, som skal betales eller er betalt for kunstgenstande, der er eller vil blive leveret til ham af en afgiftspligtig person, der ikke er en afgiftspligtig videreforhandler.

Artikel 323

En afgiftspligtig person må ikke trække den moms, som skal betales eller er betalt for varer, der er eller vil blive leveret til ham af en afgiftspligtig videreforhandler, fra i den afgift, som han skal betale, hvis den afgiftspligtige videreforhandlers levering af disse varer er omfattet af fortjenstmargenordningen.

Artikel 324

En afgiftspligtig videreforhandler, der både anvender den almindelige momsordning og fortjenstmargenordningen, skal i overensstemmelse med de retningslinjer, der er fastsat af medlemsstaterne, angive transaktionerne under hver af disse ordninger særskilt i sit regnskab.

Artikel 325

En afgiftspligtig videreforhandler må ikke på de fakturaer, han udsteder, særskilt angive momsen for de leveringer af varer, han lader omfatte af fortjenstmargenordningen.

Underafdeling 2

Overgangsordning for brugte transportmidler

Artikel 326

De medlemsstater, der pr. 31. december 1992 anvendte en anden momssærordning end fortjenstmargenordningen på afgiftspligtige videreforhandlers leveringer af brugte transportmidler, kan opretholde denne ordning indtil indførelsen af den endelige momsordning, der er nævnt i artikel 402, hvis den opfylder — eller tilpasses, således at den opfylder — de i denne underafdeling fastsatte betingelser.

Danmark kan indføre den ordning, som er omhandlet i stk. 1.

Artikel 327

1. Denne overgangsordning gælder for leveringer af brugte transportmidler, som foretages af afgiftspligtige videreforhandlere, og som omfattes af fortjenstmargenordningen.

2. Denne overgangsordning gælder ikke for leveringer af nye transportmidler, der foretages på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra a), fastsatte betingelser.

3. Ved anvendelsen af stk. 1 forstås ved »brugt transportmiddel« motordrevne landkøretøjer, fartøjer og luftfartøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra a), hvis det drejer sig om brugte genstande, der ikke opfylder betingelserne for at anse disse transportmidler som nye.

Artikel 328

Momsen på hver af de i artikel 327 omhandlede leveringer er lig med den, der skulle svares, hvis leveringen var underlagt den almindelige momsordning, med fradrag af den moms, som anses for stadig at være indregnet i den afgiftspligtige videreforhandlers købspris for transportmidlet.

Artikel 329

Den moms, der anses for at være indregnet i den afgiftspligtige videreforhandlers købspris for transportmidlet, beregnes således:

- a) den købspris, der skal anvendes, er den, der er nævnt i artikel 312, nr. 2),
- b) den afgiftspligtige videreforhandlers købspris anses for at omfatte den moms, som skulle svares, hvis den afgiftspligtige videreforhandlers leverandør havde ladet sin levering omfatte af den almindelige momsordning
- c) den sats, der skal anvendes, er den, der i henhold til artikel 93 gælder i den medlemsstat, på hvis område stedet for leveringen til den afgiftspligtige videreforhandler som fastlagt i henhold til artikel 31 og 32 anses for at være beliggende.

Artikel 330

Den moms, der skal svares for hver af de i artikel 327, stk. 1, omhandlede leveringer af transportmidler, og som beregnes efter artikel 328, må ikke være lavere end den moms, der skulle svares, hvis denne levering havde været omfattet af fortjenstmargenordningen.

Medlemsstaterne kan fastsætte, at hvis leveringen havde været omfattet af fortjenstmargenordningen, må denne fortjenstmargen ikke være mindre end 10 % af salgsprisen som omhandlet i artikel 312, nr. 1).

Artikel 331

En afgiftspligtig person må ikke i den afgift, som han skal betale, fratække den moms, som skal betales eller er betalt for brugte transportmidler, der leveres til ham af en afgiftspligtig videreforhandler, hvis videreforhandlerens levering af disse varer er momspligtig i henhold til denne overgangsordning.

Artikel 332

En afgiftspligtig videreforhandler må ikke på de fakturaer, han udsteder, særskilt angive momsen for de leveringer, som han lader omfatte af denne overgangsordning.

Afdeling 3

Særordning for salg ved offentlig auktion

Artikel 333

1. Medlemsstaterne kan anvende en særordning med moms af den fortjenstmargen, som er opnået af en auktionsholder i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling, for så vidt angår leveringer af brugte genstande, kunstgenstande, samlerobjekter eller antikviteter, der foretages af den pågældende auktionsholder, der handler i eget navn og for regning af de i artikel 334 nævnte personer i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg af disse varer ved offentlig auktion.

2. Den i stk. 1 omhandlede ordning finder ikke anvendelse på leveringer af nye transportmidler, der foretages på de i artikel 138, stk. 1 og stk. 2, litra a), fastsatte betingelser.

Artikel 334

Denne særordning anvendes på leveringer, der foretages af en auktionsholder, der handler i eget navn for regning af en af følgende personer:

- a) en ikke-afgiftspligtig person
- b) en anden afgiftspligtig person, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne afgiftspligtige person i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg er fritaget for afgift i overensstemmelse med artikel 136
- c) en anden afgiftspligtig person, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne afgiftspligtige person i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg er omfattet af den afgiftsfritagelse for små virksomheder, der er omhandlet i artikel 282-292, og vedrører et investeringsgode
- d) en afgiftspligtig videreforhandler, for så vidt leveringen af varen foretaget af denne afgiftspligtige videreforhandler i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg pålægges moms i overensstemmelse med fortjenstmargenordningen.

Artikel 335

Levering af en vare til en afgiftspligtig auktionsholder anses for at være foretaget samtidig med, at selve bortsalget af denne vare ved offentlig auktion finder sted.

Artikel 336

Afgiftsgrundlaget for de leveringer af varer, der er omhandlet i denne afdeling, er det samlede beløb, som auktionsholderen i henhold til artikel 339 fakturerer kunden med fradrag af følgende beløb:

- a) det nettobeløb, som auktionsholderen betaler eller skal betale kommittenten i overensstemmelse med artikel 337
- b) den moms, som auktionsholderen skal erlægge ved leveringen.

Artikel 337

Det nettobeløb, som auktionsholderen betaler eller skal betale sin kommittent, er lig med forskellen mellem den pris, ved hvilken der er givet hammerlag for varen ved offentlig auktion, og den provision, som auktionsholderen får eller vil få af kommittenten i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg.

Artikel 338

Auktionsholdere, der leverer varer på de i artikel 333 og 334 fastsatte betingelser, skal i deres bogholderi godskrive en interimskonto følgende beløb:

- a) de beløb, de modtager eller vil modtage fra køberen af varen
- b) de beløb, som tilbagebetales eller vil blive tilbagebetalt til sælgeren af varen.

Der skal kunne føres bevis for eller gøres rede for de i stk. 1 omhandlede beløb.

Artikel 339

Auktionsholderen skal til kunden udstede en faktura, der skal angive hver af følgende elementer:

- a) hammerlagsprisen for varen
- b) skatter, told, importafgifter og andre afgifter
- c) biomkostninger såsom provisions-, emballage-, transport- og forsikringsomkostninger, som auktionsholderen forlanger afholdt af kunden.

Den af auktionsholderen udstedte faktura må ikke indeholde en særskilt angivelse af momsen.

Artikel 340

1. En auktionsholder, som har fået overdraget varen i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg ved offentlig auktion, skal udfærdige en afregning til sin kommittent.

En afregning, der udstedes af auktionsholderen, skal indeholde en tydelig angivelse af transaktionens beløb, dvs.

hammerlagsprisen for varen med fradrag af den provision, som modtages eller vil blive modtaget fra kommittenten.

2. En afregning, der er udarbejdet på de i stk. 1 nævnte betingelser, træder i stedet for den faktura, som kommittenten, når han er en afgiftspligtig person, skal udstede til auktionsholderen i overensstemmelse med artikel 220.

Artikel 341

De medlemsstater, der anvender den i denne afdeling fastsatte ordning, skal ligeledes anvende den på leveringer af brugte transportmidler som defineret i artikel 327, stk. 3, der foretages af en auktionsholder, der handler i eget navn i henhold til en kommissionsaftale med henblik på salg af disse varer ved offentlig auktion for en afgiftspligtig videreforshandlers regning, forudsat at disse leveringer af den pågældende afgiftspligtige videreforshandler ville være blevet pålagt moms i henhold til overgangsordningen for brugte transportmidler.

Afdeling 4**Foranstaltninger mod konkurrenceforvridning og skattesvig***Artikel 342*

Medlemsstaterne kan træffe foranstaltninger vedrørende retten til at fradrage momsen for at undgå, at de afgiftspligtige videreforshandlere, der berøres af en af de i afdeling 2 omhandlede ordninger, opnår uberettigede fordele eller lider uberettigede tab.

Artikel 343

Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen med henblik på at bekæmpe skattesvig give medlemsstaterne tilladelse til at træffe særlige foranstaltninger, således at den moms, der skal svares i henhold til fortjenstmargenordningen, ikke må være lavere end det afgiftsbeløb, der skulle betales, hvis fortjenstmargenen svarede til en bestemt procentdel af salgsprisen.

Procentdelen af salgsprisen fastsættes under hensyn til de fortjenstmargener, der normalt praktiseres af erhvervsdrivende i den pågældende sektor.

KAPITEL 5

Særordning for investeringsguld**Afdeling 1****Almindelige bestemmelser***Artikel 344*

1. I dette direktiv og med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser forstås ved »investeringsguld«:

- 1) guld i form af en barre eller plade af en vægt, der er godkendt af guldmarkederne og af en lødighed på 995‰ eller derover, eventuelt repræsenteret ved værdipapirer

2) guldmønter, der er af en lødighed på 900‰ eller derover, er slået efter år 1800, er eller har været lovligt betalingsmiddel i oprindelseslandet og sædvanligvis sælges til en pris, der ikke overstiger den normale markedsværdi af møntens guldindhold med mere end 80 %.

2. Medlemsstaterne kan undtage små barrer og plader med en vægt på 1 g eller derunder fra denne særordning.

3. I dette direktiv anses de i stk. 1, nr. 2), omhandlede guldmønter ikke for at blive solgt på grund af deres numismatiske interesse.

Artikel 345

Fra og med 1999 giver alle medlemsstater inden den 1. juli hvert år Kommissionen meddelelse om, hvilke mønter der opfylder de i artikel 344, stk. 1, nr. 2), nævnte kriterier og handles i den pågældende medlemsstat. Kommissionen offentliggør en fuldstændig liste over disse mønter i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende* inden den 1. december hvert år. Mønter, der er medtaget på den offentliggjorte liste, anses for at opfylde disse kriterier i hele det år, som den offentliggjorte liste vedrører.

Afdeling 2

Afgiftsfritagelse

Artikel 346

Medlemsstaterne fritager levering, erhvervelse inden for Fællesskabet samt indførsel af investeringsguld, herunder investeringsguld, der er repræsenteret af certifikater for allokert eller ikke-allokeret guld, eller som er handlet på guldkonti, herunder navnlig guldlån og swaps, som repræsenterer en ejendomsret til eller et tilgodehavende i investeringsguld, samt transaktioner med investeringsguld i form af futures og terminskontrakter, som indebærer overdragelse af en ejendomsret til eller et tilgodehavende i investeringsguld, for moms.

Artikel 347

Medlemsstaterne fritager ydelser udført af agenter, der handler i en anden persons navn og for dennes regning, når de pågældende medvirker ved leveringen af investeringsguld på vegne af den hovedforpligtede.

Afdeling 3

Ret til at vælge at betale afgift

Artikel 348

Medlemsstaterne giver afgiftspligtige personer, der fremstiller investeringsguld eller omdanner guld til investeringsguld, ret til at vælge at betale afgift af levering af investeringsguld til en anden afgiftspligtig person, når leveringen ellers ville være fritaget i henhold til artikel 346.

Artikel 349

1. Medlemsstaterne kan give afgiftspligtige personer, der i forbindelse med deres handel sædvanligvis leverer guld til industrielt formål, ret til at vælge at betale afgift af levering af

de i artikel 344, stk. 1, nr. 1), omhandlede guldbarrer eller guldplader til en anden afgiftspligtig person, når leveringen ellers ville være fritaget i henhold til artikel 346.

2. Medlemsstaterne kan begrænse omfanget af den i stk. 1 omhandlede valgmulighed.

Artikel 350

Når leverandøren har benyttet sig af den i artikel 348 og 349 fastsatte valgmulighed, giver medlemsstaterne agenten ret til at vælge at betale afgift af de i artikel 347 nævnte ydelser.

Artikel 351

Medlemsstaterne fastlægger de nærmere vilkår for at kunne benytte de i denne afdeling omhandlede valgmuligheder og underretter Kommissionen herom.

Afdeling 4

Transaktioner på et reguleret guldmarked

Artikel 352

Hver medlemsstat kan efter høring af Momsudvalget lægge moms på specifikke transaktioner, der vedrører investeringsguld, og som finder sted i den pågældende medlemsstat mellem afgiftspligtige personer, som opererer på et guldmarked, der er reguleret af den pågældende medlemsstat, eller mellem en sådan afgiftspligtig og en anden afgiftspligtig person, som ikke opererer på dette marked. Medlemsstaten må dog ikke lægge afgift på leveringer, der foretages på de i artikel 138 omhandlede betingelser, eller udførsel, der vedrører investeringsguld.

Artikel 353

De medlemsstater, som i henhold til artikel 352 lægger afgift på transaktioner mellem afgiftspligtige personer, der opererer på et reguleret guldmarked, tillader af forenklingshensyn suspension af den afgift, der skal opkræves, og fritager de afgiftspligtige personer for regnskabskravene vedrørende momsen.

Afdeling 5

Særlige rettigheder og forpligtelser for investeringsguldhandlere

Artikel 354

Hvis hans efterfølgende levering af investeringsguldet er fritaget for afgift ifølge dette kapitel, har den afgiftspligtige person ret til at fradrage følgende beløb:

- a) moms, som skal betales eller er betalt for investeringsguld, som han har fået leveret af en person, der har gjort brug af den i artikel 348 og 349 omhandlede valgmulighed, eller som han har fået leveret i overensstemmelse med afdeling 4
- b) moms, som skal betales eller er betalt for levering til den pågældende, erhvervelse inden for Fællesskabet eller indførsel foretaget af denne person, af andet guld end investeringsguld, som efterfølgende af ham eller på hans

vegne er omdannet til investeringsguld

- c) moms, som skal betales eller er betalt for modtagne ydelser i form af ændring af form, vægt eller lødighed af guld, herunder investeringsguld.

Artikel 355

Afgiftspligtige personer, der fremstiller investeringsguld eller omdanner guld til investeringsguld, har ret til at fradrage afgift, som de skal betale eller har betalt for levering, erhvervelse inden for Fællesskabet eller indførsel af varer eller levering af ydelser, der er knyttet til fremstillingen eller omdannelsen af dette guld, svarende til at en efterfølgende levering af det guld, der er fritaget for afgift ifølge artikel 346, var blevet pålagt afgift.

Artikel 356

1. Medlemsstaterne skal drage omsorg for, at investeringsguld-handlere som minimum fører regnskab over alle væsentlige transaktioner med investeringsguld og opbevarer dokumentation, der giver mulighed for at fastslå kundernes identitet i forbindelse med disse transaktioner.

De handlende skal opbevare de i første afsnit omhandlede oplysninger i mindst fem år.

2. Medlemsstaterne kan med henblik på at opfylde kravene i stk. 1 acceptere tilsvarende forpligtelser i medfør af foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til anden fællesskabslovgivning, som f.eks. Rådets direktiv 91/308/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF af 26. oktober 2005 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme ⁽¹⁾.

3. Medlemsstaterne kan fastsætte strengere forpligtelser, navnlig om særlige registre eller særlige regnskabskrav.

KAPITEL 6

Særordning for ikke-etablerede afgiftspligtige personer, der leverer elektroniske ydelser til ikke-afgiftspligtige personer

Afdeling 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 357

Bestemmelserne i dette kapitel gælder til den 31. december 2006.

Artikel 358

I dette kapitel og med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser forstås ved:

- 1) »ikke-etableret afgiftspligtig person«: en afgiftspligtig person, som hverken har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed på Fællesskabets område eller

har et fast forretningssted dér, og som ikke i øvrigt skal momsregistreres i henhold til artikel 214

- 2) »elektroniske ydelser« og »elektronisk leverede ydelser«: de ydelser, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, litra k)
- 3) »identifikationsmedlemsstat«: den medlemsstat, som den ikke-etablerede afgiftspligtige person vælger at kontakte for at anmelde, hvornår hans virksomhed som afgiftspligtig inden for Fællesskabets område påbegyndes i henhold til bestemmelserne i dette kapitel
- 4) »forbrugsmedlemsstat«: den medlemsstat, hvor leveringen af de elektroniske ydelser anses for at finde sted i henhold til artikel 57
- 5) »momsangivelse«: en angivelse, som indeholder de oplysninger, der er nødvendige for at fastlægge det momsbeløb, der skal betales i hver medlemsstat.

Afdeling 2

Særordning for elektronisk leverede ydelser

Artikel 359

Medlemsstaterne tillader en ikke-etableret afgiftspligtig person, som leverer elektroniske ydelser til en ikke-afgiftspligtig person, som er etableret eller har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted i en medlemsstat, at anvende denne særordning. Denne særordning finder anvendelse på alle ydelser, der leveres på denne måde inden for Fællesskabet.

Artikel 360

Den ikke-etablerede afgiftspligtige person skal til identifikationsmedlemsstaten anmelde påbegyndelse og ophør af sin virksomhed som afgiftspligtig eller ændringer i denne virksomhed, som gør, at han ikke længere opfylder betingelserne for at være omfattet af denne særordning. Denne anmeldelse skal foretages elektronisk.

Artikel 361

1. Oplysningerne fra den ikke-etablerede afgiftspligtige person til identifikationsmedlemsstaten om påbegyndelse af hans afgiftspligtige virksomhed skal indeholde følgende enkeltheder:

- a) navn
- b) postadresse
- c) elektroniske adresser, herunder websteder
- d) eventuelt skattnummer i hans hjemland
- e) en erklæring om, at vedkommende ikke er momsregistreret i Fællesskabet.

⁽¹⁾ EUT L 309 af 25.11.2005, s. 15).

2. Den ikke-etablerede afgiftspligtige person skal meddele identifikationsmedlemsstaten enhver ændring i de afgivne oplysninger.

Artikel 362

Identifikationsmedlemsstaten tildeler den ikke-etablerede afgiftspligtige person et individuelt momsregistreringsnummer og meddeler ham dette nummer elektronisk. På grundlag af de oplysninger, der anvendes til denne identifikation, kan forbrugsmedlemsstaterne anvende deres egne identifikationssystemer.

Artikel 363

Identifikationsmedlemsstaten sletter den ikke-etablerede afgiftspligtige person fra identifikationsregisteret i følgende tilfælde:

- a) hvis han meddeler, at han ikke længere leverer elektroniske ydelser
- b) hvis det på anden måde kan antages, at hans afgiftspligtige virksomhed er bragt til ophør
- c) hvis den afgiftspligtige person ikke længere opfylder betingelserne for at være omfattet af denne særordning
- d) hvis han til stadighed undlader at rette sig efter reglerne for særordningen.

Artikel 364

Den ikke-etablerede afgiftspligtige person indsender elektronisk til identifikationsmedlemsstaten en momsangivelse for hvert kalenderkvarter, uanset om der er leveret elektroniske ydelser eller ej. Angivelsen skal indsendes inden for 20 dage efter udgangen af den afgiftsperiode, som angivelsen vedrører.

Artikel 365

Momsangivelsen skal indeholde identifikationsnummeret samt for hver enkelt forbrugsmedlemsstat, hvor der skal svares moms, den samlede værdi uden moms af de leveringer af elektroniske ydelser, der er foretaget i afgiftsperioden, og det samlede tilsvarende afgiftsbeløb. Også de gældende momssatser og det samlede skyldige afgiftsbeløb skal anføres på angivelsen.

Artikel 366

1. Momsangivelsen udarbejdes i euro.

De medlemsstater, der ikke har indført euroen, kan kræve, at momsangivelsen angives i deres nationale valuta. Hvis leverancerne er foretaget i andre valutaer, anvender den ikke-etablerede afgiftspligtige person kursen på den sidste dag i afgiftsperioden, når momsangivelsen udfyldes.

2. Omregningen sker til de valutakurser, som Den Europæiske Centralbank har offentliggjort for den pågældende dag, eller, hvis der ikke har været nogen offentliggørelse den dag, den næste offentliggørelsesdag.

Artikel 367

Den ikke-etablerede afgiftspligtige person indbetaler momsen, når momsangivelsen indsendes.

Betalingen sker til en bankkonto denomineret i euro, der er udpeget af identifikationsmedlemsstaten. Medlemsstater, der ikke har indført euroen, kan kræve, at betaling sker til en bankkonto denomineret i den nationale valuta.

Artikel 368

En ikke-etableret afgiftspligtig person, der gør brug af denne særordning, kan ikke foretage fradrag af momsbeløb i henhold til artikel 168 i dette direktiv. Uanset artikel 1, stk. 1, i direktiv 86/560/EØF får denne afgiftspligtige person tilbagebetalt moms i overensstemmelse med nævnte direktiv. Artikel 2, stk. 2 og 3, og artikel 4, stk. 2, i nævnte direktiv finder ikke anvendelse på tilbagebetaling i forbindelse med elektroniske ydelser, der er omfattet af denne særordning.

Artikel 369

1. En ikke-etableret afgiftspligtig person fører et regnskab over de transaktioner, der er omfattet af denne særordning. Dette regnskab skal være tilstrækkeligt detaljeret til, at forbrugsmedlemsstatens skattemyndigheder kan fastslå, at momsangivelsen er korrekt.

2. Det i stk. 1 omhandlede regnskab skal efter anmodning gøres elektronisk tilgængeligt for identifikationsmedlemsstaten og for forbrugsmedlemsstaten.

Dette regnskab skal opbevares i en periode på ti år fra udgangen af det år, hvor transaktionen blev foretaget.

AFSNIT XIII

UNDTAGELSER

KAPITEL 1

Undtagelser, der finder anvendelse indtil indførelsen af den endelige ordning

Afdeling 1

Undtagelser for de stater, der var medlem af Fællesskabet pr. 1. januar 1978

Artikel 370

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 lagde afgift på de transaktioner, som er anført i bilag X, del A, kan fortsætte med at gøre det.

Artikel 371

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 fritog de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, kan fortsætte med at fritage dem på de betingelser, der var gældende i hver af de berørte medlemsstater på samme dato.

Artikel 372

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 anvendte bestemmelser, der fraviger princippet om det i artikel 179, stk. 1, omhandlede øjeblikkelige fradrag, kan fortsætte med at anvende dem.

Artikel 373

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 anvendte bestemmelser, der fraviger artikel 28 og artikel 79, stk. 1, litra c), kan fortsætte med at anvende dem.

Artikel 374

Uanset artikel 169 og 309 kan de medlemsstater, som pr. 1. januar 1978 uden fradragsret for den i det tidligere omsætningsled betalte moms fritog ydelser, der præsteres af de i artikel 309 omhandlede rejsebureauer, fortsætte med at fritage dem. Denne undtagelse gælder ligeledes for rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning.

Afdeling 2**Undtagelser for de stater, der er tiltrådt Fællesskabet efter 1. januar 1978***Artikel 375*

Grækenland kan fortsætte med at fritage de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 2), 8), 9), 11) og 12), på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten den 1. januar 1987.

Artikel 376

Spanien kan fortsætte med at fritage de ydelser leveret af forfattere, der er anført i bilag X, del B, nr. 2), samt de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 11) og 12), på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten den 1. januar 1993.

Artikel 377

Portugal kan fortsætte med at fritage de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 2), 4), 7), 9), 10) og 13), på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten den 1. januar 1989.

Artikel 378

1. Østrig kan fortsætte med at lægge afgift på de transaktioner, der er anført i bilag X, del A, nr. 2).

2. Så længe der gøres brug af de samme fritagelser i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 31. december 1994, kan Østrig på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage følgende transaktioner:

- a) de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 5) og 9)
- b) alle dele af international personbefordring med fly, til søs eller ad indre vandveje, bortset fra personbefordring på

Bodensøen, med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms.

Artikel 379

1. Finland kan fortsætte med at lægge afgift på de transaktioner, der er anført i bilag X, del A, nr. 2), så længe de samme transaktioner pålægges afgift i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 31. december 1994.

2. Finland kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage de ydelser leveret af forfattere og kunstnere, herunder udøvende kunstnere, som er anført i bilag X, del B, nr. 2), samt de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 5), 9) og 10), så længe der gøres brug af de samme fritagelser i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 31. december 1994.

Artikel 380

Sverige kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage de ydelser leveret af forfattere og kunstnere, herunder udøvende kunstnere, som er anført i bilag X, del B, nr. 2), samt de transaktioner, der er anført i bilag X, del B, nr. 1), 9) og 10), så længe der gøres brug af de samme fritagelser i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 31. december 1994.

Artikel 381

Den Tjekkiske Republik kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 382

Estland kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 383

Cypern kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage følgende transaktioner:

- a) levering af byggegrunde, som anført i bilag X, del B, nr. 9, indtil den 31. december 2007.
- b) international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 384

Så længe der gøres brug af de samme fritagelser i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004, kan Letland på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage følgende transaktioner:

- a) de ydelser leveret af forfattere og kunstnere, herunder udøvende kunstnere, som er anført i bilag X, del B, nr. 2)
- b) international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10).

Artikel 385

Litauen kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 386

Ungarn kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 387

Så længe der gøres brug af de samme fritagelser i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004, kan Malta på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage følgende transaktioner:

- a) offentlig vandforsyning, som anført i bilag X, del B, nr. 8), uden ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms
- b) levering af bygninger og byggegrunde, som anført i bilag X, del B, nr. 9), uden ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms
- c) indenlandsk personbefordring, international personbefordring og søtransport af passagerer mellem øerne, som anført i bilag X, del B, nr. 10), med ret til fradrag af den i det tidligere omsætningsled betalte moms.

Artikel 388

Polen kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 389

Slovenien kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage

international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Artikel 390

Slovakiet kan på de betingelser, der var gældende i medlemsstaten på datoen for dennes tiltrædelse, fortsætte med at fritage international personbefordring, som anført i bilag X, del B, nr. 10), så længe der gøres brug af den samme fritagelse i en af de medlemsstater, som tilhørte Fællesskabet pr. 30. april 2004.

Afdeling 3**Fælles bestemmelser for afdeling 1 og 2***Artikel 391*

De medlemsstater, som fritager de transaktioner, der er omhandlet i artikel 371, 375, 376 og 377, artikel 378, stk. 2, artikel 379, stk. 2, og artikel 380-390, kan give afgiftspligtige personer ret til at vælge at betale afgift af de pågældende transaktioner.

Artikel 392

Medlemsstaterne kan bestemme, at afgiftsgrundlaget ved levering af bygninger og byggegrunde, der er købt med henblik på videresalg af en afgiftspligtig person, som ikke har fradragsret i forbindelse med erhvervelsen, består af forskellen mellem salgspris og købspris.

Artikel 393

1. For at lette overgangen til den endelige ordning, der er omhandlet i artikel 402, tager Rådet på grundlag af en rapport fra Kommissionen de i afdeling 1 og 2 nævnte undtagelsesbestemmelser op til fornyet overvejelse og træffer i overensstemmelse med traktatens artikel 93 afgørelse om en eventuel ophævelse af visse af disse undtagelser eller af dem alle.

2. Efter den endelige ordning vil befordring af personer for så vidt angår den strækning, der er tilbagelagt inden for Fællesskabet, blive pålagt afgift i den medlemsstat, hvorfra rejsen udgår, i henhold til nærmere bestemmelser, der skal vedtages af Rådet i overensstemmelse med traktatens artikel 93.

KAPITEL 2**Undtagelser, der indrømmes efter tilladelse****Afdeling 1****Forenklingsforanstaltninger og foranstaltninger for at forhindre momsunddragelse og momsundgåelse***Artikel 394*

De medlemsstater, som pr. 1. januar 1977 anvendte særlige foranstaltninger for at forenkle afgiftsopkrævningen eller for at forhindre visse former for momsunddragelse eller momsundgåelse, kan opretholde disse på betingelse af, at Kommissionen har fået meddelelse herom inden den 1. januar 1978, og under

forudsætning af, at forenklingsforanstaltningerne er i overensstemmelse med det i artikel 395, stk. 1, andet afsnit, fastsatte kriterium.

Artikel 395

1. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til at indføre særlige foranstaltninger, der fraviger bestemmelserne i dette direktiv, for at forenkle afgiftsopkrævningen eller for at forhindre visse former for momsunddragelse eller momsundgåelse.

Foranstaltninger til forenkling af afgiftsopkrævningen må ikke eller kun i ubetydelig grad påvirke medlemsstatens samlede indtægt fra afgifter, der opkræves ved det endelige forbrug.

2. En medlemsstat, der ønsker at indføre de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, sender en anmodning herom til Kommissionen med alle fornødne oplysninger. Finder Kommissionen, at oplysningerne ikke er tilstrækkelige, kontakter den inden to måneder efter modtagelse af anmodningen den pågældende medlemsstat og præciserer, hvilke yderligere oplysninger der er behov for.

Så snart Kommissionen råder over alle de oplysninger, den finder nødvendige for at kunne vurdere anmodningen, underretter den inden én måned den anmodende medlemsstat herom og fremsender, på originalsproget, anmodningen til de øvrige medlemsstater.

3. Inden tre måneder efter, at Kommissionen har givet underretning i overensstemmelse med stk. 2, andet afsnit, forelægger den Rådet et passende forslag eller, hvis anmodningen om undtagelse giver Kommissionen anledning til at rejse indvendinger, en meddelelse, hvori den redegør for disse indvendinger.

4. Proceduren i stk. 2 og 3 skal under alle omstændigheder gennemføres inden for otte måneder efter, at Kommissionen har modtaget anmodningen.

Afdeling 2

Internationale aftaler

Artikel 396

1. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen give en medlemsstat tilladelse til med et tredjeland eller en international organisation at indgå en aftale, som kan indeholde afvigelser fra dette direktiv.

2. En medlemsstat, der ønsker at indgå en aftale som omhandlet i stk. 1, sender en anmodning herom til Kommissionen med alle fornødne oplysninger. Finder Kommissionen, at oplysningerne ikke er tilstrækkelige, kontakter den inden to måneder efter modtagelse af anmodningen den pågældende medlemsstat og præciserer, hvilke yderligere oplysninger der er behov for.

Så snart Kommissionen råder over alle de oplysninger, den finder nødvendige for at kunne vurdere anmodningen, underretter den inden én måned den anmodende medlemsstat herom og

fremsender, på originalsproget, anmodningen til de øvrige medlemsstater.

3. Inden tre måneder efter, at Kommissionen har givet underretning i overensstemmelse med stk. 2, andet afsnit, forelægger den Rådet et passende forslag eller, hvis anmodningen om fravigelse giver Kommissionen anledning til at rejse indvendinger, en meddelelse, hvori den redegør for disse indvendinger.

4. Proceduren i stk. 2 og 3 skal under alle omstændigheder gennemføres inden for otte måneder efter, at Kommissionen har modtaget anmodningen.

AFSNIT XIV

DIVERSE BESTEMMELSER

KAPITEL 1

Gennemførelsesforanstaltninger

Artikel 397

Rådet træffer med enstemmighed på forslag af Kommissionen de foranstaltninger, der er nødvendige til gennemførelsen af dette direktiv.

KAPITEL 2

Momsudvalget

Artikel 398

1. Der nedsættes et rådgivende udvalg vedrørende merværdiafgiften, benævnt »Momsudvalget«.

2. Momsudvalget består af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen.

Formanden for udvalget skal være en repræsentant for Kommissionen.

Udvalgets sekretariat varetages af Kommissionens tjenestegrene.

3. Momsudvalget fastsætter selv sin forretningsorden.

4. Ud over de sager, der er undergivet høring i henhold til dette direktiv, behandler Momsudvalget spørgsmål, som forelægges det af dets formand, enten på dennes eget initiativ eller efter anmodning fra repræsentanten for en medlemsstat, og som angår anvendelsen af fællesskabsbestemmelserne vedrørende moms.

KAPITEL 3

Omregningskurs

Artikel 399

Med forbehold af andre særlige bestemmelser fastsættes modværdien i national valuta af de beløb i euro, der er omhandlet i dette direktiv, ud fra omregningskursen for euroen pr. 1. januar 1999. De medlemsstater, der har tiltrådt Den Europæiske Union efter denne dato, og som ikke har vedtaget euroen som fælles valuta, anvender dog den omregningskurs, der var gældende på datoen for deres tiltrædelse.

Artikel 400

Ved omregningen af de i artikel 399 omhandlede beløb til nationale valutaer kan medlemsstaterne afrunde de ved denne omregning fremkomne beløb opad eller nedad med indtil 10 %.

KAPITEL 4

Andre skatter og afgifter

Artikel 401

Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser er bestemmelserne i dette direktiv ikke til hinder for, at en medlemsstat opretholder eller indfører afgifter på forsikringsaftaler og på spil og væddemål, punktafgifter, registreringsafgifter og i det hele taget alle former for skatter og afgifter, der ikke har karakter af omsætningsafgift, forudsat at opkrævningen af disse skatter og afgifter ikke i samhandelen mellem medlemsstaterne giver anledning til formaliteter ved grænsepassagen.

AFSNIT XV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

KAPITEL 1

Momsovergangsordningen for samhandelen mellem medlemsstaterne

Artikel 402

1. Den i dette direktiv fastsatte momsordning for samhandelen mellem medlemsstaterne er en overgangsordning og erstattes af en endelig ordning, hvorefter afgifterne i princippet pålægges leveringer af varer og ydelser i oprindelsesmedlemsstaten.

2. Rådet vedtager, når det efter gennemgang af den i artikel 404 nævnte rapport finder, at betingelserne for at gå over til den endelige ordning er opfyldt, i overensstemmelse med traktatens artikel 93 de bestemmelser, der er nødvendige for den endelige ordnings ikrafttræden og funktion.

Artikel 403

Rådet vedtager i overensstemmelse med traktatens artikel 93 passende direktiver med henblik på at supplere det fælles momssystem og navnlig med henblik på gradvis at begrænse eller afskaffe undtagelserne i dette system.

Artikel 404

På grundlag af oplysninger, der er indhentet hos medlemsstaterne, forelægger Kommissionen hvert fjerde år fra vedtagelsen af dette direktiv Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om, hvordan det fælles momssystem fungerer i medlemsstaterne, navnlig hvordan momsovergangsordningen for samhandelen mellem medlemsstaterne fungerer; rapporten skal, hvis det er relevant, ledsages af forslag vedrørende den endelige ordning.

KAPITEL 2

Overgangsforanstaltninger i forbindelse med tiltrædelse af Den Europæiske Union

Artikel 405

I dette kapitel forstås ved:

- 1) »Fællesskabet«: Fællesskabets område som defineret i artikel 5, nr. 1), før de nye medlemsstaters tiltrædelse
- 2) »de nye medlemsstater«: området for de medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union efter den 1. januar 1995, som defineret for hver af disse medlemsstater i artikel 5, nr. 2)
- 3) »det udvidede Fællesskab«: Fællesskabets område som defineret i artikel 5, nr. 1), efter de nye medlemsstaters tiltrædelse.

Artikel 406

De bestemmelser, der gælder på det tidspunkt, hvor en vare blev henført enten under en midlertidig indførselsordning med fuldstændig fritagelse for importafgifter eller under en af de i artikel 156 omhandlede ordninger eller procedurer eller under en ordning svarende til en af disse ordninger eller procedurer i en af de nye medlemsstater, finder fortsat anvendelse, indtil varen forlader ordningen eller proceduren efter tiltrædelsesdatoen, når følgende bestemmelser er opfyldt:

- a) varen er indført i Fællesskabet eller i en af de nye medlemsstater inden tiltrædelsesdatoen
- b) varen er efter indførslen i Fællesskabet eller en af de nye medlemsstater henført under denne ordning eller procedure
- c) varen er ikke fraført denne ordning eller procedure inden tiltrædelsesdatoen.

Artikel 407

De bestemmelser, der gælder på det tidspunkt, hvor en vare blev henført under en forsendelsesordning, finder fortsat anvendelse, indtil varen forlader ordningen efter tiltrædelsesdatoen, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) varen er henført under en forsendelsesordning inden tiltrædelsesdatoen
- b) varen er ikke fraført denne ordning inden tiltrædelsesdatoen.

Artikel 408

1. Følgende sidestilles med indførsel af en vare, for hvilken det er påvist, at den er i fri omsætning i en af de nye medlemsstater eller i Fællesskabet:

- a) enhver fraførsel — herunder en uforskriftsmæssig — af en vare fra en midlertidig indførselsordning, under hvilken varen blev henført inden tiltrædelsesdatoen på de i

artikel 406 fastsatte betingelser:

- b) enhver fraførsel — herunder en uforkriftsmæssig — af en vare enten fra en af de i artikel 156 omhandlede ordninger eller procedurer eller fra en ordning svarende til en af disse ordninger eller procedurer, under hvilken varen blev henført inden tiltrædelsesdatoen på de i artikel 406 fastsatte betingelser
- c) afslutningen af en af de i artikel 407 omhandlede ordninger, der er indledt inden tiltrædelsesdatoen på en af de nye medlemsstaters område med henblik på levering af varer, der foretages inden denne dato mod vederlag på denne medlemsstats område af en afgiftspligtig person, der handler i denne egenskab
- d) enhver uregelmæssighed eller overtrædelse, der begås i forbindelse med eller i løbet af en forsendelsesordning, der er indledt på de i litra c) fastsatte betingelser.

2. Ud over de i stk. 1 omhandlede tilfælde sidestilles en afgiftspligtig eller ikke-afgiftspligtig persons benyttelse efter tiltrædelsesdatoen på en medlemsstats område af varer, som inden tiltrædelsesdatoen er blevet leveret til ham på Fællesskabets eller en af de nye medlemsstaters område, med indførsel af en vare, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) leveringen af disse varer er blevet fritaget for eller vil kunne blive fritaget for afgift i henhold til artikel 146, stk. 1, litra a) og b), eller i henhold til en tilsvarende bestemmelse i de nye medlemsstater
- b) varerne er ikke indført i en af de nye medlemsstater eller i Fællesskabet inden tiltrædelsesdatoen.

Artikel 409

I de i artikel 408, stk. 1, omhandlede tilfælde anses indførslen af en vare som defineret i artikel 61 for at være sket i den medlemsstat, på hvis område varen ophørte med at være dækket af den ordning eller procedure, under hvilken den blev henført inden tiltrædelsesdatoen.

Artikel 410

1. Uanset artikel 71 sker indførslen af en vare som defineret i artikel 408, uden at afgiftspligten indtræder, når en af følgende betingelser er opfyldt:

- a) den indførte vare forsendes eller transporteres til steder uden for det udvidede Fællesskab
- b) den indførte vare som defineret i artikel 408, stk. 1, litra a), er ikke et transportmiddel, og den genudføres eller transporteres til den medlemsstat, hvorfra den blev udført, og til den, der udførte den
- c) den indførte vare som defineret i artikel 408, stk. 1, litra a), er et transportmiddel, der er erhvervet eller indført inden tiltrædelsesdatoen på de almindelige beskatningsbetingelser

på det indre marked i en af de nye medlemsstater eller en af Fællesskabets medlemsstater, eller som ikke i forbindelse med udførslen har været omfattet af en fritagelse for eller tilbagebetaling af moms.

2. Betingelsen i stk. 1, litra c), anses for opfyldt i følgende tilfælde:

- a) når tidsrummet mellem datoen for transportmidlets første ibrugtagning og tiltrædelsesdatoen er på over otte år
- b) når det afgiftsbeløb, som skulle betales ved indførslen, er ubetydeligt.

KAPITEL 3

Gennemførelse og ikrafttræden

Artikel 411

1. Direktiv 67/227/EØF og direktiv 77/388/EØF ophæves, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag XI, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og anvendelse af direktiverne.

2. Henvisninger til de ophævede direktiver betragtes som henvisninger til dette direktiv og skal læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i bilag XII.

Artikel 412

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 2, stk. 3, artikel 44, artikel 59, stk. 1, , artikel 399 og bilag III, nr. 18), med virkning fra 1. januar 2008. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 413

Dette direktiv træder i kraft den 1. januar 2007.

Artikel 414

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 28. november 2006.

På Rådets vegne
E. HEINÄLUOMA
Formand

BILAG I

LISTE OVER DE FORMER FOR VIRKSOMHED, DER ER OMHANDLET I ARTIKEL 13, STK. 1, TREDJE AFSNIT

- 1) Telekommunikationsydelser
 - 2) Vand-, gas-, elektricitets- og varmforsyning
 - 3) Godstransport
 - 4) Levering af ydelser i havne og lufthavne
 - 5) Personbefordring
 - 6) Levering af nye varer, fremstillet med henblik på salg
 - 7) Transaktioner i forbindelse med landbrugsprodukter, foretaget af landbrugsinterventionsorganer i medfør af forordningerne om de fælles markedsordninger for disse produkter
 - 8) Drift af handelsmesser og -udstillinger
 - 9) Oplagring
 - 10) Erhvervsmæssige reklamebureauers virksomhed
 - 11) Rejsebureauers virksomhed
 - 12) Transaktioner i forbindelse med virksomhedskantiner, indkøbssammenslutninger, kooperativer og lignende foretagender
 - 13) Radio- og fjernsynsforetagenders virksomhed, medmindre den er fritaget i henhold til artikel 132, stk. 1, litra q).
-

*BILAG II***VEJLEDENDE LISTE OVER ELEKTRONISK LEVEREDE YDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 56, STK. 1, LITRA K)**

- 1) Levering og hosting af websteder, fjernvedligeholdelse af software og hardware
 - 2) Levering og ajourføring af software
 - 3) Levering af billeder, tekster og information og tilrådighedsstillelse af databaser
 - 4) Levering af musik eller af film, spil, herunder hasardspil eller spil om penge, og politiske, kulturelle, kunstneriske, sportslige, videnskabelige eller underholdningsmæssige udsendelser eller begivenheder
 - 5) Levering af fjernundervisning.
-

BILAG III

**LISTE OVER LEVERINGER AF VARER OG YDELSER, SOM KAN BELÆGGES MED DE I ARTIKEL 98
OMHANDLEDE NEDSATTE SATSER**

- 1) Levnedsmidler (herunder drikkevarer bortset fra alkoholholdige drikkevarer), foder, levende dyr, frø, planter og ingredienser, der normalt er bestemt til anvendelse ved tilberedning af levnedsmidler eller foder; produkter, der normalt er bestemt til at anvendes som supplement til eller i stedet for levnedsmidler og foder
 - 2) Vandforsyning
 - 3) Farmaceutiske produkter, som normalt anvendes til sundhedspleje, sygdomsforebyggelse og medicinsk og veterinærmedicinsk behandling, herunder svangerskabsforebyggende produkter og hygiejnebeskyttelsesmidler til kvinder
 - 4) Medicinsk udstyr, hjælpemidler og andre apparater, der normalt anvendes til at mindske eller behandle handicap, udelukkende til handicappedes personlige brug, herunder også reparation af sådanne varer, samt børnesæder til biler
 - 5) Befordring af personer og disses bagage
 - 6) Levering af bøger, herunder udlån på biblioteker (herunder brochurer, foldere og lignende tryksager, billed-, tegne- eller malebøger til børn, trykt eller håndskreven musik, geografiske og hydrografiske kort eller tilsvarende), aviser og tidsskrifter, bortset fra materiale, der udelukkende eller hovedsagelig er reklame
 - 7) Entré til forestillinger, teatre, cirkus, messer, forlystelsesparker, koncerter, museer, zoologiske haver, biografer, udstillinger og lignende kulturelle begivenheder og etablissementer
 - 8) Radio- og tv-modtagelse
 - 9) Ydelser leveret af eller royalties til forfattere, komponister og udøvende kunstnere
 - 10) Levering, opførelse, renovering og ombygning af boliger som led i en socialpolitik
 - 11) Leveringer af varer og ydelser, der normalt er bestemt til anvendelse i landbrugsproduktionen, bortset fra kapitalgoder såsom maskiner og bygninger
 - 12) Ophold på hoteller og lignende etablissementer, herunder ferieophold og udlejning af pladser på campingpladser og pladser til beboelseskøretøjer
 - 13) Entré til sportsbegivenheder
 - 14) Adgang til brug af sportsfaciliteter
 - 15) Levering af varer og ydelser fra velgørende organisationer, der af medlemsstaterne er anerkendt som sådanne, og som arbejder med sigte på velfærd og social sikring, medmindre disse transaktioner er fritaget i henhold til artikel 132, 135 og 136
 - 16) Begravelsesvirksomhed og ligbrænding samt levering af varer i forbindelse hermed
 - 17) Lægebehandling, tandlægebehandling og termoterapi, medmindre disse ydelser er fritaget i henhold til artikel 132, stk. 1, litra b)-e)
 - 18) Ydelser i forbindelse med renholdelse af gader, renovation og behandling af affald, bortset fra sådanne ydelser leveret af de organer, der er omhandlet i artikel 13.
-

BILAG IV

LISTE OVER YDELSER OMHANDLET I ARTIKEL 106

- 1) Småreparationer:
 - a) Cykler
 - b) Sko og lædervarer
 - c) Beklædningsgenstande og linned (herunder reparation og ændring)
 - 2) Reparation og renovering af private boliger, bortset fra materialer, som udgør en betydelig del af værdien af den leverede ydelse
 - 3) Vinduespudsning og rengøring i private husholdninger
 - 4) Pleje i hjemmet, f.eks. hjemmehjælp og pleje af børn, ældre, syge eller handicappede
 - 5) Frisørvirksomhed.
-

BILAG V

VAREKATEGORIER, SOM HENHØRER UNDER ANDRE OPLAGSPROCEDURER END TOLDOPLAG, JF. ARTIKEL 160, STK. 2

KN-kode	Beskrivelse af varerne
1) 0701	Kartofler
2) 0711 20	Oliven
3) 0801	Kokosnødder, paranødder og akajounødder
4) 0802	Andre nødder
5) 0901 11 00	Ubrændt kaffe
0901 12 00	
6) 0902	Te
7) 1001 til 1005	Korn
1007 til 1008	
8) 1006	Uafskallet ris
9) 1201 til 1207	Olieholdige frø og frugter (herunder sojabønner)
10) 1507 til 1515	Vegetabiliske fedtstoffer og olier og fraktioner deraf, også raffinerede, men ikke kemisk modificerede
11) 1701 11	Råsukker
1701 12	
12) 1801	Kakaobønner, hele eller brækkede, rå eller brændte
13) 2709	Mineralolie (herunder propan og butan samt råolie)
2710	
2711 12	
2711 13	
14) Kapitel 28 og 29	Kemiske produkter i bulk
15) 4001	Gummi, i ubearbejdet form eller som plader eller bånd
4002	
16) 5101	Uld
17) 7106	Sølv
18) 7110 11 00	Platin (Palladium, Rhodium)
7110 21 00	
7110 31 00	
19) 7402	Kobber
7403	
7405	
7408	
20) 7502	Nikkel
21) 7601	Aluminium

	KN-kode	Beskrivelse af varerne
22)	7801	Bly
23)	7901	Zink
24)	8001	Tin
25)	ex 8112 92 ex 8112 99	Indium

BILAG VI

LISTE OVER LEVERING AF VARER OG YDELSER, JF. ARTIKEL 199, STK. 1, LITRA D)

- 1) levering af jernholdigt og ikke-jernholdigt affald, skrot og brugte materialer, herunder af halvfabrikata stammende fra forarbejdning, fremstilling eller udsmeltning af jernholdige eller ikke-jernholdige metaller eller legeringer heraf
 - 2) levering af jernholdige og ikke-jernholdige halvforarbejdede produkter og visse hertil knyttede forarbejdningsydelser
 - 3) levering af rester og andre genbrugsmaterialer bestående af jernholdige og ikke-jernholdige metaller, legeringer heraf, slagger, aske, hammerskæl og industriaffald indeholdende metaller eller metallegeringer, og levering af ydelser i forbindelse med udvælgelse, skæring, fragmentering og presning af sådanne materialer
 - 4) levering af jernholdigt og ikke-jernholdigt affald samt afklip, skrot, affald og brugte materialer samt genbrugsmateriale bestående af glasaffald, glas, papir, pap og karton, klude, ben, læder, kunstlæder, pergament, rå huder og skind, sener, sejlgarn, reb og tovværk, kabler, gummi og plast samt visse hertil knyttede forarbejdningsydelser
 - 5) levering af de i dette bilag omhandlede materialer efter forarbejdning i form af rengøring, polering, sortering, tilskæring, fragmentering, presning eller støbning i blokke
 - 6) levering af skrot og affald hidrørende fra arbejde med basismaterialer.
-

BILAG VII

**LISTE OVER DE FORMER FOR VIRKSOMHED INDEN FOR LANDBRUGSPRODUKTION, DER ER
OMHANDLET I ARTIKEL 295, STK. 1, NR. 4)**

- 1) Jordbrug:
 - a) Almindeligt landbrug, herunder vinavl
 - b) Frugtavl (herunder olivendyrkning) og gartneri med grøntsager, blomster og pryddplanter, også i drivhus
 - c) Produktion af champignon og krydderier, frøavl og produktion af stiklinger
 - d) Drift af planteskoler
 - 2) Opdrætning i forbindelse med jordbrug:
 - a) Dyreopdræt
 - b) Fjerkræavl
 - c) Kaninavl
 - d) Biavl
 - e) Silkeormeopdræt
 - f) Snegleavl
 - 3) Skovbrug
 - 4) Fiskeri
 - a) Ferskvandsfiskeri
 - b) Dambrug
 - c) Muslingeavl, østersavl og avl af andre blødd- og krebsdyr
 - d) Opdræt af frøer
-

BILAG VIII

VEJLEDEnde LISTE OVER YDELSER PÅ LANDBRUGSOMRÅDET OMHANDLET I ARTIKEL 295, STK. 1, NR. 5)

- 1) Markarbejde, høstning, tærskning, presning, opsamling og indkørsel, herunder tilsåning og tilplantning
 - 2) Emballering og behandling såsom tørring, rensning, knusning, desinficering og ensilering af landbrugsprodukter
 - 3) Opmagasinerings af landbrugsprodukter
 - 4) Pasning, opdrætning eller opfedning af dyr
 - 5) Udlejning til landbrugsmæssige formål af de hjælpemidler, som normalt anvendes i landbrugs-, skovbrugs- og fiskeribedrifter
 - 6) Teknisk assistance
 - 7) Destruktion af skadelige planter og dyr, samt sprøjtning af planter og jord
 - 8) Drift af overrislings- og dræningsanlæg
 - 9) Beskæring af træer, skovhugst og andre ydelser inden for skovbrug.
-

BILAG IX

KUNSTGENSTANDE, SAMLEROBJEKTER OG ANTIKVITETER OMHANDLET I ARTIKEL 311, STK. 1, NR. 2), 3) OG 4)

DEL A

Kunstgenstande

- 1) Malerier, kollager o. lign., tegninger og pasteller, der af kunstneren udelukkende er udført i hånden, undtagen bygnings- og maskintegninger samt andre tegninger til industrielle, kommercielle, topografiske eller lignende formål, hånddekorerede industriprodukter, malede teaterkulisser, atelierbagtæpper o. lign. (KN-kode 9701)
- 2) Originale stik, tryk og litografier, hvorved forstås et begrænset antal direkte aftryk i sort og hvidt eller i farve af én eller flere plader, der af kunstneren udelukkende er udført i hånden, uanset hvilken teknik og hvilket materiale han har anvendt, dog således at der ikke må være benyttet nogen mekanisk eller fotomekanisk proces (KN-kode 9702 00 00)
- 3) Originale skulpturer, uanset materialets art, når skulpturerne udelukkende er udført af kunstneren; afstøbninger af skulpturer, hvoraf antallet, der ikke må overstige otte eksemplarer, kontrolleres af kunstneren eller dennes retssuccessorer (KN-kode 9703 00 00); undtagelsesvis og i tilfælde, som medlemsstaterne fastlægger, kan grænsen på otte eksemplarer overskrides for afstøbninger af skulpturer fra før den 1. januar 1989
- 4) Tapisserier (KN-kode 5805 00 00) og vægtekstiler (KN-kode 6304 00 00) udført i hånden på grundlag af kunstneres originale tegninger, såfremt der ikke findes mere end otte eksemplarer af hver
- 5) Keramiske unika, der udelukkende er udført af kunstneren, og som er signeret af denne
- 6) Emaljearbejder på kobber, der udelukkende er udført i hånden i et antal, der ikke må overstige otte eksemplarer, og som nummereres og får påført kunstnerens eller kunstatelierets signatur, undtagen bijouterivarer og guld- og sølvsmedearbejder
- 7) Fotografier taget af kunstneren, aftrykt af denne eller under dennes tilsyn, signeret og nummereret i et antal på op til 30 eksemplarer, uanset formater og underlag.

DEL B

Samlerobjekter

- 1) Frimærker, stempelmærker, førstedagskuverter, helsager o. lign., makulerede eller umakulerede, forudsat at de ikke er eller ikke bliver gangbare (KN-kode 9704 00 00)
- 2) Zoologiske, botaniske, mineralogiske, anatomiske, historiske, arkæologiske, palæontologiske, etnografiske eller numismatiske samlinger og samlerobjekter (KN-kode 9705 00 00).

DEL C

Antikviteter

Varer, der hverken er kunstgenstande eller samlerobjekter, men som er over 100 år gamle (KN-kode 9706 00 00).

BILAG X

LISTE OVER TRANSAKTIONER, DER ER OMFATTET AF UNDTAGELSER OMHANDLET I ARTIKEL 370 OG 371 OG ARTIKEL 375-390

DEL A

Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at lægge afgift på

- 1) Ydelser leveret af tandteknikere som et led i udøvelsen af deres erhverv samt tandlægers og tandteknikeres levering af tandproteser
- 2) Offentlige radio- og fjernsynsforetagenders ikke-kommercielle virksomhed
- 3) Levering af bygninger eller dele heraf med tilhørende jord, med undtagelse af de i artikel 12, stk. 1, litra a), nævnte, såfremt de er foretaget af afgiftspligtige personer med fradragsret for afgifter betalt i tidligere omsætningsled på den pågældende bygning
- 4) Ydelser leveret af de i artikel 306 omhandlede rejsebureauer og af rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning, i forbindelse med rejser uden for Fællesskabet.

DEL B

Transaktioner, som medlemsstaterne kan fortsætte med at fritage for afgift

- 1) Opkrævning af entré ved sportsarrangementer
- 2) Ydelser leveret af forfattere, kunstnere, herunder udøvende kunstnere, advokater og andre personer i liberale erhverv, bortset fra lægegerningen og dertil knyttede erhverv, undtagen følgende ydelser:
 - a) Overdragelse af patenter, varemærker og lignende rettigheder samt meddelelse af licenser vedrørende disse rettigheder
 - b) Andre arbejder end levering af lønforarbejdningssydelser på løsøregenstande, som udføres for afgiftspligtige personer
 - c) Ydelser til forberedelse eller til koordinering af byggearbejders udførelse som f.eks. arkitekters og byggetilsynskontorers ydelser
 - d) Ydelser på erhvervsreklameområdet
 - e) Transport og opbevaring af ting samt ydelser i tilknytning hertil
 - f) Udlejning af løsøregenstande til afgiftspligtige personer
 - g) Levering af arbejdskraft til afgiftspligtige personer
 - h) Konsulenters, ingeniørers, planlægningskontorers og lignendes ydelser på det tekniske, økonomiske eller videnskabelige område
 - i) Opfyldelse af en forpligtelse til helt eller delvis at undlade at udøve en erhvervsmæssig virksomhed eller en i litra a)-h) og j) anført rettighed
 - j) Speditørers, mægleres, handelsagenters og andre selvstændige formidlers ydelser for så vidt angår levering eller indførsel af varer eller de i litra a) til i) anførte ydelser.
- 3) Teleydelser og dertil knyttede leveringer af varer udført af det offentlige postvæsen
- 4) Begravelsesvirksomhed og ligbrænding samt levering af varer i forbindelse hermed

-
- 5) Transaktioner udført af blinde eller af værksteder for blinde, forudsat at de nævnte afgiftsfritagelser ikke medfører konkurrenceforvridning af betydning
 - 6) Levering af varer og ydelser til organer, der har til opgave at anlægge, udstyre og vedligeholde kirkegårde, gravsteder og mindesmærker for krigsofre
 - 7) Transaktioner udført af hospitalet, der ikke er omfattet af artikel 132, stk. 1, litra b)
 - 8) Offentlig vandforsyning
 - 9) Levering af bygninger eller dele af bygninger med tilhørende jord inden første indflytning samt af byggegrunde omhandlet i artikel 12
 - 10) Befordring af personer og transport af varer, der medføres af rejsende, såsom bagage og motorkøretøjer, eller ydelser i forbindelse med personbefordring, i det omfang befordringen af disse personer er afgiftsfri
 - 11) Levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, befragtning og udlejning af luftfartøjer, som benyttes af statsinstitutioner, samt af genstande, der er indbygget i eller anvendes i forbindelse med disse luftfartøjer
 - 12) Levering, ombygning, reparation, vedligeholdelse, chartring og udlejning af krigsskibe
 - 13) Ydelser leveret af de i artikel 306 omhandlede rejsebureauer og af rejsebureauer, der handler i den rejsendes navn og for hans regning, i forbindelse med rejser inden for Fællesskabet.
-

BILAG XI

DEL A

Ophævede direktiver med ændringer

- 1) Direktiv 67/227/EØF (EFT 71 af 14.4.1967, s. 1301)
Direktiv 77/388/EØF
- 2) Direktiv 77/388/EØF (EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1)
Direktiv 78/583/EØF (EFT L 194 af 19.7.1978, s. 16)
Direktiv 80/368/EØF (EFT L 90 af 3.4.1980, s. 41)
Direktiv 84/386/EØF (EFT L 208 af 3.8.1984, s. 58)
Direktiv 89/465/EØF (EFT L 226 af 3.8.1989, s. 21)
Direktiv 91/680/EØF (EFT L 376 af 31.12.1991, s. 1) — (med undtagelse af artikel 2)
Direktiv 92/77/EØF (EFT L 316 af 31.10.1992, s. 1)
Direktiv 92/111/EØF (EFT L 384 af 30.12.1992, s. 47)
Direktiv 94/4/EF (EFT L 60 af 3.3.1994, s. 14) — (alene artikel 2)
Direktiv 94/5/EF (EFT L 60 af 3.3.1994, s. 16)
Direktiv 94/76/EF (EFT L 365 af 31.12.1994, s. 53)
Direktiv 95/7/EF (EFT L 102 af 5.5.1995, s. 18)
Direktiv 96/42/EF (EFT L 170 af 9.7.1996, s. 34)
Direktiv 96/95/EF (EFT L 338 af 28.12.1996, s. 89)
Direktiv 98/80/EF (EFT L 281 af 17.10.1998, s. 31)
Direktiv 1999/49/EF (EFT L 139 af 2.6.1999, s. 27)
Direktiv 1999/59/EF (EFT L 162 af 26.6.1999, s. 63)
Direktiv 1999/85/EF (EFT L 277 af 28.10.1999, s. 34)
Direktiv 2000/17/EF (EFT L 84 af 5.4.2000, s. 24)
Direktiv 2000/65/EF (EFT L 269 af 21.10.2000, s. 44)
Direktiv 2001/4/EF (EFT L 22 af 24.1.2001, s. 17)
Direktiv 2001/115/EF (EFT L 15 af 17.1.2002, s. 24)
Direktiv 2002/38/EF (EFT L 128 af 15.5.2002, s. 41)
Direktiv 2002/93/EF (EFT L 331 af 7.12.2002, s. 27)
Direktiv 2003/92/EF (EUT L 260 af 11.10.2003, s. 8)

- Direktiv 2004/7/EF (EUT L 27 af 30.1.2004, s. 44)
- Direktiv 2004/15/EF (EUT L 52 af 21.2.2004, s. 61)
- Direktiv 2004/66/EF (EUT L 168 af 1.5.2004, s. 35) — (alene punkt V i bilaget)
- Direktiv 2005/92/EF (EUT L 345 af 28.12.2005, s. 19)
- Direktiv 2006/18/EF (EUT L 51 af 22.2.2006, s. 12)
- Direktiv 2006/58/EF (EUT L 174 af 28.6.2006, s. 5)
- Direktiv 2006/69/EF (EUT L 221 af 12.8.2006, s. 9) (alene artikel 1)
- Direktiv 2006/98/EF (EUT L ... af ..., s. ... (*)) (alene punkt 2 i bilaget)

DEL B

Frister for gennemførelse i national ret
(omhandlet i artikel 411)

Direktiv	Gennemførelsesfrist
Direktiv 67/227/EØF	1. januar 1970
Direktiv 77/388/EØF	1. januar 1978
Direktiv 78/583/EØF	1. januar 1979
Direktiv 80/368/EØF	1. januar 1979
Direktiv 84/386/EØF	1. juli 1985
Direktiv 89/465/EØF	1. januar 1990
	1. januar 1991
	1. januar 1992
	1. januar 1993
	1. januar 1994 for Portugal
Direktiv 91/680/EØF	1. januar 1993
Direktiv 92/77/EØF	31. december 1992
Direktiv 92/111/EØF	1. januar 1993
	1. januar 1994
	1. oktober 1993 for Tyskland
Direktiv 94/4/EF	1. april 1994
Direktiv 94/5/EF	1. januar 1995
Direktiv 94/76/EF	1. januar 1995
Direktiv 95/7/EF	1. januar 1996
	1. januar 1997 for Tyskland og Luxembourg
Direktiv 96/42/EF	1. januar 1995
Direktiv 96/95/EF	1. januar 1997
Direktiv 98/80/EF	1. januar 2000
Direktiv 1999/49/EF	1. januar 1999
Direktiv 1999/59/EF	1. januar 2000
Direktiv 1999/85/EF	—
Direktiv 2000/17/EF	—
Direktiv 2000/65/EF	31. december 2001
Direktiv 2001/4/EF	1. januar 2001
Direktiv 2001/115/EF	1. januar 2004
Direktiv 2002/38/EF	1. juli 2003
Direktiv 2002/93/EF	—
Direktiv 2003/92/EF	1. januar 2005
Direktiv 2004/7/EF	30. januar 2004
Direktiv 2004/15/EF	—
Direktiv 2004/66/EF	1. maj 2004
Direktiv 2005/92/EF	1. januar 2006

(*) Note til EUT: Indsæt EUT-referencerne.

Direktiv	Gennemførelsesfrist
Direktiv 2006/18/EF	—
Direktiv 2006/58/EF	1. juli 2006
Direktiv 2006/69/EF	1. januar 2008

BILAG XII

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
Artikel 1, stk. 1				Artikel 1, stk. 1
Artikel 1, stk. 2 og 3				—
Artikel 2, stk. 1, 2 og 3				Artikel 1, stk. 2, første, andet og tredje afsnit
Artikel 3, 4 og 6				—
	Artikel 1			—
	Artikel 2, nr. 1)			Artikel 2, stk. 1, litra a) og c)
	Artikel 2, nr. 2)			Artikel 2, stk. 1, litra d)
	Artikel 3, stk. 1, første led			Artikel 5, nr. 2)
	Artikel 3, stk. 1, andet led			Artikel 5, nr. 1)
	Artikel 3, stk. 1, tredje led			Artikel 5, nr. 3) og 4)
	Artikel 3, stk. 2			—
	Artikel 3, stk. 3, første afsnit, første led			Artikel 6, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 3, stk. 3, første afsnit, andet led			Artikel 6, stk. 2, litra c) og d)
	Artikel 3, stk. 3, første afsnit, tredje led			Artikel 6, stk. 2, litra e), f) og g)
	Artikel 3, stk. 3, andet afsnit, første led			Artikel 6, stk. 1, litra b)
	Artikel 3, stk. 3, andet afsnit, andet led			Artikel 6, stk. 1, litra c)
	Artikel 3, stk. 3, andet afsnit, tredje led			Artikel 6, stk. 1, litra a)
	Artikel 3, stk. 4, første afsnit, første og andet led			Artikel 7, stk. 1
	Artikel 3, stk. 4, andet afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 7, stk. 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 3, stk. 5			Artikel 8
	Artikel 4, stk. 1 og 2			Artikel 9, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 4, stk. 3, litra a), første afsnit, første punktum			Artikel 12, stk. 1, litra a)
	Artikel 4, stk. 3, litra a), første afsnit, andet punktum			Artikel 12, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 4, stk. 3, litra a), andet afsnit			Artikel 12, stk. 2, tredje afsnit
	Artikel 4, stk. 3, litra a), tredje afsnit			Artikel 12, stk. 2, første afsnit
	Artikel 4, stk. 3, litra b), første afsnit			Artikel 12, stk. 1, litra b)
	Artikel 4, stk. 3, litra b), andet afsnit			Artikel 12, stk. 3
	Artikel 4, stk. 4, første afsnit			Artikel 10
	Artikel 4, stk. 4, andet og tredje afsnit			Artikel 11, stk. 1 og 2
	Artikel 4, stk. 5, første, andet og tredje afsnit			Artikel 13, stk. 1, første, andet og tredje afsnit
	Artikel 4, stk. 5, fjerde afsnit			Artikel 13, stk. 2
	Artikel 5, stk. 1			Artikel 14, stk. 1
	Artikel 5, stk. 2			Artikel 15, stk. 1
	Artikel 5, stk. 3, litra a), b) og c)			Artikel 15, stk. 2, litra a), b) og c)
	Artikel 5, stk. 4, litra a), b) og c)			Artikel 14, stk. 2, litra a), b) og c)
	Artikel 5, stk. 5			Artikel 14, stk. 3
	Artikel 5, stk. 6, første og andet punktum			Artikel 16, stk. 1 og 2
	Artikel 5, stk. 7, litra a), b) og c)			Artikel 18, litra a), b) og c)
	Artikel 5, stk. 8, første punktum			Artikel 19, stk. 1
	Artikel 5, stk. 8, andet og tredje punktum			Artikel 19, stk. 2
	Artikel 6, stk. 1, første afsnit			Artikel 24, stk. 1
	Artikel 6, stk. 1, andet afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 25, litra a), b) og c)
	Artikel 6, stk. 2, første afsnit, litra a) og b)			Artikel 26, stk. 1, litra a) og b)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 6, stk. 2, andet afsnit			Artikel 26, stk. 2
	Artikel 6, stk. 3			Artikel 27
	Artikel 6, stk. 4			Artikel 28
	Artikel 6, stk. 5			Artikel 29
	Artikel 7, stk. 1, litra a) og b)			Artikel 30, stk. 1 og 2
	Artikel 7, stk. 2			Artikel 60
	Artikel 7, stk. 3, første og andet afsnit			Artikel 61, stk. 1 og 2
	Artikel 8, stk. 1, litra a), første punktum			Artikel 32, stk. 1
	Artikel 8, stk. 1, litra a), andet og tredje punktum			Artikel 36, stk. 1 og 2
	Artikel 8, stk. 1, litra b)			Artikel 31
	Artikel 8, stk. 1, litra c), første afsnit			Artikel 37, stk. 1
	Artikel 8, stk. 1, litra c), andet afsnit, første led			Artikel 37, stk. 2, første afsnit
	Artikel 8, stk. 1, litra c), andet afsnit, andet og tredje led			Artikel 37, stk. 2, andet og tredje afsnit
	Artikel 8, stk. 1, litra c), tredje afsnit			Artikel 37, stk. 2, fjerde afsnit
	Artikel 8, stk. 1, litra c), fjerde afsnit			Artikel 37, stk. 3, første afsnit
	Artikel 8, stk. 1, litra c), femte afsnit			—
	Artikel 8, stk. 1, litra c), sjette afsnit			Artikel 37, stk. 3, andet afsnit
	Artikel 8, stk. 1, litra d), første og andet afsnit			Artikel 38, stk. 1 og 2
	Artikel 8, stk. 1, litra e), første punktum			Artikel 39, stk. 1
	Artikel 8, stk. 1, litra e), andet og tredje punktum			Artikel 39, stk. 2
	Artikel 8, stk. 2			Artikel 32, stk. 2
	Artikel 9, stk. 1			Artikel 43
	Artikel 9, stk. 2, indledende punktum			—
	Artikel 9, stk. 2, litra a)			Artikel 45

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 9, stk. 2, litra b)			Artikel 46
	Artikel 9, stk. 2, litra c), første og andet led			Artikel 52, litra a) og b)
	Artikel 9, stk. 2, litra c), tredje og fjerde led			Artikel 52, litra c)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), første til sjette led			Artikel 56, stk. 1, litra a) til f)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), syvende led			Artikel 56, stk. 1, litra l)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), ottende led			Artikel 56, stk. 1, litra g)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), niende led			Artikel 56, stk. 1, litra h)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), tiende led, første punktum			Artikel 56, stk. 1, litra i)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), tiende led, andet punktum			Artikel 24, stk. 2
	Artikel 9, stk. 2, litra e), tiende led, tredje punktum			Artikel 56, stk. 1, litra i)
	Artikel 9, stk. 2, litra e), ellefte og tolvte led			Artikel 56, stk. 1, litra j) og k)
	Artikel 9, stk. 2, litra f)			Artikel 57, stk. 1
	Artikel 9, stk. 3			Artikel 58, stk. 1 og 2
	Artikel 9, stk. 3, litra a) og b)			Artikel 58, stk. 1, litra a) og b)
	Artikel 9, stk. 4			Artikel 59, stk. 1 og 2
	Artikel 10, stk. 1, litra a) og b)			Artikel 62, nr. 1 og 2
	Artikel 10, stk. 2, første afsnit, første punktum			Artikel 63
	Artikel 10, stk. 2, første afsnit, andet og tredje punktum			Artikel 64, stk. 1 og 2
	Artikel 10, stk. 2, andet afsnit			Artikel 65
	Artikel 10, stk. 2, tredje afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 66, litra a), b) og c)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 10, stk. 3, første afsnit, første punktum			Artikel 70
	Artikel 10, stk. 3, første afsnit, andet punktum			Artikel 71, stk. 1, første afsnit
	Artikel 10, stk. 3, andet afsnit			Artikel 71, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 10, stk. 3, tredje afsnit			Artikel 71, stk. 2
	Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra a)			Artikel 73
	Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra b)			Artikel 74
	Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra c)			Artikel 75
	Artikel 11, punkt A, stk. 1, litra d)			Artikel 77
	Artikel 11, punkt A, stk. 2, litra a)			Artikel 78, stk. 1, litra a)
	Artikel 11, punkt A, stk. 2, litra b), første punktum			Artikel 78, stk. 1, litra b)
	Artikel 11, punkt A, stk. 2, litra b), andet punktum			Artikel 78, stk. 2
	Artikel 11, punkt A, stk. 3, litra a) og b)			Artikel 79, stk. 1, litra a) og b) Artikel 87, litra a) og b)
	Artikel 11, punkt A, stk. 3, litra c), første punktum			Artikel 79, stk. 1, litra c)
	Artikel 11, punkt A, stk. 3, litra c), andet punktum			Artikel 79, stk. 2
	Artikel 11, punkt A, stk. 4, første og andet afsnit			Artikel 81, stk. 1 og 2
	Artikel 11, punkt A, stk. 5			Artikel 82
	Artikel 11, punkt A, stk. 6, første afsnit, første og andet punktum			Artikel 80, stk. 1, første afsnit
	Artikel 11, punkt A, stk. 6, første afsnit, tredje punktum			Artikel 80, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 11, punkt A, stk. 6, andet afsnit			Artikel 80, stk. 1, første afsnit
	Artikel 11, punkt A, stk. 6, tredje afsnit			Artikel 80, stk. 2
	Artikel 11, punkt A, stk. 6, fjerde afsnit			Artikel 80, stk. 3

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 11, punkt A, stk. 7, første og andet afsnit			Artikel 72, stk. 1 og 2
	Artikel 11, punkt B, stk. 1			Artikel 85
	Artikel 11, punkt B, stk. 3, litra a)			Artikel 86, stk. 1, litra a)
	Artikel 11, punkt B, stk. 3, litra b), første afsnit			Artikel 86, stk. 1, litra b)
	Artikel 11, punkt B, stk. 3, litra b), andet afsnit			Artikel 86, stk. 2
	Artikel 11, punkt B, stk. 3, litra b), tredje afsnit			Artikel 86, stk. 1, litra b)
	Artikel 11, punkt B, stk. 4			Artikel 87
	Artikel 11, punkt B, stk. 5			Artikel 88
	Artikel 11, punkt B, stk. 6, første og andet afsnit			Artikel 89, stk. 1 og 2
	Artikel 11, punkt C, stk. 1, første og andet afsnit			Artikel 90, stk. 1 og 2
	Artikel 11, punkt C, stk. 2, første afsnit			Artikel 91, stk. 1
	Artikel 11, punkt C, stk. 2, andet afsnit, første og andet punktum			Artikel 91, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 11, punkt C, stk. 3, første og andet led			Artikel 92, litra a) og b)
	Artikel 12, stk. 1			Artikel 93, stk. 1
	Artikel 12, stk. 1, litra a)			Artikel 93, stk. 2, litra a)
	Artikel 12, stk. 1, litra b)			Artikel 93, stk. 2, litra c)
	Artikel 12, stk. 2, første og andet led			Artikel 95, stk. 1 og 2
	Artikel 12, stk. 3, litra a), første afsnit, første punktum			Artikel 96
	Artikel 12, stk. 3, litra a), første afsnit, andet punktum			Artikel 97, stk. 1
	Artikel 12, stk. 3, litra a), andet afsnit			Artikel 97, stk. 2
	Artikel 12, stk. 3, litra a), tredje afsnit, første punktum			Artikel 98, stk. 1

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 12, stk. 3, litra a), tredje afsnit, andet punktum			Artikel 98, stk. 2, første afsnit Artikel 99, stk. 1
	Artikel 12, stk. 3, litra a), fjerde afsnit			Artikel 98, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 12, stk. 3, litra b), første punktum			Artikel 102, stk. 1
	Artikel 12, stk. 3, litra b), andet, tredje og fjerde punktum			Artikel 102, stk. 2
	Artikel 12, stk. 3, litra c), første afsnit			Artikel 103, stk. 1
	Artikel 12, stk. 3, litra c), andet afsnit, første og andet led			Artikel 103, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 12, stk. 4, første afsnit			Artikel 99, stk. 2
	Artikel 12, stk. 4, andet afsnit, første og andet punktum			Artikel 100, stk. 1 og 2
	Artikel 12, stk. 4, tredje afsnit			Artikel 101
	Artikel 12, stk. 5			Artikel 94, stk. 2
	Artikel 12, stk. 6			Artikel 105
	Artikel 13, punkt A, stk. 1, indledende punktum			Artikel 131
	Artikel 13, punkt A, stk. 1, litra a) til n)			Artikel 132, stk. 1, litra a) til n)
	Artikel 13, punkt A, stk. 1, litra o), første punktum			Artikel 132, stk. 1, litra o)
	Artikel 13, punkt A, stk. 1, litra o), andet punktum			Artikel 132, stk. 2
	Artikel 13, punkt A, stk. 1, litra p) og q)			Artikel 132, stk. 1, litra p) og q)
	Artikel 13, punkt A, stk. 2, litra a), første til fjerde led			Artikel 133, litra a) til d)
	Artikel 13, punkt A, stk. 2, litra b), første og andet led			Artikel 134, litra a) og b)
	Artikel 13, punkt B, indledende punktum			Artikel 131
	Artikel 13, punkt B, litra a)			Artikel 135, stk. 1, litra a)
	Artikel 13, punkt B, litra b), første afsnit			Artikel 135, stk. 1, litra l)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 13, punkt B, litra b), første afsnit, nr. 1) til 4)			Artikel 135, stk. 2, første afsnit, litra a) til d)
	Artikel 13, punkt B, litra b), andet afsnit			Artikel 135, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 13, punkt B, litra c)			Artikel 136, litra a) og b)
	Artikel 13, punkt B, litra d)			—
	Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 1) til 5)			Artikel 135, stk. 1, litra b) til f)
	Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, første og andet led			Artikel 135, stk. 1, litra f)
	Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6)			Artikel 135, stk. 1, litra g)
	Artikel 13, punkt B, litra e) til h)			Artikel 135, stk. 1, litra h) til k)
	Artikel 13, punkt C, stk. 1, litra a)			Artikel 137, stk. 1, litra d)
	Artikel 13, punkt C, stk. 1, litra b)			Artikel 137, stk. 1, litra a), b) og c)
	Artikel 13, punkt C, stk. 2			Artikel 137, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 14, stk. 1, indledende punktum			Artikel 131
	Artikel 14, stk. 1, litra a)			Artikel 140, litra a)
	Artikel 14, stk. 1, litra d), første og andet afsnit			Artikel 143, litra b) og c)
	Artikel 14, stk. 1, litra e)			Artikel 143, litra e)
	Artikel 14, stk. 1, litra g), første til fjerde led			Artikel 143, litra f) til i)
	Artikel 14, stk. 1, litra h)			Artikel 143, litra j)
	Artikel 14, stk. 1, litra i)			Artikel 144
	Artikel 14, stk. 1, litra j)			Artikel 143, litra k)
	Artikel 14, stk. 1, litra k)			Artikel 143, litra l)
	Artikel 14, stk. 2, første afsnit			Artikel 145, stk. 1
	Artikel 14, stk. 2, andet afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 145, stk. 2, første, andet og tredje afsnit
	Artikel 14, stk. 2, tredje afsnit			Artikel 145, stk. 3
	Artikel 15, indledende punktum			Artikel 131

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 15, nr. 1)			Artikel 146, stk. 1, litra a)
	Artikel 15, nr. 2), første afsnit			Artikel 146, stk. 1, litra b)
	Artikel 15, nr. 2), andet afsnit, første og andet led			Artikel 147, stk. 1, første afsnit, litra a) og b)
	Artikel 15, nr. 2), andet afsnit, tredje led, første del af punktummet			Artikel 147, stk. 1, første afsnit, litra c)
	Artikel 15, nr. 2), andet afsnit, tredje led, anden del af punktummet			Artikel 147, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 15, nr. 2), tredje afsnit, første og andet led			Artikel 147, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 15, nr. 2), fjerde afsnit			Artikel 147, stk. 2, tredje afsnit
	Artikel 15, nr. 3)			Artikel 146, stk. 1, litra d)
	Artikel 15, nr. 4), første afsnit, litra a) og b)			Artikel 148, litra a)
	Artikel 15, nr. 4), første afsnit, litra c)			Artikel 148, litra b)
	Artikel 15, nr. 4), andet afsnit, første og andet punktum			Artikel 150, stk. 1 og 2
	Artikel 15, nr. 5)			Artikel 148, litra c)
	Artikel 15, nr. 6)			Artikel 148, litra f)
	Artikel 15, nr. 7)			Artikel 148, litra e)
	Artikel 15, nr. 8)			Artikel 148, litra d)
	Artikel 15, nr. 9)			Artikel 148, litra g)
	Artikel 15, nr. 10), første afsnit, første til fjerde led			Artikel 151, stk. 1, første afsnit, litra a) til d)
	Artikel 15, nr. 10), andet afsnit			Artikel 151, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 15, nr. 10), tredje afsnit			Artikel 151, stk. 2
	Artikel 15, nr. 11)			Artikel 152
	Artikel 15, nr. 12), første punktum			Artikel 146, stk. 1, litra c)
	Artikel 15, nr. 12), andet punktum			Artikel 146, stk. 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 15, nr. 13)			Artikel 146, stk. 1, litra e)
	Artikel 15, nr. 14), første og andet afsnit			Artikel 153, stk. 1 og 2
	Artikel 15, nr. 15)			Artikel 149
	Artikel 16, stk. 1			—
	Artikel 16, stk. 2			Artikel 164, stk. 1
	Artikel 16, stk. 3			Artikel 166
	Artikel 17, stk. 1			Artikel 167
	Artikel 17, stk. 2, 3 og 4			—
	Artikel 17, stk. 5, første og andet afsnit			Artikel 173, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 17, stk. 5, tredje afsnit, litra a) til e)			Artikel 173, stk. 2, litra a) til e)
	Artikel 17, stk. 6			Artikel 176
	Artikel 17, stk. 7, første og andet punktum			Artikel 177, stk. 1 og 2
	Artikel 18, stk. 1			—
	Artikel 18, stk. 2, første og andet afsnit			Artikel 179, stk. 1 og 2
	Artikel 18, stk. 3			Artikel 180
	Artikel 18, stk. 4, første og andet afsnit			Artikel 183, stk. 1 og 2
	Artikel 19, stk. 1, første afsnit, første led			Artikel 174, stk. 1, første afsnit, litra a)
	Artikel 19, stk. 1, første afsnit, andet led, første punktum			Artikel 174, stk. 1, første afsnit, litra b)
	Artikel 19, stk. 1, første afsnit, andet led, andet punktum			Artikel 174, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 19, stk. 1, andet afsnit			Artikel 175, stk. 1
	Artikel 19, stk. 2, første punktum			Artikel 174, stk. 2, litra a)
	Artikel 19, stk. 2, andet punktum			Artikel 174, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 19, stk. 2, tredje punktum			Artikel 174, stk. 3

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 19, stk. 3, første afsnit, første og andet punktum			Artikel 175, stk. 2, første afsnit
	Artikel 19, stk. 3, første afsnit, tredje punktum			Artikel 175, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 19, stk. 3, andet afsnit			Artikel 175, stk. 3
	Artikel 20, stk. 1, indledende punktum			Artikel 186
	Artikel 20, stk. 1, litra a)			Artikel 184
	Artikel 20, stk. 1, litra b), første del af første punktum			Artikel 185, stk. 1
	Artikel 20, stk. 1, litra b), anden del af første punktum			Artikel 185, stk. 2, første afsnit
	Artikel 20, stk. 1, litra b), andet punktum			Artikel 185, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 20, stk. 2, første afsnit, første punktum			Artikel 187, stk. 1, første afsnit
	Artikel 20, stk. 2, første afsnit, andet og tredje punktum			Artikel 187, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 20, stk. 2, andet og tredje afsnit			Artikel 187, stk. 1, andet og tredje afsnit
	Artikel 20, stk. 3, første afsnit, første punktum			Artikel 188, stk. 1, første afsnit
	Artikel 20, stk. 3, første afsnit, andet punktum			Artikel 188, stk. 1, andet og tredje afsnit
	Artikel 20, stk. 3, første afsnit, tredje punktum			Artikel 188, stk. 2
	Artikel 20, stk. 3, andet afsnit			Artikel 188, stk. 2
	Artikel 20, stk. 4, første afsnit, første til fjerde led			Artikel 189, litra a) til d)
	Artikel 20, stk. 4, andet afsnit			Artikel 190
	Artikel 20, stk. 5			Artikel 191
	Artikel 20, stk. 6			Artikel 192
	Artikel 21			—
	Artikel 22			—
	Artikel 22a			Artikel 249

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 23, stk. 1			Artikel 211, stk. 1 Artikel 260
	Artikel 23, stk. 2			Artikel 211, stk. 2
	Artikel 24, stk. 1			Artikel 281
	Artikel 24, stk. 2			Artikel 292
	Artikel 24, stk. 2, litra a), første afsnit			Artikel 284, stk. 1
	Artikel 24, stk. 2, litra a), andet og tredje afsnit			Artikel 284, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 24, stk. 2, litra b), første og andet punktum			Artikel 285, stk. 1 og 2
	Artikel 24, stk. 2, litra c)			Artikel 286
	Artikel 24, stk. 3, første afsnit			Artikel 282
	Artikel 24, stk. 3, andet afsnit, første punktum			Artikel 283, stk. 2
	Artikel 24, stk. 3, andet afsnit, andet punktum			Artikel 283, stk. 1, litra a)
	Artikel 24, stk. 4, første afsnit			Artikel 288, stk. 1, nr. 1) til 4)
	Artikel 24, stk. 4, andet afsnit			Artikel 288, stk. 2
	Artikel 24, stk. 5			Artikel 289
	Artikel 24, stk. 6			Artikel 290
	Artikel 24, stk. 7			Artikel 291
	Artikel 24, stk. 8, litra a), b) og c)			Artikel 293, nr. 1), 2) og 3)
	Artikel 24, stk. 9			Artikel 294
	Artikel 24a, stk. 1, første til tiende led			Artikel 287, nr. 7) til 16)
	Artikel 25, stk. 1			Artikel 296, stk. 1
	Artikel 25, stk. 2, første til ottende led			Artikel 295, stk. 1, nr. 1) til 8)
	Artikel 25, stk. 3, første afsnit, første punktum			Artikel 297, stk. 1, første punktum, og stk. 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 25, stk. 3, første afsnit, andet punktum			Artikel 298, stk. 1
	Artikel 25, stk. 3, første afsnit, tredje punktum			Artikel 299
	Artikel 25, stk. 3, første afsnit, fjerde og femte punktum			Artikel 298, stk. 2
	Artikel 25, stk. 3, andet afsnit			Artikel 297, stk. 1, andet punktum
	Artikel 25, stk. 4, første afsnit			Artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra e)
	Artikel 25, stk. 5 og 6			—
	Artikel 25, stk. 7			Artikel 304
	Artikel 25, stk. 8			Artikel 301, stk. 2
	Artikel 25, stk. 9			Artikel 296, stk. 2
	Artikel 25, stk. 10			Artikel 296, stk. 3
	Artikel 25, stk. 11 og 12			—
	Artikel 26, stk. 1, første og andet punktum			Artikel 306, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 26, stk. 1, tredje punktum			Artikel 306, stk. 2
	Artikel 26, stk. 2, første og andet punktum			Artikel 307, stk. 1 og 2
	Artikel 26, stk. 2, tredje punktum			Artikel 308
	Artikel 26, stk. 3, første og andet punktum			Artikel 309, stk. 1 og 2
	Artikel 26, stk. 4			Artikel 310
	Artikel 26a, punkt A, litra a), første afsnit			Artikel 311, stk. 1, nr. 2)
	Artikel 26a, punkt A, litra a), andet afsnit			Artikel 311, stk. 2
	Artikel 26a, punkt A, litra b) og c)			Artikel 311, stk. 1, nr. 3) og 4)
	Artikel 26a, punkt A, litra d)			Artikel 311, stk. 1, nr. 1)
	Artikel 26a, punkt A, litra e) og f)			Artikel 311, stk. 1, nr. 5) og 6)
	Artikel 26a, punkt A, litra g), indledende punktum			Artikel 311, stk. 1, nr. 7)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 26a, punkt A, litra g), første og andet led			Artikel 311, stk. 3
	Artikel 26a, punkt B, stk. 1			Artikel 313, stk. 1
	Artikel 26a, punkt B, stk. 2			Artikel 314
	Artikel 26a, punkt B, stk. 2, første og andet led			Artikel 314, litra a) til d)
	Artikel 26a, punkt B, stk. 3, første afsnit, første og andet punktum			Artikel 315, stk. 1 og 2
	Artikel 26a, punkt B, stk. 3, andet afsnit			Artikel 312
	Artikel 26a, punkt B, stk. 3, andet afsnit, første og andet led			Artikel 312, nr. 1) og 2
	Artikel 26a, punkt B, stk. 4, første afsnit			Artikel 316, stk. 1
	Artikel 26a, punkt B, stk. 4, første afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 316, stk. 1, litra a), b) og c)
	Artikel 26a, punkt B, stk. 4, andet afsnit			Artikel 316, stk. 2
	Artikel 26a, punkt B, stk. 4, tredje afsnit, første og andet punktum			Artikel 317, stk. 1 og 2
	Artikel 26a, punkt B, stk. 5			Artikel 321
	Artikel 26a, punkt B, stk. 6			Artikel 323
	Artikel 26a, punkt B, stk. 7			Artikel 322
	Artikel 26a, punkt B, stk. 7, litra a), b) og c)			Artikel 322, litra a), b) og c)
	Artikel 26a, punkt B, stk. 8			Artikel 324
	Artikel 26a, punkt B, stk. 9			Artikel 325
	Artikel 26a, punkt B, stk. 10, første og andet afsnit			Artikel 318, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 26a, punkt B, stk. 10, tredje afsnit, første og andet led			Artikel 318, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 26a, punkt B, stk. 10, fjerde afsnit			Artikel 318, stk. 3
	Artikel 26a, punkt B, stk. 11, første afsnit			Artikel 319
	Artikel 26a, punkt B, stk. 11, andet afsnit, litra a)			Artikel 320, stk. 1, første afsnit

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 26a, punkt B, stk. 11, andet afsnit, litra b) og c)			Artikel 320, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 26a, punkt B, stk. 11, tredje afsnit			Artikel 320, stk. 2
	Artikel 26a, punkt C, stk. 1, indledende punktum			Artikel 333, stk. 1 Artikel 334
	Artikel 26a, punkt C, stk. 1, første til fjerde led			Artikel 334, litra a) til d)
	Artikel 26a, punkt C, stk. 2, første og andet led			Artikel 336, litra a) og b)
	Artikel 26a, punkt C, stk. 3			Artikel 337
	Artikel 26a, punkt C, stk. 4, første afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 339, stk. 1, litra a), b) og c)
	Artikel 26a, punkt C, stk. 4, andet afsnit			Artikel 339, stk. 2
	Artikel 26a, punkt C, stk. 5, første og andet afsnit			Artikel 340, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 26a, punkt C, stk. 5, tredje afsnit			Artikel 340, stk. 2
	Artikel 26a, punkt C, stk. 6, første afsnit, første og andet led			Artikel 338, stk. 1, litra a) og b)
	Artikel 26a, punkt C, stk. 6, andet afsnit			Artikel 338, stk. 2
	Artikel 26a, punkt C, stk. 7			Artikel 335
	Artikel 26a, punkt D, indledende punktum			—
	Artikel 26a, punkt D, litra a)			Artikel 313, stk. 2 Artikel 333, stk. 2
	Artikel 26a, punkt D, litra b)			Artikel 4, litra a) og c)
	Artikel 26a, punkt D, litra c)			Artikel 35 Artikel 139, stk. 3, første afsnit
	Artikel 26b, punkt A, stk. 1, nr. i), første punktum			Artikel 344, stk. 1, nr. 1)
	Artikel 26b, punkt A, stk. 1, nr. i), andet punktum			Artikel 344, stk. 2
	Artikel 26b, punkt A, stk. 1, nr. ii), første til fjerde led			Artikel 344, stk. 1, nr. 2)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 26b, punkt A, stk. 2			Artikel 344, stk. 3
	Artikel 26b, punkt A, stk. 3			Artikel 345
	Artikel 26b, punkt B, stk. 1			Artikel 346
	Artikel 26b, punkt B, stk. 2			Artikel 347
	Artikel 26b, punkt C, stk. 1			Artikel 348
	Artikel 26b, punkt C, stk. 2, første og andet punktum			Artikel 349, stk. 1 og 2
	Artikel 26b, punkt C, stk. 3			Artikel 350
	Artikel 26b, punkt C, stk. 4			Artikel 351
	Artikel 26b, punkt D, stk. 1, litra a), b) og c)			Artikel 354, litra a), b) og c)
	Artikel 26b, punkt D, stk. 2			Artikel 355
	Artikel 26b, punkt E, stk. 1 og 2			Artikel 356, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 26b, punkt E, stk. 3 og 4			Artikel 356, stk. 2 og 3
	Artikel 26b, punkt F, første punktum			Artikel 198, stk. 2 og 3
	Artikel 26b, punkt F, andet punktum			Artikel 208 og 255
	Artikel 26b, punkt G, stk. 1, første afsnit			Artikel 352
	Artikel 26b, punkt G, stk. 1, andet afsnit			—
	Artikel 26b, punkt G, stk. 2, litra a)			Artikel 353
	Artikel 26b, punkt G, stk. 2, litra b), første og andet punktum			Artikel 198, stk. 1 og 3
	Artikel 26c, punkt A, litra a) til e)			Artikel 358, nr. 1) til 5)
	Artikel 26c, punkt B, stk. 1			Artikel 359
	Artikel 26c, punkt B, stk. 2, første afsnit			Artikel 360
	Artikel 26c, punkt B, stk. 2, andet afsnit, første del af første punktum			Artikel 361, stk. 1
	Artikel 26c, punkt B, stk. 2, andet afsnit, anden del af første punktum			Artikel 361, stk. 1, litra a) til e)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 26c, punkt B, stk. 2, andet afsnit, andet punktum			Artikel 361, stk. 2
	Artikel 26c, punkt B, stk. 3, første og andet afsnit			Artikel 362
	Artikel 26c, punkt B, stk. 4, litra a) til d)			Artikel 363, litra a) til d)
	Artikel 26c, punkt B, stk. 5, første afsnit			Artikel 364
	Artikel 26c, punkt B, stk. 5, andet afsnit			Artikel 365
	Artikel 26c, punkt B, stk. 6, første punktum			Artikel 366, stk. 1, første afsnit
	Artikel 26c, punkt B, stk. 6, andet og tredje punktum			Artikel 366, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 26c, punkt B, stk. 6, fjerde punktum			Artikel 366, stk. 2
	Artikel 26c, punkt B, stk. 7, første punktum			Artikel 367, stk. 1
	Artikel 26c, punkt B, stk. 7, andet og tredje punktum			Artikel 367, stk. 2
	Artikel 26c, punkt B, stk. 8			Artikel 368
	Artikel 26c, punkt B, stk. 9, første punktum			Artikel 369, stk. 1
	Artikel 26c, punkt B, stk. 9, andet og tredje punktum			Artikel 369, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 26c, punkt B, stk. 10			Artikel 204, stk. 1, tredje afsnit
	Artikel 27, stk. 1, første og andet punktum			Artikel 395, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 27, stk. 2, første og andet punktum			Artikel 395, stk. 2, første afsnit
	Artikel 27, stk. 2, tredje punktum			Artikel 395, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 27, stk. 3 og 4			Artikel 395, stk. 3 og 4
	Artikel 27, stk. 5			Artikel 394
	Artikel 28, stk. 1 og 1a			—
	Artikel 28, stk. 2, indledende punktum			Artikel 109
	Artikel 28, stk. 2, litra a), første afsnit			Artikel 110, stk. 1 og 2
	Artikel 28, stk. 2, litra a), andet afsnit			—

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28, stk. 2, litra a), tredje afsnit, første punktum			Artikel 112, stk. 1
	Artikel 28, stk. 2, litra a), tredje afsnit, andet og tredje punktum			Artikel 112, stk. 2
	Artikel 28, stk. 2, litra b)			Artikel 113
	Artikel 28, stk. 2, litra c), første og andet punktum			Artikel 114, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 28, stk. 2, litra c), tredje punktum			Artikel 114, stk. 2
	Artikel 28, stk. 2, litra d)			Artikel 115
	Artikel 28, stk. 2, litra e), første og andet afsnit			Artikel 118, stk. 1 og 2
	Artikel 28, stk. 2, litra f)			Artikel 120
	Artikel 28, stk. 2, litra g)			—
	Artikel 28, stk. 2, litra h), første og andet afsnit			Artikel 121, stk. 1 og 2
	Artikel 28, stk. 2, litra i)			Artikel 122
	Artikel 28, stk. 2, litra j)			Artikel 117, stk. 2
	Artikel 28, stk. 2, litra k)			Artikel 116
	Artikel 28, stk. 3, litra a)			Artikel 370
	Artikel 28, stk. 3, litra b)			Artikel 371
	Artikel 28, stk. 3, litra c)			Artikel 391
	Artikel 28, stk. 3, litra d)			Artikel 372
	Artikel 28, stk. 3, litra e)			Artikel 373
	Artikel 28, stk. 3, litra f)			Artikel 392
	Artikel 28, stk. 3, litra g)			Artikel 374
	Artikel 28, stk. 3a			Artikel 376
	Artikel 28, stk. 4 og 5			Artikel 393, stk. 1 og 2
	Artikel 28, stk. 6, første afsnit, første punktum			Artikel 106, stk. 1 og 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28, stk. 6, første afsnit, andet punktum			Artikel 106, stk. 3
	Artikel 28, stk. 6, andet afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 107, stk. 1, litra a), b) og c)
	Artikel 28, stk. 6, andet afsnit, litra d)			Artikel 107, stk. 2
	Artikel 28, stk. 6, tredje afsnit			Artikel 107, stk. 2
	Artikel 28, stk. 6, fjerde afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 108, litra a), b) og c)
	Artikel 28, stk. 6, femte og sjette afsnit			—
	Artikel 28a, stk. 1, indledende punktum			Artikel 2, stk. 1
	Artikel 28a, stk. 1, litra a), første afsnit			Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. i)
	Artikel 28a, stk. 1, litra a), andet afsnit			Artikel 3, stk. 1
	Artikel 28a, stk. 1, litra a), tredje afsnit			Artikel 3, stk. 3
	Artikel 28a, stk. 1, litra b)			Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. ii)
	Artikel 28a, stk. 1, litra c)			Artikel 2, stk. 1, litra b), nr. iii)
	Artikel 28a, stk. 1a, litra a)			Artikel 3, stk. 1, litra a)
	Artikel 28a, stk. 1a, litra b), første afsnit, første led			Artikel 3, stk. 1, litra b)
	Artikel 28a, stk. 1a, litra b), første afsnit, andet og tredje led			Artikel 3, stk. 2, første afsnit, litra a) og b)
	Artikel 28a, stk. 1a, litra b), andet afsnit			Artikel 3, stk. 2, andet afsnit
	Artikel 28a, stk. 2, indledende punktum			—
	Artikel 28a, stk. 2, litra a)			Artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), ii) og iii)
	Artikel 28a, stk. 2, litra b), første afsnit			Artikel 2, stk. 2, litra b)
	Artikel 28a, stk. 2, litra b), første afsnit, første og andet led			Artikel 2, stk. 2, litra b), nr. i), ii) og iii)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28a, stk. 2, litra b), andet afsnit			Artikel 2, stk. 2, litra c)
	Artikel 28a, stk. 3, første og andet afsnit			Artikel 20, stk. 1 og 2
	Artikel 28a, stk. 4, første afsnit			Artikel 9, stk. 2
	Artikel 28a, stk. 4, andet afsnit, første led			Artikel 172, stk. 1, andet afsnit
	Artikel 28a, stk. 4, andet afsnit, andet led			Artikel 172, stk. 1, første afsnit
	Artikel 28a, stk. 4, tredje afsnit			Artikel 172, stk. 2
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), første afsnit			Artikel 17, stk. 1, første afsnit
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit			Artikel 17, stk. 1, andet afsnit, og stk. 2, indledningen
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit, første led			Artikel 17, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit, andet led			Artikel 17, stk. 2, litra c)
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit, tredje led			Artikel 17, stk. 2, litra e)
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit, femte, sjette og syvende led			Artikel 17, stk. 2, litra f), g) og h)
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), andet afsnit, ottende led			Artikel 17, stk. 2, litra d)
	Artikel 28a, stk. 5, litra b), tredje afsnit			Artikel 17, stk. 3
	Artikel 28a, stk. 6, første afsnit			Artikel 21
	Artikel 28a, stk. 6, andet afsnit			Artikel 22
	Artikel 28a, stk. 7			Artikel 23
	Artikel 28b, punkt A, stk. 1			Artikel 40
	Artikel 28b, punkt A, stk. 2, første og andet afsnit			Artikel 41, stk. 1 og 2
	Artikel 28b, punkt A, stk. 2, tredje afsnit, første og andet led			Artikel 42, litra a) og b)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28b, punkt B, stk. 1, første afsnit, første og andet led			Artikel 33, stk. 1, litra a) og b)
	Artikel 28b, punkt B, stk. 1, andet afsnit			Artikel 33, stk. 2
	Artikel 28b, punkt B, stk. 2, første afsnit			Artikel 34, stk. 1, litra a)
	Artikel 28b, punkt B, stk. 2, første afsnit, første og andet led			Artikel 34, stk. 1, litra b) og c)
	Artikel 28b, punkt B, stk. 2, andet afsnit, første og andet punktum			Artikel 34, stk. 2, første og andet afsnit
	Artikel 28b, punkt B, stk. 2, tredje afsnit, første punktum			Artikel 34, stk. 3
	Artikel 28b, punkt B, stk. 2, tredje afsnit, andet og tredje punktum			—
	Artikel 28b, punkt B, stk. 3, første og andet afsnit			Artikel 34, stk. 4, første og andet afsnit
	Artikel 28b, punkt C, stk. 1, første afsnit			Artikel 48, stk. 1
	Artikel 28b, punkt C, stk. 1, første led, andet afsnit			Artikel 49
	Artikel 28b, punkt C, stk. 1, andet og tredje led			Artikel 48, stk. 2 og 3
	Artikel 28b, punkt C, stk. 2 og 3			Artikel 47, stk. 1 og 2
	Artikel 28b, punkt C, stk. 4			Artikel 51
	Artikel 28b, punkt D			Artikel 53
	Artikel 28b, punkt E, stk. 1, første og andet afsnit			Artikel 50, stk. 1 og 2
	Artikel 28b, punkt E, stk. 2, første og andet afsnit			Artikel 54, stk. 1 og 2
	Artikel 28b, punkt E, stk. 3, første og andet afsnit			Artikel 44, stk. 1 og 2
	Artikel 28b, punkt F, første og andet afsnit			Artikel 55, stk. 1 og 2
	Artikel 28c, punkt A, indledende punktum			Artikel 131
	Artikel 28c, punkt A, litra a), første afsnit			Artikel 138, stk. 1

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28c, punkt A, litra a), andet afsnit			Artikel 139, stk. 1, første og andet afsnit
	Artikel 28c, punkt A, litra b)			Artikel 138, stk. 2, litra a)
	Artikel 28c, punkt A, litra c), første afsnit			Artikel 138, stk. 2, litra b)
	Artikel 28c, punkt A, litra c), andet afsnit			Artikel 139, stk. 2
	Artikel 28c, punkt A, litra d)			Artikel 138, stk. 2, litra c)
	Artikel 28c, punkt B, indledende punktum			Artikel 131
	Artikel 28c, punkt B, litra a), b) og c)			Artikel 140, litra a), b) og c)
	Artikel 28c, punkt C			Artikel 142
	Artikel 28c, punkt D, stk. 1			Artikel 143, litra d)
	Artikel 28c, punkt D, stk. 2			Artikel 131
	Artikel 28c, punkt E, nr. 1), første led, der erstatter artikel 16, stk. 1			
	— stk. 1, første afsnit			Artikel 155
	— stk. 1, første afsnit, punkt A)			Artikel 157, stk. 1, litra a)
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 156, stk. 1, litra a), b) og c)
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra d), første og andet led			Artikel 156, stk. 1, litra d) og e)
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), første afsnit			Artikel 157, stk. 1, litra b)
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), andet afsnit, første led			Artikel 154
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), andet afsnit, andet led, første punktum			Artikel 154
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), andet afsnit, andet led, andet punktum			Artikel 157, stk. 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), tredje afsnit, første led			—
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), første afsnit, litra e), tredje afsnit, andet, tredje og fjerde led			Artikel 158, stk. 1, litra a), b) og c)
	— stk. 1, første afsnit, punkt B), andet afsnit			Artikel 156, stk. 2
	— stk. 1, første afsnit, punkt C)			Artikel 159
	— stk. 1, første afsnit, punkt D), første afsnit, litra a) og b)			Artikel 160, stk. 1, litra a) og b)
	— stk. 1, første afsnit, punkt D), andet afsnit			Artikel 160, stk. 2
	— stk. 1, første afsnit, punkt E), første og andet led			Artikel 161, litra a) og b)
	— stk. 1, andet afsnit			Artikel 202
	— stk. 1, tredje afsnit			Artikel 163
	Artikel 28c, punkt E, nr. 1), andet led, der indfører stk. 1a i artikel 16			
	— stk. 1a			Artikel 162
	Artikel 28c, punkt E, nr. 2), første led, der ændrer artikel 16, stk. 2			
	— stk. 2, første afsnit			Artikel 164, stk. 1
	Artikel 28c, punkt E, nr. 2), andet led, der indfører andet og tredje afsnit i artikel 16, stk. 2			
	— stk. 2, andet afsnit			Artikel 164, stk. 2
	— stk. 2, tredje afsnit			Artikel 165
	Artikel 28c, punkt E, nr. 3), første til femte led			Artikel 141, litra a) til e)
	Artikel 28d, stk. 1, første og andet punktum			Artikel 68, stk. 1 og 2
	Artikel 28d, stk. 2 og 3			Artikel 69, stk. 1 og 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28d, stk. 4, første og andet afsnit			Artikel 67, stk. 1 og 2
	Artikel 28e, stk. 1, første afsnit			Artikel 83
	Artikel 28e, stk. 1, andet afsnit, første og andet punktum			Artikel 84, stk. 1 og 2
	Artikel 28e, stk. 2			Artikel 76
	Artikel 28e, stk. 3			Artikel 93, stk. 2, litra b)
	Artikel 28e, stk. 4			Artikel 94, stk. 1
	Artikel 28f, nr. 1), der erstatter artikel 17, stk. 2, 3 og 4			
	— stk. 2, litra a)			Artikel 168, litra a)
	— stk. 2, litra b)			Artikel 168, litra e)
	— stk. 2, litra c)			Artikel 168, litra b) og d)
	— stk. 2, litra d)			Artikel 168, litra c)
	— stk. 3, litra a), b) og c)			Artikel 169, litra a), b) og c) Artikel 170, litra a) og b)
	— stk. 4, første afsnit, første led			Artikel 171, stk. 1, første afsnit
	— stk. 4, første afsnit, andet led			Artikel 171, stk. 2, første afsnit
	— stk. 4, andet afsnit, litra a			Artikel 171, stk. 1, andet afsnit
	— stk. 4, andet afsnit, litra b)			Artikel 171, stk. 2, andet afsnit
	— stk. 4, andet afsnit, litra c)			Artikel 171, stk. 3
	Artikel 28f, nr. 2), der erstatter artikel 18, stk. 1			
	— stk. 1, litra a)			Artikel 178, litra a)
	— stk. 1, litra b)			Artikel 178, litra e)
	— stk. 1, litra c)			Artikel 178, litra b) og d)
	— stk. 1, litra d)			Artikel 178, litra f)
	— stk. 1, litra e)			Artikel 178, litra c)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28f, nr. 3), der indfører stk. 3a i artikel 18			
	— stk. 3a, første del af punktummet			Artikel 181
	— stk. 3a, anden del af punktummet			Artikel 182
	Artikel 28g, der erstatter artikel 21			
	— stk. 1, litra a), første afsnit			Artikel 193
	— stk. 1, litra a), andet afsnit			Artikel 194, stk. 1 og 2
	— stk. 1, litra b)			Artikel 196
	— stk. 1, litra c), første afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 197, stk. 1, litra a), b) og c)
	— stk. 1, litra c), andet afsnit			Artikel 197, stk. 2
	— stk. 1, litra d)			Artikel 203
	— stk. 1, litra e)			Artikel 200
	— stk. 1, litra f)			Artikel 195
	— stk. 2			—
	— stk. 2, litra a), første punktum			Artikel 204, stk. 1, første afsnit
	— stk. 2, litra a), andet punktum			Artikel 204, stk. 2
	— stk. 2, litra b)			Artikel 204, stk. 1, andet afsnit
	— stk. 2, litra c), første afsnit			Artikel 199, stk. 1, litra a)-g)
	— stk. 2, litra c), andet, tredje og fjerde afsnit			Artikel 199, stk. 2, 3 og 4
	— stk. 3			Artikel 205
	— stk. 4			Artikel 201
	Artikel 28h, der erstatter artikel 22			
	— stk. 1, litra a), første og andet punktum			Artikel 213, stk. 1, første og andet afsnit
	— stk. 1, litra b)			Artikel 213, stk. 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 1, litra c), første led, første punktum			Artikel 214, stk. 1, litra a)
	— stk. 1, litra c), første led, andet punktum			Artikel 214, stk. 2
	— stk. 1, litra c), andet og tredje led			Artikel 214, stk. 1, litra b) og c)
	— stk. 1, litra d), første og andet punktum			Artikel 215, stk. 1 og 2
	— stk. 1, litra e)			Artikel 216
	— stk. 2, litra a)			Artikel 242
	— stk. 2, litra b), første og andet afsnit			Artikel 243, stk. 1 og 2
	— stk. 3, litra a), første afsnit, første punktum			Artikel 220, nr. 1)
	— stk. 3, litra a), første afsnit, andet punktum			Artikel 220, nr. 2) og 3)
	— stk. 3, litra a), andet afsnit			Artikel 220, nr. 4) og 5)
	— stk. 3, litra a), tredje afsnit, første og andet punktum			Artikel 221, stk. 1, første og andet afsnit
	— stk. 3, litra a), fjerde afsnit			Artikel 221, stk. 2
	— stk. 3, litra a), femte afsnit, første punktum			Artikel 219
	— stk. 3, litra a), femte afsnit, andet punktum			Artikel 228
	— stk. 3, litra a), sjette afsnit			Artikel 222
	— stk. 3, litra a), syvende afsnit			Artikel 223
	— stk. 3, litra a), ottende afsnit, første og andet punktum			Artikel 224, stk. 1 og 2
	— stk. 3, litra a), niende afsnit, første og andet punktum			Artikel 224, stk. 3, første afsnit
	— stk. 3, litra a), niende afsnit, tredje punktum			Artikel 224, stk. 3, andet afsnit
	— stk. 3, litra a), tiende afsnit			Artikel 225

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 3, litra b), første afsnit, første til tolvte led			Artikel 226, nr. 1) til 12)
	— stk. 3, litra b), første afsnit, trettede led			Artikel 226, nr. 13) og 14)
	— stk. 3, litra b), første afsnit, fjortende led			Artikel 226, nr. 15)
	— stk. 3, litra b), andet afsnit			Artikel 227
	— stk. 3, litra b), tredje afsnit			Artikel 229
	— stk. 3, litra b), fjerde afsnit			Artikel 230
	— stk. 3, litra b), femte afsnit			Artikel 231
	— stk. 3, litra c), første afsnit			Artikel 232
	— stk. 3, litra c), andet afsnit, indledende punktum			Artikel 233, stk. 1, første afsnit
	— stk. 3, litra c), andet afsnit, første led, første punktum			Artikel 233, stk. 1, første afsnit, litra a)
	— stk. 3, litra c), andet afsnit, første led, andet punktum			Artikel 233, stk. 2
	— stk. 3, litra c), andet afsnit, andet led, første punktum			Artikel 233, stk. 2, første afsnit, litra b)
	— stk. 3, litra c), andet afsnit, andet led, andet punktum			Artikel 233, stk. 3
	— stk. 3, litra c), tredje afsnit, første punktum			Artikel 233, stk. 1, andet afsnit
	— stk. 3, litra c), tredje afsnit, andet punktum			Artikel 237
	— stk. 3, litra c), fjerde afsnit, første og andet punktum			Artikel 234
	— stk. 3, litra c), femte afsnit			Artikel 235
	— stk. 3, litra c), sjette afsnit			Artikel 236
	— stk. 3, litra d), første afsnit			Artikel 244
	— stk. 3, litra d), andet afsnit, første punktum			Artikel 245, stk. 1

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 3, litra d), andet afsnit, andet og tredje punktum			Artikel 245, stk. 2, første og andet afsnit
	— stk. 3, litra d), tredje afsnit, første og andet punktum			Artikel 246, stk. 1 og 2
	— stk. 3, litra d), fjerde, femte og sjette afsnit			Artikel 247, stk. 1, 2 og 3
	— stk. 3, litra d), syvende afsnit			Artikel 248
	— stk. 3, litra e), første afsnit			Artikel 217 og 241
	— stk. 3, litra e), andet afsnit			Artikel 218
	— stk. 4, litra a), første og andet punktum			Artikel 252, stk. 1
	— stk. 4, litra a), tredje og fjerde punktum			Artikel 252, stk. 2, første og andet afsnit
	— stk. 4, litra a), femte punktum			Artikel 250, stk. 2
	— stk. 4, litra b)			Artikel 250, stk. 1
	— stk. 4, litra c), første led, første og andet afsnit			Artikel 251, litra a) og b)
	— stk. 4, litra c), andet led, første afsnit			Artikel 251, litra c)
	— stk. 4, litra c), andet led, andet afsnit			Artikel 251, litra d) og e)
	— stk. 5			Artikel 206
	— stk. 6, litra a), første og andet punktum			Artikel 261, stk. 1
	— stk. 6, litra a), tredje punktum			Artikel 261, stk. 2
	— stk. 6, litra b), første afsnit			Artikel 262
	— stk. 6, litra b), andet afsnit, første punktum			Artikel 263, stk. 1, første afsnit
	— stk. 6, litra b), andet afsnit, andet punktum			Artikel 263, stk. 2
	— stk. 6, litra b), tredje afsnit, første og andet led			Artikel 264, stk. 1, litra a) og b)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 6, litra b), tredje afsnit, tredje led, første punktum			Artikel 264, stk. 1, litra d)
	— stk. 6, litra b), tredje afsnit, tredje led, andet punktum			Artikel 264, stk. 2, første afsnit
	— stk. 6, litra b), fjerde afsnit, første led			Artikel 264, stk. 1, litra c) og e)
	— stk. 6, litra b), fjerde afsnit, andet led, første punktum			Artikel 264, stk. 1, litra f)
	— stk. 6, litra b), fjerde afsnit, andet led, andet punktum			Artikel 264, stk. 2, andet afsnit
	— stk. 6, litra b), femte afsnit, første og andet led			Artikel 265, stk. 1, litra a) og b)
	— stk. 6, litra b), femte afsnit, tredje led, første punktum			Artikel 265, stk. 1, litra c)
	— stk. 6, litra b), femte afsnit, tredje led, andet punktum			Artikel 265, stk. 2
	— stk. 6, litra c), første led			Artikel 263, stk. 1, andet afsnit
	— stk. 6, litra c), andet led			Artikel 266
	— stk. 6, litra d)			Artikel 254
	— stk. 6, litra e), første afsnit			Artikel 268
	— stk. 6, litra e), andet afsnit			Artikel 259
	— stk. 7, første del af punktummet			Artikel 207, stk. 1 Artikel 256 Artikel 267
	— stk. 7, anden del af punktummet			Artikel 207, stk. 2
	— stk. 8, første og andet afsnit			Artikel 273, stk. 1 og 2
	— stk. 9, litra a), første afsnit, første led			Artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra c)
	— stk. 9, litra a), første afsnit, andet led			Artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra a) og d)
	— stk. 9, litra a), første afsnit, tredje led			Artikel 272, stk. 1, første afsnit, litra b)
	— stk. 9, litra a), andet afsnit			Artikel 272, stk. 1, andet afsnit

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 9, litra b)			Artikel 272, stk. 3
	— stk. 9, litra c)			Artikel 212
	— stk. 9, litra d), første afsnit, første og andet led			Artikel 238, stk. 1, litra a) og b)
	— stk. 9, litra d), andet afsnit, første til fjerde led			Artikel 238, stk. 2, litra a) til d)
	— stk. 9, litra d), tredje afsnit			Artikel 238, stk. 3
	— stk. 9, litra e), første afsnit			Artikel 239
	— stk. 9, litra e), andet afsnit, første og andet led			Artikel 240, nr. 1) og 2)
	— stk. 10			Artikel 209 og 257
	— stk. 11			Artikel 210 og 258
	— stk. 12, indledende punktum			Artikel 269
	— stk. 12, litra a), første, andet og tredje led			Artikel 270, litra a), b) og c)
	— stk. 12, litra b), første, andet og tredje led			Artikel 271, litra a), b) og c)
	Artikel 28i, der indfører tredje afsnit i artikel 24, stk. 3			
	— stk. 3, tredje afsnit			Artikel 283, stk. 1, litra b) og c)
	Artikel 28j, nr. 1), der indfører andet afsnit i artikel 25, stk. 4			
	— stk. 4, andet afsnit			Artikel 272, stk. 2
	Artikel 28j, nr. 2), der erstatter artikel 25, stk. 5 og 6			
	— stk. 5, første afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 300, nr. 1), 2) og 3)
	— stk. 5, andet afsnit			Artikel 302
	— stk. 6, litra a), første afsnit, første punktum			Artikel 301, stk. 1
	— stk. 6, litra a), første afsnit, andet punktum			Artikel 303, stk. 1

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	— stk. 6, litra a), andet afsnit, første, andet og tredje led			Artikel 303, stk. 2, litra a), b) og c)
	— stk. 6, litra a), tredje afsnit			Artikel 303, stk. 3
	— stk. 6, litra b)			Artikel 301, stk. 1
	Artikel 28j, nr. 3), der indføjer andet afsnit i artikel 25, stk. 9			
	— stk. 9, andet afsnit			Artikel 305
	Artikel 28k, nr. 1), første afsnit			—
	Artikel 28k, nr. 1), andet afsnit, litra a)			Artikel 158, stk. 3
	Artikel 28k, nr. 1), andet afsnit, litra b) og c)			—
	Artikel 28k, nr. 2), 3) og 4)			—
	Artikel 28k, nr. 5			Artikel 158, stk. 2
	Artikel 28l, stk. 1			—
	Artikel 28l, stk. 2 og 3			Artikel 402, stk. 1 og 2
	Artikel 28l, stk. 4			—
	Artikel 28m			Artikel 399, stk. 1
	Artikel 28n			—
	Artikel 28o, stk. 1, indledende punktum			Artikel 326, stk. 1
	Artikel 28o, stk. 1, litra a), første punktum			Artikel 327, stk. 1 og 3
	Artikel 28o, stk. 1, litra a), andet punktum			Artikel 327, stk. 2
	Artikel 28o, stk. 1, litra b)			Artikel 328
	Artikel 28o, stk. 1, litra c), første, andet og tredje led			Artikel 329, litra a), b) og c)
	Artikel 28o, stk. 1, litra d), første og andet afsnit			Artikel 330, stk. 1 og 2

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 28o, stk. 1, litra e)			Artikel 332
	Artikel 28o, stk. 1, litra f)			Artikel 331
	Artikel 28o, stk. 1, litra g)			Artikel 4, litra b)
	Artikel 28o, stk. 1, litra h)			Artikel 35 Artikel 139, stk. 3, andet afsnit
	Artikel 28o, stk. 2			Artikel 326, stk. 2
	Artikel 28o, stk. 3			Artikel 341
	Artikel 28o, stk. 4			—
	Artikel 28p, stk. 1, første, andet og tredje led			Artikel 405, nr. 1), 2) og 3)
	Artikel 28p, stk. 2			Artikel 406
	Artikel 28p, stk. 3, første afsnit, første og andet led			Artikel 407, litra a) og b)
	Artikel 28p, stk. 3, andet afsnit			—
	Artikel 28p, stk. 4, litra a) til d)			Artikel 408, stk. 1, litra a) til d)
	Artikel 28p, stk. 5, første og andet led			Artikel 408, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 28p, stk. 6			Artikel 409
	Artikel 28p, stk. 7, første afsnit, litra a), b) og c)			Artikel 410, stk. 1, litra a), b) og c)
	Artikel 28p, stk. 7, andet afsnit, første led			—
	Artikel 28p, stk. 7, andet afsnit, andet og tredje led			Artikel 410, stk. 2, litra a) og b)
	Artikel 29, stk. 1 til 4			Artikel 398, stk. 1 til 4
	Artikel 29a			Artikel 397
	Artikel 30, stk. 1			Artikel 396, stk. 1
	Artikel 30, stk. 2, første og andet punktum			Artikel 396, stk. 2, første afsnit
	Artikel 30, stk. 2, tredje punktum			Artikel 396, stk. 2, andet afsnit

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Artikel 30, stk. 3 og 4			Artikel 396, stk. 3 og 4
	Artikel 31, stk. 1			—
	Artikel 31, stk. 2			Artikel 400
	Artikel 33, stk. 1			Artikel 401
	Artikel 33, stk. 2			Artikel 2, stk. 3
	Artikel 33a, stk. 1, indledende punktum			Artikel 274
	Artikel 33a, stk. 1, litra a)			Artikel 275
	Artikel 33a, stk. 1, litra b)			Artikel 276
	Artikel 33a, stk. 1, litra c)			Artikel 277
	Artikel 33a, stk. 2, indledende punktum			Artikel 278
	Artikel 33a, stk. 2, litra a)			Artikel 279
	Artikel 33a, stk. 2, litra b)			Artikel 280
	Artikel 34			Artikel 404
	Artikel 35			Artikel 403
	Artikel 36 og 37			—
	Artikel 38			Artikel 414
	Bilag A, punkt I), nr. 1) og 2)			Bilag VII, nr. 1), litra a og b)
	Bilag A, punkt I), nr. 3)			Bilag VII, nr. 1), litra c) og d)
	Bilag A, punkt II), nr. 1) til 6)			Bilag VII, nr. 2), litra a) til f)
	Bilag A, punkt III) og IV)			Bilag VII, nr. 3) og 4)
	Bilag A, punkt IV), nr. 1) til 4)			Bilag VII, nr. 4), litra a) til d)
	Bilag A, punkt V)			Artikel 295, stk. 2
	Bilag B, indledende punktum			Artikel 295, stk. 1, nr. 5)
	Bilag B, første til niende led			Bilag VIII, nr. 1) til 9)
	Bilag C			—

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Bilag D, nr. 1) til 13)			Bilag I, nr. 1) til 13)
	Bilag E, nr. 2)			Bilag X, del A, nr. 1)
	Bilag E, nr. 7)			Bilag X, del A, nr. 2)
	Bilag E, nr. 11)			Bilag X, del A, nr. 3)
	Bilag E, nr. 15)			Bilag X, del A, nr. 4)
	Bilag F, nr. 1)			Bilag X, del B, nr. 1)
	Bilag F, nr. 2)			Bilag X, del B, nr. 2), litra a) til j)
	Bilag F, nr. 5) til 8)			Bilag X, del B, nr. 3) til 6)
	Bilag F, nr. 10)			Bilag X, del B, nr. 7)
	Bilag F, nr. 12)			Bilag X, del B, nr. 8)
	Bilag F, nr. 16)			Bilag X, del B, nr. 9)
	Bilag F, nr. 17), første og andet afsnit			Bilag X, del B, nr. 10)
	Bilag F, nr. 23)			Bilag X, del B, nr. 11)
	Bilag F, nr. 25)			Bilag X, del B, nr. 12)
	Bilag F, nr. 27)			Bilag X, del B, nr. 13)
	Bilag G, stk. 1 og 2			Artikel 391
	Bilag H, stk. 1			Artikel 98, stk. 3
	Bilag H, stk. 2, indledende punktum			—
	Bilag H, stk. 2, nr. 1) til 6)			Bilag III, nr. 1) til 6)
	Bilag H, stk. 2, nr. 7), første og andet afsnit			Bilag III, nr. 7) og 8)
	Bilag H, stk. 2, nr. 8) til 17)			Bilag III, nr. 9) til 18)
	Bilag I, indledende punktum			—
	Bilag I, litra a), første til syvende led			Bilag IX, del A, nr. 1) til 7)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
	Bilag I, litra b), første og andet led			Bilag IX, del B, nr. 1) og 2)
	Bilag I, litra c)			Bilag IX, del C
	Bilag J, indledende punktum			Bilag V, indledende punktum
	Bilag J			Bilag V, nr. 1) til 25)
	Bilag K, nr. 1), første, andet og tredje led			Bilag IV, nr. 1), litra a), b) og c)
	Bilag K, nr. 2) til 5)			Bilag IV, nr. 2) til 5)
	Bilag L, stk. 1, nr. 1) til 5)			Bilag II, nr. 1) til 5)
	Bilag L, stk. 2			Artikel 56, stk. 2
	Bilag M, litra a)-f)			Bilag VI, nr. 1)-6)
		Artikel 1, nr. 1, andet afsnit, i direktiv 89/465/EØF		Artikel 133, stk. 2
		Artikel 2 i direktiv 94/5/EF		Artikel 342
		Artikel 3, første og andet punktum, i direktiv 94/5/EF		Artikel 343, stk. 1 og 2
		Artikel 4 i direktiv 2002/38/EF		Artikel 56, stk. 3 Artikel 57, stk. 2 Artikel 357
		Artikel 5 i direktiv 2002/38/EF		—
			Bilag VIII, del II, nr. 2), litra a), i tiltrædelsesakten for Grækenland	Artikel 287, nr. 1)
			Bilag VIII, del II, nr. 2), litra b), i tiltrædelsesakten for Grækenland	Artikel 375
			Bilag XXXII, del IV, nr. 3), litra a), første og andet led, første punktum, i tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal	Artikel 287, nr. 2) og 3)
			Bilag XXXII, del IV, nr. 3), litra b), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Spanien og Portugal	Artikel 377
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra b), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 104

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra c), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 287, nr. 4)
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra f), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 117, stk. 1
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra g), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 119
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra h), første afsnit, første og andet led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 378, stk. 1
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra i), første afsnit, første led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	—
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra i), første afsnit, andet og tredje led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 378, stk. 2, litra a) og b)
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra j), i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 287, nr. 5)
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra l), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 111, litra a)
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra m), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 379, stk. 1
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra n), første afsnit, første og andet led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 379, stk. 2
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra x), første led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 253
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra x), andet led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 287, nr. 6)

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra z), første afsnit, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 111, litra b)
			Bilag XV, del IX, nr. 2), litra aa), første afsnit, første og andet led, i tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige	Artikel 380
			Protokol nr. 2 til tiltrædelsesakten for Østrig, Finland og Sverige vedrørende Ålandsøerne	Artikel 6, stk. 1, litra d)
			Bilag V, punkt 5, nr. 1), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003 for Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet	Artikel 123
			Bilag V, punkt 5, nr. 1), litra b), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 381
			Bilag VI, punkt 7, nr. 1), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 124
			Bilag VI, punkt 7, nr. 1), litra b), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 382
			Bilag VII, punkt 7, nr. 1), første og andet afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 125, stk. 1 og 2
			Bilag VII, punkt 7, nr. 1), tredje afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	—
			Bilag VII, punkt 7 nr. 1), fjerde afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 383, litra a)
			Bilag VII, punkt 7, nr. 1, femte afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	—
			Bilag VII, punkt 7, nr. 1), sjette afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 383, litra b)
			Bilag VIII, punkt 7, nr. 1), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003	—
			Bilag VIII, punkt 7, nr. 1), litra b), andet afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 384, litra a)
			Bilag VIII, punkt 7, nr. 1), tredje afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 384, litra b)
			Bilag IX, punkt 8, nr. 1), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 385

Direktiv 67/227/EØF	Direktiv 77/388/EØF	Ændringsdirektiver	Andre akter	Dette direktiv
			Bilag X, punkt 7, nr. 1), litra a), nr. i) og ii), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 126, litra a) og b)
			Bilag X, punkt 7, nr. 1), litra c), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 386
			Bilag XI, punkt 7, nr. 1), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 127
			Bilag XI, punkt 7, nr. 2), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 387, litra c)
			Bilag XI, punkt 7, nr. 2), litra b), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 387, litra a)
			Bilag XI, punkt 7, nr. 2), litra c), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 387, litra b)
			Bilag XII, punkt 9, nr. 1), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 128, stk. 1 og 2
			Bilag XII, punkt 9, nr. 1), litra b), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 128, stk. 3, 4 og 5
			Bilag XII, punkt 9, nr. 2), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 388
			Bilag XIII, punkt 9, nr. 1), litra a), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 129, stk. 1 og 2
			Bilag XIII, punkt 9, nr. 1), litra b), i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 389
			Bilag XIV, punkt 7, første afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 130, litra a) og b)
			Bilag XIV, punkt 7, andet afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	—
			Bilag XIV, punkt 7, tredje afsnit, i tiltrædelsesakten af 2003	Artikel 390